

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate.
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENEK

Očistimo narodu vire zdravja

Irec O'Flaherty, avtor znane knjige, polne najtoplejše simpatije za moderno Rusijo, se je začudil, ko je v tej deželi najdoslednejšega socialističnega internacionalizma našel na vi-
sokega sovjetskega uradnika, ki je vsa vpra-
šanja mednarodne politike naše dobe gledal s
pristno ruskega nacionalnega stališča. Zapadni
pisatelj bi ne bil tako presenečen, ako bi vedel,
da se noben zdrav narod, naj bo njegovo miš-
ljenje zaključeno po še tako širokem, bodisi
religioznem bodisi socialnem vsečloveškem
nazoru, ne more odreči nacionalnemu čustvo-
vanju, ki je narurna nagona podlaga vsemu
njegovemu življenju in udejstvovanju v svetu.
Naj moderni nacionalistični pokreti, ki jih —
kar je jako značilno — povsod nosi zdrav mlad
rod, v svojem zagonu še tako pretiravajo, na
njihovem dnu je zdravo jedro, zakaj njihova
zmota je le v prevrednotenju na sebi pravega in
življenjsko nujnega narodnega čustva, v kate-
rem morajo koreniniti tudi najvišji duhovni
pojavi, ako se nočejo izroditi v abstraktne
teorije, ki življenje naroda rušijo, namesto da bi
ga gradili. In sovjetski uradnik, v katerem ogor-
čeni irski žurnalista vidi v starini okostenelega
birokrata, je v resnici dober sin ruskega na-
roda, ki po svojem zdravem nacionalnem gleda-
nju gotovo le koristi uniji socialističnih sov-
jetskih republik Rusije.

Zakaj to danes na tem mestu povdarjamo?
Zato ker nam je tudi v naši državi, v kateri go-
tovo ne manjka najmočnejšega povdarjanja na-
cionalizma ob vsaki priliki, časih zelo treba
resničnega in globoko fundiranega narodnega
gledanja na marsikatero važno vprašanje na-
šega življenja. Nihče na primer ne bo opredelil,
da je največje zlo vsakega naroda pa tudi na-
šega v oni plasti prebivalstva, ki ima vsega
preveč, ki samo zase kopiči gmutne dobrine v
škodo narodnega in državnega občestva in ki
se je polastila privilegiranega položaja v na-
rodu, zato da se okorišča od poštenega truda
ljudstva. To je tista kasta, naj se že imenuje
»inteligence« ali »čaršija« ali pa zagrebška »či-
futarija«, koje potomci navadno degenerirajo,
zastrupljeni od evička in klekovače, pa niso nič
drugače kot družba zajedavcev, dočim gradijo
državo in popravljajo škodo, katero ji ti priza-
devajo, kmeti sinovi in delavski rod iz Suma-
dije, iz hrvatskih ravnin in slovenskih Alp —
oni, ki pošteno delajo in trpe in na bojnih po-
ljanah umirajo za domovino. Vsi pojavi mo-
ralne krize in gospodarske anarhije, ki ima svoj
prvi vzrok v moralnem propadu, pa izvirajo iz
kaste privilegirancev, iz katere se širi razpa-
danje družine, pokvarjanje spolnih odnosov,
nerodovitnost, izpodkopavanje tradicije, avtorite-
tete, ljubezni do poštenega dela in do matere
zemlje, rušenje rodbinskega in domovinskega
čustvovanja — pojavi, ki so privedli v svojih
posledicah do tistega kulturnega boljševiszma,
s katerim se država bori zama, če ne naperi
svoje orožja na korenine!

V predvečerašnji proračunski razpravi je
gospod minister prosvete Stankovič izrekel več
misli, ki se morajo s pravega narodnega stali-
šča podpisati z obema rokama. Pravilno je mi-
nister pokazal na rak-rano protekcionizma, ki
je kriv, da so mnoga mesta v upravi države za-
sedena z nekvalificiranimi močmi, ki odjedajo
zastuženi kruh mnogim absolutno visokih šol.
Res je tudi, da država troši za šolstvo preveč
narodnega premoženja, da bi mogle še dalje
trajati nenormalne razmere, radi katerih so pro-
svetni zavodi časih prisiljeni pol leta uživati
počitnice v največjo škodo znanosti, učencev in
narodnih financ. Ne moremo se pa strinjati z
gospodom ministrom v eni zadevi, glede katere
se nam zdi, da gospod minister ni našel pravega
sredstva, da se regulira dotok mladine na naša
vseučilišča, ki spričo današnjih kritičnih raz-
mer gospodarstva producira veliko več inte-
ligence, nego jo more državni aparat rabiti.
To so visoke šolnine, na katere naša najvišja
prosvetna uprava polaga vse svoje upe. In če
se je v proračunski razpravi od več strani sli-
šalo, čes, da nejevolja proti šolninam utegne
izvirati iz sredine elementov, ki goje razredno
sovražstvo do današnjega družabnega reda, ozi-
roma do njega nositeljev, potem se nam zdi
upravičeno in potrebno naglašati, da se nam vi-
soke šolnine zde ponesrečeno sredstvo baš z
nacionalnega vidika, kakor smo ga uvo-
doma naglašali.

Novo uvedene šolnine so brez dvoma zelo
obremenile prebivalstvo. Če mora srednji urad-
nik ali pripadnik srednjega stanu v obče trošiti
za sina, ki se šola na univerzi, vseh taks s šol-
nino vred povprečno 500 Din vsak semester,
je to gotovo veliko breme, ki ga mora uradnik
odtrgati svoji plači ali kvalificirani delavec
svoji mezdi, dočim je za človeka, uživajočega
dohodke iz drugih virov, breme za šolanje otrok
relativno manjše in veliko znosnejše, da ne go-
vorimo o takozvanih plutokraciji. Če še pomisli-
mo, da so družine srednjega stanu bogate otrok,
od katerih eni pohajajo srednjo, drugi visoko
šolo, osnovni pouk pa je danes tudi dosti drag,
potem si lahko vsak izračuna, kakšno težko
žrtev predstavlja danes šolanje otrok za ma-
lega in srednjega človeka kljub vsemu diferen-
ciranju šolnine. Res, da je danes šolnina (kljub
temeljnemu načelu demokracije, da mora drža-
va, če je uvedla obvezan pouk in ga odtegnila
privatnim družbam, ta pouk deliti brezplačno)
uvedena že v več državah. Toda bilo bi po-
trebno imeti pred seboj točne številke, da bi
mogli naši starši najti v tem dejstvu nekoliko
tolažbe za višino svojih bremen. Na vsak način
plačuje na primer primeroma z nami zelo bo-
gati francoski državljani vseh taks za sina na
univerzi majhno vsoto 25 frankov vsak trime-
ster. Pa naj bo tako ali drugače, previsoke
šolnine imajo nujno za posledico, da postaja
srednješolski in univerzitetni študij nemogoč
baš za one stanovce, na katerih počiva zdravje
naroda in solidnost državnega občestva, to
je za malega in srednjega človeka. Kar država
od šolnin dobi, daleko ne odtehta velike škode,
ki jo utrpí vsled odrezanja dotoka naraščajo-
čih kmetov in delavcev v srednjo in visoko
šolstvo.

Namere Hitlerjeve vlade pri preureditvi države

Štiriletna diktatura

Berlin, 18. marca, tg. Državna vlada še vedno
razpravlja o vsebini zakona o polnomočju, ki ga bo
predložila državnemu zboru in s katerim si hoče
dati široka pooblastila, da brez parlamenta izvede
vse potrebne reforme na upravnem, ustavnem, go-
spodarskem in političnem polju, ki se ji bodo zdale
potrebne za uvrstitev razmer v nemški državi.
Zakonski predlog bo kratak in če ga sprejme dr-
žavni zbor s potrebno dvotretjinsko večino, bo s
tem uvedena prava diktatura hitlerjeve stranke za
dobo več let. Zdi se, da namerava Hitler zahtevati
polno pooblastilo za 4 leta, kajti toliko je potrebno,
da se očisti hlev, ki je nastal v 14 letih uprav-
ljinjskega vladanja Nemčije. Hitler razpolaga z
288 poslanci in če komunističnim poslancem pri-
stop ne bo dovoljen, ima absolutno večino. Dve-
tretjinska večina pa je mogoča le s katoliškim cen-
trumom. Zato se je Hitler odločil, da stopi v poga-
janja s centrom in zato tudi je v drugič potoval
v Monakovo.

Kako zaposliti 10 milijonov?

Berlin, 18. marta, tg. »Angriff«, glasilo dr.
Göbbelsa, desne roke državnega kanclerja Hitlerja
objavlja danes zanimive podrobnosti o novi denar-
ni politiki nove Nemčije. Dr. Luther, dosednji
predsednik nemške Narodne banke je moral iti,
na njegovo mesto je prišel že znani hitlerjevec dr.
Schacht, znan iz časov bojev za reparacije. Z dr.
Luthrom je izginila zadnja vplivnejša osebnost go-
spodarskega liberalizma iz Nemčije. Dr. Luther se
je vedno zoperstavljal raznim programom vlade, ki
je hotela izpeljati mogočna javna dela in zaposliti
nemške brezposelne s pomočjo ogromnih posojil,
ki naj bi jih dala Narodna banka. Dr. Luther je se-
daj odšel in sedaj bo vladi laže mogoče, da s po-
močjo denarja v državni banki gre na delo, zaposli

svoje lačne in ustvari dela trajne vrednosti za nem-
ško gospodarstvo. Iz tega sklepajo v finančnih kro-
gih, da bo Nemčija sprejela inflacijo, si tako pre-
skrbela denarja in ga uporabila za velik program
javnih del, ki naj bi stal več milijard zlatih mark.

Hitler in centum

München, 18. marca, tg. Še preden je prišel
Hitler v München na razgovore o sestavi redne
bavarske vlade, se je narodno-socialistični komi-
sarski minister Schemm izjavil proti vladni koali-
ciji z bavarsko ljudsko stranko. Prijavil je 14 točk
proti koaliciji, od katerih pravi sedma točka: Iz-
trebljenje teh črnih izdajalcev skoraj ni mogoče,
če bodo imeli v bodoči vladj besedo tudi samo na
enem polju. Prosvetnega ministrstva nikakor ne
smejo dobiti.

Reševanje razorožitvene konference

Sestanek štirih v Rimu

Prihod angleških ministrov

Rim, 18. marca, tg. MacDonald in Simon sta
danes popoldne ob dveh dospela z vodnim letalom,
ki ga je dal na razpolago zrakoplovni minister
Balbo, na letališče v Ostii, kjer ju je prisrčno po-
zdravil Mussolini in jima dolgo stiskal roke. Opol-
dne je imel Mussolini v beneški palači še
poldrugourni razgovor

s francoskim poslanikom de Jouvenelom. MacDo-
nald in Simon sta se takoj po sestanku odpeljala
naravnost v angleško poslaništvo, katero bosta za-
pustila šele ob 6 zvečer, ko bosta imela prvi ofici-
elni razgovor z Mussolinijem.

Program pogajani

Za prvi razgovor sta določeni dve uri. Takoj
potem pa bo priredil Mussolini v beneški palači
oficijelno večerjo, na kateri bodo govorili tudi na-
pitnice. Za nedeljo popoldne je določena južina v
kvirinalu, ki ni odpovedana kljub temu, da je ne-
nadoma umrl vojvoda Abruški. V nedeljo zvečer
pa bo oficijelna večerja v angleškem poslaništvu.
V ponedeljek popoldne bo papež sprejel angleškega
ministra v posebni avdienci. Če bo vse šlo po na-
črtu, bosta MacDonald in Simon v ponedeljek opol-
dne zapustila Rim. Ali se bosta ustavila v Parizu,
ni znano in je pač odvisno od poteka razgovorov
v Rimu.

MacDonald govori

Ko je MacDonald stopil na italijanska tla, je
podal izjavo: Zavedamo se težkoč, ki čakajo na
nas, mislim pa, da bomo s tesnim sodelovanjem
velikih narodov na svetu našli pot, ki nas bo re-
šila iz teh političnih in gospodarskih težkoč in na-
pravila naš svet tak, da bo varen in prijetno biva-
lišče za našo in za prihodnje generacije. Toda ne
smemo izgubljati časa. Kdor resnično hoče mir,

mora ta mir hitro organizirati. Prihajam v Italijo,
da se razgovarjam z vašim velikim voditeljem o
organizaciji miru in prinašam s seboj mnogo za-
upanja.

Itali a zadovoljna

V uradnih krogih so zadovoljni, da je bil Rim
izbran za ta poskus organizacije miru ter nagla-
šajo, da se taka organizacija miru ne sme omejiti
na posamezna vprašanja, temveč da mora v prvi
vrsti zagrabiti velike smernice. Angleška ministra
bosta našla, tako pravijo, našla Italijo, ki nima
predsodkov in ki na ta način povsem razume vse
evropske potrebe. Angleška gosta bosta našla pri
duceju največjo pripravljenost, da sodeluje pri na-
črtu obnove, ki naj privede do resničnega miru
med narodi in do gospodarskega predrda.

Diktature velesil ne bo

Pariz, 18. marca, tg. Ministrski predsednik Da-
ladier je pristal na MacDonaldova načela le če bo
1. Anglija podpirala Francijo v nevarnosti, ker si-
cer Francija nikakor ne bo prodala jamstva, ki ga
ima v svoji vojski; 2. če se klavzule o mednarodni
kontroli izpremenijo popolnoma.

Pomorska pariteta med Francijo in Italijo je
še končnoveljavno odklonjena. MacDonald je v raz-
govoru z zastopniki male antante in Poljske tudi
že dal pomirljiva zagotovila, tako da se v Rimu ne
bo zgodilo nič glede revizije teritorialnih določb
mirovne pogodbe ali glede ustanovitve revizijoni-
stičnega direktorija štirih velesil. MacDonald ve,
da za to ni dobil niti Francije, niti male antante,
niti Poljske.

MacDonald ori papežu

Vatikan, 18. marca, AA. Papež bo jutri sprejel
predsednika britanske vlade MacDonalda in zuna-
njega ministra Simona.

Angleško-ruski spor

Angleško tolmačenje

London, 18. marca, ž. Odnosaji med Anglijo in
Rusijo postajajo vse bolj napeti. Korake, ki jih je
napravil angleški poslanik v Moskvi radi aretirani-
h angleških inženjerjev, so ostali popolnoma
brez uspeha. Od komisarja za zunanje zadeve Lit-
vinova je angleški poslanik dobil izjavo, da so
aretirani angleški inženjerji obtoženi radi proti-
revolucionarnega gibanja po čl. 68 k. z., ki določa
smrtno kazen. Javna razprava se bo vršila čez me-
sec dni v Moskvi. Litvinov je dodal, da noben vpliv
ne bo mogel spremeniti sklepa sovjetske vlade,
da bi ne postopala proti onim inozemcem v Rusiji,
ki bi kršili ruski zakon. Državni tajnik Thomas
je v svojem govoru v parlamentu izjavil, da je
prišlo radi tega dogodka s sovjetsko Rusijo do
tako ostrih odnosov, da Anglija ne bo prekinila
samo z gospodarskimi, ampak tudi z diplomatskimi
odnosi s sovjetsko Rusijo.

Naziranje sovjetske vlade

Moskva, 18. marca, AA. Tas je objavil komu-
nike z odgovorom zunanjega ministra Litvinova na
demašo poslanika Velike Britanije glede aretacije
angleških državljani. Litvinov pravi, da hočejo
Angleži s svojimi zahtevami odtegniti vse angle-
ške državljane sovjetskemu pravosodju in zajam-
čiti proste roke vsakemu britanskemu podniku
za morebitne zločine. Sovjetska vlada smatra an-

gleške zahteve za nesprejemljive za neodvisno drža-
vo, ki mora paziti na svojo varnost in dognati, ali
so aretirane osebe krive ali nedolžne. Tudi v dru-
gih državah je že prišlo do podobnih aretacij, ne
samo v Sovjetski Rusiji, ne da bi to skalo med-
sebojno razmerje prizadetih držav. Dalje Litvinov
pravi, da prebiva v Rusiji mnogo tujih državljanov,
ne da bi jih sovjetska vlada preganjala. Vlada se
zateče k aretacijam samo tedaj, kadar gre za var-
nost države. Sovjetska vlada je odločena izvršiti
preiskavo do konca vzlic grožnjam in pritisku.

Madjarsko-italijan. prijateljstvo

Rim, 18. marca, ž. Madjarski zunanji minister
Kanya je dal za časa svojega obiska v Rimu časn-
ikarni izjavo, v kateri je poudaril, da je v raz-
govoru s predsednikom italijanske vlade ugotovil,
da so bile smernice madjarske zunanje politike iz
leta 1927 v trenutku, ko je bil podpisan madjarsko-
italijanski prijateljski pakt, pravilne in da niso bile
koristne samo za Italijo in Madjarsko, ampak tudi
za vso srednjo in vzhodno Evropo.

Rakowski ni bil ubit

Moskva, 18. marca, ž. Agencija Tas demanti-
ra vesti, da bi bil ubit bivši sovjetski poslanik v
Parizu in Londonu Rakowski. Ta vest je bila spo-
ročena iz Carigrada na temelju neke informacije,
ki jo je dobil bivši sovjetski ljudski komisar Trocki,

samo pospeševalo usihanje onega vira, iz kate-
rega se vsak narod pomlaja in dviga, da ne
propade!

Mi smo uverjeni, da bo naša najvišja pro-
svetna uprava, če to pomisli, svoje stališče iz-
premenila. Saj je gospod minister sam pokazal
na pojav protekcionizma in nezadostne kvalifi-
kacije, ki ga je treba odločno izkoreniniti, da
se najde več ko dovolj mest za absolutne na-
ših visokih šol. In če se še postrožijo izpiti, bo
storjeno veliko za odstranitev zla, ki je v nad-
produkciiji inteligence. Naše stališče je stališče
zdravega nacionalizma in duh časa, ko se za-
čenja Evropi svitati spoznanje, da je rešitev v
povratku k zdravim podlagam narodne morale
in tradicije, v povratku k ljudstvu, je tak, da se
mu nihče ne bo mogel odtegniti.

Poljski narodni praznik

»Praznik sv. Jožefa«, je velik narodni praznik
poljske republike, ker obhaja ta dan svoj god od
iskrene ljubezni in globokega spoštovanja obdani
legendarni narodni junak in osvoboditelj poljskega
naroda, maršal Jožef Piłsudski. Kot takrat, ko se
je skrival pred preganjavci svojega tlačanskega pol-
jskega naroda in na skrivaj navduševal in podžgal
plamen narodnega ponosa, kot takrat, ko je trpel
po ruskih ječah ali ko je na čelu na smrt priprav-
ljenih poljskih mladeničev vodil upore proti tuji
tiraniji, kot takrat, ko je ob zatonu treh cesarstev,
ki so poljski narod tlačili, prevzel vodstvo vstaja-
jočih mladih rodov in visoko zavihtel poljsko za-
stavo svobode ter vodil do končne zmage poljskega
velega orla, kot takrat, ko so boljševiske tolpe
oblegale starodavno prestolico poljske kulture, kot
takrat ko je njegov osvobodeni narod tonil v brez-
upu in malodušnosti, se odslej vsako leto na praz-
nik sv. Jožefa zbira okrog svojega voditelja, ki je
osivel v službi narodne ideje, vse poljski narod.
Stari boritelji in mladi rodovi. Stari, da zopet vi-
dijo v njem šefa brez strahu, mladi pa zgled po-
žrtvovalnosti brez mej.

Tudi mi bi ta praznik radi porabili v to, da
posljemo maršalu svoje pozdrave, ki naj preko
njega gredo vsemu polj. narodu. Božja Previdnost
je tako hotela, da smo Poljaki in Jugoslavlani, sku-
paj tlačanili, skupaj trpeli, skupaj vstajali in sku-
paj zmagovali. Božja Previdnost brez dvoma tudi
želi, da se drug od drugega ne ločimo v naši bo-
dočno ti. Velike naloge čakajo krščanske narode,
ki živijo na mejniku vzhoda in zapada. Mi jih bo-
mo reševali skupno, kot v davnihi, ko smo branili
krščansko kulturo pred poplavi islama. In skup-
no bomo postavili svoja prsa v bran, da ustavimo
plaz brezboštva, ki grozi krščanstvu iz Azije. Skup-
no bomo stali na straži in molili za slovansko vza-
jemnost v znamenju krščanskega križa. Poljaki na
severu, mi na jugu. Naj bo praznik sv. Jožefa,
praznik krščanskih družin, tudi naš praznik med-
sebojne ljubezni slovanske družine. Takšen odmev
naj ima Piłsudskijev dan pri Jugoslavlanih.

Kronski svet na Mad'arskem

Budimpešta, 18. marca, ž. V vseh madjarskih
krogih je povzročilo pravo senzacijo uradno poro-
čilo, ki je obvestilo javnost, da se bo danes po-
poldne vršila posebna seja vlade pod predsedstvom
gerenta Hortija v cesarskem dvorcu. To je prvi
slučaj po dolgem času, da se je vršila ta seja, ki
je obrnila na sebe vso javnost in jo tudi vznemi-
rila. Listi ne poročajo o seji nič drugega, kakor sa-
mo uradno poročilo, da so se seje udeležili vsi
člani vlade, razen ministra Kanye, ki je trenutno
v Rimu.

Dunajska vremenska napoved: Vetrovno, iz-
premenljivo vreme, temperatura se bistveno ne bo
izpremenila.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno in do-
ževna

Iz Narodne skupščine

Predlog proračuna za 1933-34

Ljubljana, 18. marca.

Za naročnike nedeljske izdaje »Slovenca« podajemo v naslednjem kratkem pregledu o proračunski debati, ki je pričela v torek in se še nadaljuje.

Poročilo finančnega odbora

Finančni odbor je izdal svoje poročilo, iz katerega je razvidno, da je predložil skupščini naslednje spremembe v predlogu proračuna:

Državni dolgovi: Tu je zmanjšana postavka za finančno službo po posojilih za agrarno reformo v južni Srbiji v znesku 5 milijonov Din.

Ministrstvo pravde: V tem proračunu so izvršeni samo nekateri prenos iz postavk za doklade na postavke za plače in obratno.

Ministrstvo prosvete: Tu je vnesena nova postavka 400.000 Din za podporo belgrajskemu Penklubu za prireditve mednarodnega kongresa Penklubov v Dubrovniku. Pri belgrajski univerzi so zmanjšane draginske doklade manjšemu številu služiteljev, povečane pa nekatere nagrade. Pri narodni knjižnici v Belgradu se izvrše nekatere tehnične izpremembe v proračunu. Pri narodni prosveti je zmanjšana postavka nagrad učiteljem, ki delajo v ambulantnih šolah, nadalje potni in selitveni stroški, pač pa se povečajo izdatki za gospodinske sole in tečaje. Nova je dotacija glasbenemu društvu na Cetinju v znesku 60.000 Din.

Ministrstvo notranjih zadev: Poleg tehničnih izprememb v budgetiranju so zmanjšani izdatki za novo državno filmsko centralo v znesku 200.000 D.

Ministrstvo financ: Izvršene so bile samo nekatere tehnične izpremembe in je višina proračuna ostala neizpremenjena.

Ministrstvo vojske in mornarice: Poleg nekoliko manjših izdatkov za artilerijsko-tehnični oddelek se zmanjšajo v adjutantemskem oddelku potni, prevozniki in selitveni stroški za 1,5 milijona Din.

Ministrstvo za gradbe: Vnesena je nova postavka v znesku 150.000 Din za gradbo cistern v okrajih Trebinje in Ljubljane.

Prometno ministrstvo: Poleg tehničnih izprememb so se zmanjšali izdatki za nova dela pri gradbi prog za 2,12 milijona Din, pač pa so se povečali izdatki za trasiranje novih prog za 1 milijon Din. Poleg tega se je povečalo tudi število osebja, za kar je več izdatkov 1,3 milijona Din.

Kmetijsko ministrstvo: Tu je nova postavka 3,7 milijona Din: izplačiločasne rente bivšim lastnikom tako zvanih čiviljskih posestev v nekdanji južni Srbiji in Crni gori.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje: V samem ministrstvu so se povečale postavke dotacij za splošno državno bolnišnico v Belgradu, državnih bolnišnic za duševne bolezni v Belgradu itd. — V naši banovini so se povečali izdatki za nagrade kontraktualnim uradnikom in dnevniciarjem za 38.000 Din, zmanjšali so se upravnostroški za 100.000 Din in povečana je dotacija drž. bolnišnici za 24.000 Din, skupaj več 62.000 Din, manj 100.000 Din. Državni delavnici protez se poveča dotacija za 9380 Din. Skupno so se krediti v tem ministrstvu povečali za 1,5 milijona Din.

Skupno so se krediti povečali za 6,8 milij. Din in za prav toliko zmanjšali, kar pomeni, da je ostal prvotni predlog na isti višini.

V ponedeljek 13. marca

5th govorila glavni poročevalec dr. Oton Gavrilović, ki je zagovarjal vladni proračun, dokazoval, da ne more biti manjši, in prosil skupščino, da ga sprejme. Iz njegovega govora povzamemo samo sledeče zanimive številčne podatke:

1. Glede državnih izdatkov je treba pripomniti, da znaša:

varnostna služba za dolgeve	1.200.000.000 Din
varnost države in obramba miru	2.400.000.000 Din
prosveta	750.000.000 Din
pravosodje	200.000.000 Din
pokojnine	900.000.000 Din

razen teh stroškov obstoja še druga vrsta, ki spadajo pod poglavje gradbenega delovanja, trgovinske politike, zastopstva v inozemskih državah, notranjega ministrstva, ki znašajo

ali skupno	6.950.000.000 Din
Ostanek	3.400.000.000 Din

pa predstavlja izdatke državnih gospodarskih podjetij, železnice, pošte, gozdskih podjetij, ki po večini svoje potrebe krijejo iz svojih lastnih dohodkov.

2. Naša država odplačuje inozemske dolgeve s vsakeletnim plačilom 1.200.000.000 Din. Pri tem je treba vedeti, da znaša:

a) naš inozemski dolg:	
zlatih frankov	983.000.000
dolarjev	128.000.000
funt sterlingov	35.000.000
francoskih frankov	2.444.000.000
dinarjev	29.000.000

b) Naš notranji dolg pa znaša v zlatu Din 6.000.000.000.

Za poročevalcem finančne komisije je govoril finančni minister dr. Milorad Gjorgjević, ki je orisal vladno finančno in gospodarsko politiko. Za enkrat je vlada zmanjšala stroške do nižine, mimo katere ne more več, sicer bi spravila v nevarnost funkcioniranje državnega stroja. Pač pa se bo trudila, da izvede potrebne reforme na polju uprave in uradništva. Uradniške plače se ne bodo zniževale. Tudi invalidske podpore in pokojnine ostanejo neokrnjene. Pokojnine znašajo letno 915 milijonov Din. Država pa bo predložila reforme, da se bo sprejemalo manj uradništva v državno službo. S tem bo tudi breme pokojnin padlo. Vladna politika je po zahtevi ministra načelno proti vsaki inflaciji. Zlato kritje novčanice je edini zdravni temelj dobrega državnega gospodarstva.

V torek 14. marca

se je začela splošna debata o proračunu. Nastop je prijavilo nad 70 govornikov, tako da je predsednik skupščine moral odrediti, da bo seja trajala z malimi presledki noč in dan. Večinoma vsi govorniki tega dne, med katerimi je treba posebej omeniti dva, dr. Metikoša (tisti, ki je predložil zakon o izgonu jezuitov in o ločitvi cerkve in države) in dr. Velizara Jankovića, se je bavila z različnimi »deklaracijami in punktacijami« (izjave dr. Mačeka in dr. Korošca o ureditvi države) ter z njimi obratunavala. Nekateri govorniki so se dotaknili tudi še drugih vprašanj in se zavzeli za potrebe svojih volilnih okrajev.

V sredo 15. marca

je treba omeniti dva govora, ki sta vzbudila zanimanje po vsej državi. Prvi je dr. Ante Kovač, ki je govoril o školskih poslanici o sokolstvu, se močno obregnil ob škofo, tako da ga je moral pred-

sednik skupščine večkrat pokarati, in zahteval popolnoma laično vzgojo mladine, ki da je državna last. Govornik je zahteval ločitev Cerkve od države.

Drugi govornik bivši minister dr. Niko Nikić je posvetil prvi del svojega govora vprašanju o notranji ureditvi države. Pri tem je omenil poskus dr. Marinkovića dne 8. maja 1932 na svojem govoru v Nišu, ki je to vprašanje sprožil. Tudi sedanjipredsednik vlade dr. Sršić je načel isto vprašanje v svoji vladni izjavi dne 7. avgusta 1932, ko je obsodil centralizem in zagovarjal decentralizacijo državne uprave in okrepitev banovinskih samouprav. V drugem delu svojega govora se je dr. Nikić pečal predvsem z delovanjem dveh aktivnih ministrov, ministra za kmetijstvo Demetrovića in ministra brez portfelja dr. Kramerja. Citiral je zanimive izjave iz politične prošlosti teh dveh ministrov ter ugotovil, da se ne ujemajo z njihovim sedanjim stališčem. Minister Juraj Demetrović je v reviji »Socialna misao« od 1. januarja 1929 objavil članek in obeležil stališče, ki je baš nasprotno idejam, ki jih danes zagovarja. Še prej, ko je bil član SK-koalicije, je v posebnem aktu ob enem z Radićem govoril o »hegemoniji Srbov nad vsemi deželami in narodi«. Dr. Nikić vprašuje ministra Demetrovića, kako spravlja v sklad svoje prejšnje delovanje s sedanjim in kako je prišlo do te idejne konverzije.

Minister dr. Kramer, tako je izjavljaj dr. Nikić, je svoje dni na shodu na Krškem polju dne 14. avgusta 1932 zahteval mnogo več, kot pa zahteva Narodni klub v svojem današnjem programu. On je obljubil »Slovencom isto avtonomijo, za katero je delal dr. Korošec polnih deset let«. Na banovinski konferenci JRKD v Splitu je dr. Kramer, ki je »ideolog te stranke«, izjavil, da je »prepričan, da je federacija Hrvatov priljubljena in simpatična. Vlada bo iz federativnega programa vzela vse, kar je najboljšo. Dr. Kramer v dobi, ko je bila država v nevarnosti, države ni tako branil, kot pravi, da jo brani danes in je organiziral delotvoren upor proti režimu 6. januarja, ki se naj, četudi s silo, vrže z oblasti«. Dr. Nikić vprašuje tudi dr. Kramerja, kako razlaga prehod od rušilca režima 6. januarja v najbolj gorečega njegovega zagovornika.

Na koncu objavlja dr. Nikić še Demetrovićev, dr. Žerjavov in dr. Kramerev načrt (od SDK-koalicije), po katerem naj bi se država delila v pet delov: Slovenija, Hrvatska, Bosna-Crna gora, Severna Srbija z Vojvodino in Macedonija.

Med govorom je prišlo do dejanskega prerokanja med dr. Nikićem in Urekom, katera je moral predsednik obo kaznovati, Nikića z opominom, Ureka pa z izključitvijo od ene seje.

V četrtek 16. marca

je govorilo veliko število govornikov, ki so se pečali zopet z različnimi deklaracijami in punktacijami. Senzacija dneva je bil govor poslanca Albina Komana, ki je definitivno obračunal s klerikalizmom v Sloveniji. Proti večeru pa je ob koncu debate nastopil ministrski predsednik dr. Milan Sršić ter v daljšem govoru definiral jugoslovansko in vladno versko politiko.

V prvem delu svojega govora se je dotaknil punktacij ter ugotovil, da je sedaj jasno, da bo cela Jugoslavija složno branila državo, ako bi ji pretila nevarnost od zunaj. Za vladni program je važen pojem o jugoslovanstvu, ki zajema vso državo, in jo nadreja interesom posameznih delov, ki jo sestavljajo. Integralno jugoslovansko se mu zdi manj važno, kajti v veliki enotni jugoslovanski državi lahko vsak Slovenec ostane Slovenec, Hrvat Hrvat in Srb Srb, kot je že kralj sam potrdil v svoji izjavi angleškemu časnika.

V drugem delu govora je obljubil izboljšanje tiskovne svobode, nov zakon o banovinskih samoupravah, napovedal nove občinske volitve ter se dotaknil tudi škofovske spomenice o sokolstvu, podčrtavajoč, da je vladna politika veram naklonjena, da smatra versko vzgojo za najvišji postulat državne politike in da vlada ne bo dovolila kakšnih dejanj, ki bi mogla izzvati kulturni boj v naši državi. Po govoru se je vršilo glasovanje. Za proračun je glasovalo 246 poslancev, proti 26.

V petek 17. marca

se je začela podrobna debata o proračunu vsakega ministrstva. Sprejeti so bili proračuni za vrhovno državno upravo, za pravosodno, prosvetno in vojno ministrstvo. Pri debati o prosvetnem ministrstvu je prosvetni minister dr. Stanković podal obširen ekspozé o naših šolah. Ljudskih šol je premalo, meščanskih šol je preveč. Meščanske šole bo treba dvigniti in napraviti mnogo težje. Glede učiteljske navaja minister, da je vse preveč ženskega naraščaja. Tudi učiteljske moči niso vse zadosti kvalificirane. Treba bo ukiniti nekaj učiteljskih in minister bo seveda v prvi vrsti izvedel reformo pri ženskih učiteljskih. Letos bo v dravski banovini 445 učiteljskih kandidatov brez službe. V srednjih šolah je 102.000 dijakov, na univerzah pa 15.000, kar je odločno preveč. Šolnina je uvedena radi tega, da bi se število akademikov zmanjšalo. On bo reformiral tudi univerze, da ne bo več prišlo do kakšnih demonstracij. Država veliko drži na akademsko mladino.

Za ministrom je govoril poslanec Pavlič, ki je zahteval, da se naj število akademikov ne omejuje z visokimi pristojbinami in šolninami, ampak s postrojenjem izpitov. Kmetiskim in delavskim otrokom, ki so revni, se ne sme preprečiti dostop na univerze, ker sta ti dve plasti dali naši državi najbistrejše duhove in najbolj zdravo izobraženstvo. Debata se nadaljuje.

V soboto 18. marca

Belgrad, 18. marca. 1. Na snočnji seji je prišel na vrsto proračun gradbenega ministrstva. Minister dr. Srkulj je podal izčrpen ekspozé in da so bili določeni krediti reducirani, kolikor se je le dalo, ter izjavil, da znaša proračunski predlog za bodoče proračunsko leto brez investicijskih del ostalih ministrstev vsaga 164.570.900 Din, to je za 35.150.493 Din manj kakor lani.

Nato je prišel na vrsto proračun prometnega ministrstva in je prometni minister podal obširen ekspozé. Govoril je obširno o težkočah in razmerah v prometni službi v naši državi. Železnice se morajo boriti s konkurenco avtomobilov, ki ji je zelo nevarna. Izjavil je, da se mora v mnogih smereh izboljšati. V naši državi je 450 avlobusnih prog. Tu je 300 privatnih podjetnikov s 700 avtobusi. Nadalje je govoril obširno o rečni plovidbi te rpročertal pomen Save in Donave. Rekel je, da je stanje našega brodarstva relativno ugodno, ker je naša trgovinska mornarica ena največjih na Donavi. V osebne materialne izdatke so vnešene samo postavke, ki so neobhodno potrebne glede bodočih del in da se omogoči pravilno nadzorstvo. Prometni minister je dolgo govoril tudi o trajnem padanju železniškega prometa. Železnice se morajo same vzdrževati, voditi morajo tarifno politiko, po-

Tako vreme škoduje Vaši koži!

Vendar se prav lahko obvarujete z Nivea-kremo! Nadrgnite si temeljito vsak večer pa tudi po dnevu, preden greste na prosto, roke in obraz z Nivea-kremo. Tako Vam ostane koža nežna in prožna, odporna proti vetru in vremenu ter dobi ono milino in svežost, ki jo vsi tako ljubimo pri mladini.

Sam dobro veste; nobene druge kreme ni, ki bi vsebovala eucerit, in zato se Nivea-krema ne da nadomestiti.

NIVEA-KREMA:
V dozah po Din 6—, 12—, 25—,
v tubah po Din 12— in Din 17—.

+ DR. JOSIP MANTUANI

Danes je po daljši bolezni, na predvečer svojega godu umrl bivši ravnatelj narodnega muzeja, dvorni svetnik in univerzitetni profesor v pok. v Ljubljani, dr. Josip Mantuani, ki bi 28. t. m., če bi mu bilo usojeno, izpolnil 73 let. Mantuani je pripadal vrsti markantnih kulturnih osebnosti izza zadnjih naših desetletij. Njegovo ime bo za široke narodne sloje še tudi po smrti ostalo simbol njegovega bivešega poklica, manj pa je znana njegova življenjska pot in njegovo življenjsko delovanje.

Rojen je bil 28. marca 1860 v Ljubljani v rodini, katere ustanovitelj je prišel v Slovenijo iz italijanske Padove kot tolmač s francoskim generalom Marmontom. Mlademu Mantuaniju iz doma ni bila določena znanstvena kariera. Kot kolarski vajenec je začel pri trdem ročnem delu in ga je šele neutrušna želja po izobrazbi privedla iz delavnice v gimnazijo, ki jo je dovršil v Ljubljani. Potem je šel na Dunaj, kjer je bil kot eden redkih Slovencev dosegel redno članstvo na najvažnejšem srednjeevropskem zavodu praktičnih zgodovinarjev znanstvenikov, na Institutu za avstrijska znanstvena raziskavanja, vpeljan v podrobno znanje z vsemi pomožnimi vedami zgodovinske stroke in njene stroge znanstvene metode, zaradi katere je ta institut slovel po vsem svetu. Za svojo stroko pa si je izbral kot prvi Slovenec sploh zgodovino umetnosti, ki si je prav v njegovih studijskih letih

in letih njegove dunajske službe polagala metodološke temelje.

Po dovršitvi studij na zgodovinskem institutu je bil Mantuani nastavljen leta 1893 na dunajski dvorni biblioteki. Dodelitev glasbenemu oddelku tega zavoda in staro mladostno nagnjenje k glasbi ter poleg glavnega studija pridobljena glasbena strokovna izobrazba (v Ljubljani ga je uvajal v to stroko Anton Förster, znanstveno in teoretično pa se je poglobil vanjo na Dunaju pod vodstvom Jos. Böhma, kateremu je leta 1896 posvetil svojo prvo studijo iz te stroke, in slavnega Ant. Brucknerja) je ustvarjala za njegovo življenjsko delo tako značilno dvojno lice, ki se kaže v vsem njegovem znanstvenem in prosvetnem delovanju. Moglo je bil muzikolog Mantuani po širni domovini še bolj znan in cenjen kakor umetnostni zgodovinar in domači zgodovinar Mantuani.

V dvorni biblioteki je ostal do leta 1909, ko mu je tedanji kranjski deželni odbor poveril vodstvo po V. Schmidu pravkar v smer sodobnih potreb in metod usmerjenega tedaj deželnega, sedaj narodnega muzeja v Ljubljani. Priznanje za njegove zasluge na vzgojnem polju na raznih dunajskih učnih zavodih, kjer je v teku svojega službovanja na dvorni biblioteki predaval zgodovino umetnosti ali glasbe, mu je cesar podelil časten naslov profesorja. Na službenem mestu v domovini pa je po vojni v novi državi dosegel stopnjo in čast dvornega svetnika. Ko je dosegel v službi zakonito predpisano najvišjo starost, je bil leta 1924 upokojen in je od tega časa živel v Ljubljani v krogu svoje družine, kjer je v svoji izbrani znanstveni knjižnici v zaslužnem miru izdeloval načrte, ki mu jih službena zaposlenost ni dovolila dovršiti, in vedno znova dvigal iz bogate zakladnice gradivo, ki ga je nabral kot bibliotekar ene največjih svetovnih knjižnic na Dunaju in pozneje na pogostnih studijskih podmorih v avstrijskih, čeških in jugoslovanskih arhivih. V priznanje njegovih znanstvenih zaslug ga je Društvo za humanistične vede v Ljubljani izbralo za svojega pravega člana.

Mantuanijevo življenjsko delo je stalo, kakor že omenjeno, pod znakom izrazitega dualizma: v svojem znanstvenem in praktičnem delovanju je bil on celo življenje vzporedno drugo z drugim muzikolog in zgodovinar umetnosti, mimogrede pa tudi arheolog, saj je na ljubljanski univerzi predaval več let klasično arheologijo, narodopisec in publicist gradiva za razne panoge naše domače zgodovine.

Z Mantuanijem lega v grob eden naših najagilnejših znanstvenikov, ki do zadnjega ni odložil peresa in je vse svoje bogate sile posvetil ljudski prosveti.

Pokojsnik se je z izbranimi znanstvenimi esaji večkrat rad oglašil tudi v našem listu. Zapušča ženo Marijo in sina Ivana. Naj počiva v miru!

Položaj v Avstriji še vedno ni razčiščen
Pet držav se trga za Avstrijo
Torej le diktatura?

Dunaj, 18. marca. tg. Ministrski svet ima danes permanentne seje. Večerni listi javljajo, da podkancler dr. Winkler noče več sodelovati pri sedanjem vladnem kurzu in da hoče svoje mesto prepustiti koroškemu članu Landbanu Schumiju. Te vesti do sedaj še niso potrjene. Čuje se, da bo izšla nova zasilna naredba, ki bo uklinila imuniteto govorov v deželnih zborih in zveznem svetu. Narodno-socialistični list »Deutsch-österreichische Tageszeitung« je že zaplenjena. List »Bauernbündler«, ki stoji zelo blizu državnemu kanclerju, napoveduje, da se parlament v sedanjih obliki ne bo več sestel. Tudi nove volitve ne bi koristile, ker bi seveda prišli v narodni svet narodni socialisti. Parlament se bo moral prilagoditi temeljiti spremembi ustavnega in poslovnega reda.

Zürich, 18. marca. tg. »Neue Zürcher Zeitung« objavlja dopis svojega dunajskega poročevalca o razvoju avstrijske ustavne krize. Dopisnik pravi, da je uprav sedanja kriza pokazala, kako zamešana in naravnost kaotična je bila avstrijska zunanja politika. Danes je postala najbolj zanimivo razmerje do Italije. Italija se navdušuje za Hitlerja v Nemčiji, toda v Avstriji podpira Starhembergov Heimwehr proti nacionalsocializmu, ker se menda boji, da bi prišlo do »Anschlussa« med Nemčijo in

Avstrijo. Tudi razmerje do Francije je delikatno, ker sedanj položaj nudi Francozom priliko, da se močno vmešavajo v avstrijske razmere, dobro vedo, da se samo na Dunaju da preprečiti zблиžanje med Mussolinijem in Hitlerjem.

Sploh pa so zunanje-politične težnje avstrijskih političnih strank skrajno pestre. Heimwehrovi kopetirajo z Italijani, legitimisti se naslanjajo na Madjare, krščanski socialci so zapadli pod far Francije, socialisti se navdušujejo za Českoslovaško in nacionalsocialisti obožujejo Hitlerjevo Nemčijo. V takih razmerah se niti bog ne bi mogel znajti in Avstriji dati hrbenice, ki bi jo ohranila pred stalnim nihanjem semtertja in pred vsemogočimi nerediti.

Osebnosti

Iz srednješolske službe: Klasični gimnaziji v Ljubljani je dodeljena Branc Emilija, supletka realne gimnazije v Kranju, državnemu učiteljsku v Ljubljani Zgur Adela, supletka II. državne realne gimnazije v Ljubljani.

Za suplete so nastavljeni: Tejal Ivica na realni gimnaziji v Kočevju, Binter Bogdan na II. realni gimnaziji v Ljubljani in Petkovšek Viktor na I. realni gimnaziji v Ljubljani.

kov v Zidanem mostu in Trbovljah in na prometnega ministra o nepravilnostih, ki so se dogajale na pošti v Domžalah.

Nato so takoj prešli na pretres proračuna za kmetijsko ministrstvo.

Daljši ekspozé je podal minister Juraj Demetrović, ki je v začetku svojega govora povedal, da znaša proračun tega ministrstva 9 milijonov dinarjev več kakor lani. Kmetijski minister je orisal vse strahote, ki so zadele naše kmetско ljudstvo v letu 1932 radi gospodarske krize, stalnega padanja cen in elementarnih nesreč ter izjavil, da bo vlada storila vse, da se priskoči kmetijskemu ljudstvu v vsakem oziru na pomoč. Apeliral je na poslance da glasujejo za predloženi proračunski predlog.

V debati so posamezni poslanci zahtevali zaščito zadružništva. Proračun kmetijskega ministrstva je bil sprejet z aklamacijo.

Takoj za tem so prešli na pretres proračuna za ministrstvo trgovine in industrije

ter je trgovinski minister podal obširen ekspozé. Na nočni seji bodo sprejeti še proračuni za ministrstvo za socialno politiko in za ministrstvo fizične vzgoje.

Lov za tihotapci s tobakom

Skopljce, 18. marca.

Današnja belgrajska »Politika« prinaša od svojega poročevalca iz Skoplja zanimivo poročilo o tihotapcih s tobakom ter o prizadevanju finančnih organov, da te tihotapce polove.

Tihotapstvo s tobakom cvete posebno v tistih krajih, kjer pridelujejo tobak. Ker je južna Srbija na prvem mestu tistih dežel, ki pridejo eno tobak, zato je tam tudi največ tihotapcev, ki se je zadnje čase silno razpaslo vključ velikemu riziku, ki ga ta posel zahteva. Vendar upanje na lahek in dober zaslužek daje ljudem korajžo, da se ne zmenijo za nevarnosti.

RI VSTE TIHOTAPCEV SO

Tihotapce dele v tri vrste: v prvi vrsti so tisti, ki tobak sami pridelujejo ter ga potem, ko ga obero, zase in za tihotapsko trgovino nekaj skrijejo. Teh je menda največ. V drugi vrsti so tako zvali prekupci. Ti od kmetov kupujejo tihotapski tobak bodisi za gotovino ali v zameno za drugo blago. Ti prekupci nekaj tega tobaka zopet porabijo zase, drugo pa prodajo za dober denar posameznim kadilcem ali pa tudi posebnim tihotapskim trgovcem. Tretje vrste tihotapci pa so najnevarnejši in tudi najbolj prebrisani. Tem je tihotapstvo postalo poklic in edini vir zaslužka. Nakupijo večje množice tobaka, ga predelajo tako, kakor to zahteva okus njihovih stalnih odjemalcev, ter ga razpošljejo po krajih, kjer tobaka ne pridelujejo. Te vrste tihotapci so tako podjetni, da so organizirali izvoz tihotapskega tobaka celo v inozemstvo, posebno v Albanijo. V tej vrsti so nekateri, ki tobak doma s svojimi pripravami kakor v tovarni predelujejo in križajo.

ŠKOD, KI JO POVZROČIJO TIHOTAPCI

Tako dobro organizirana tihotapska trgovina s tobakom, za katero največkrat stoji cele vasi, posebno muslimanske, je resna nevarnost za državne dohodke. Strokovnjaki so to škodo takole računali: vas s 300 hišami ima najmanj 600 kadilcev, ki vsi kade tihotapski tobak. Ko bi vsakdo izmed teh pokadil vsak dan le 10 cigaret »Sava«, bi državni monopol imel od tega na leto nad Din 300.000 dohodka. Takih vasi pa je na tisoče. Zato čisto navaden račun dokazuje, da ima samo v teh krajih državni monopol vsako leto na stotine milijonov dinarjev škode. Neki strokovnjak je izračunal, da tihotapstvo s tobakom samo v južni Srbiji škoduje državnemu blagajno vsako leto za okrog 200 milijonov Din. Ta račun bo vsekakor točen, ker so tudi količine tihotapskega tobaka izredno velike. Samo leta 1932 — tako računajo strokovnjaki — so kmetje v teh krajih skrili okrog 1 milijon kilogramov tobaka, ki sedaj kroži v tihotapski trgovini pod imenom »kačake«. Kakovost tega tobaka je največkrat mnogo boljša, kakor pa onega, ki ga prodajajo po trafikah.

Divji lovci na Dravskem polju

Maribor, 18. marca.

Lovski revirji na Dravskem polju med Mariborom in Ptujem vzdolj Drave so znani kot najboljše v Sloveniji. Obilujejo zlasti na fazanih. Revirji so v celoti v najemu mestne gospode, po željenju pa plemeniti divjačini pa zagrabijo včasih tudi domaćina. Zato ni čuda, da revirji ponekod kar mrgole divjih lovcov, ki uporabljajo zlasti mesečne noči, da streljajo na drevenu spečo fazane. Ker pa zopet na drugi strani lovci svoja lovišča čuvajo pred nepoklicanimi strelci, so spori in tudi živlenskonevarni spopadi med lovskimi čuvaji in divjimi lovci v gozdovih in goljavah teh obdravskih lovišč vsakdanja prikažen.

Do posebno hudega spopada je prišlo v noči od 5. na 6. novembra v lovišču občine Sv. Miklavž na Dravskem polju. Lovska paznika v lovišču mariborskega odvetnika dr. Kupnika, Janez Požar in Bogomir Dolinšek sta sklenila napraviti v mesečni noči v gozdu zasedo divjim lovcem. Istočasno pa so napravili lovski pazniki Westenovega lovišča v Loki, Turk Franc in brata Vinko in M. Brodnjak zasedo v gozdu med Loko in Sv. Miklavžem. Res so začeli skriti pazniki streljanje najprej v gozdovi onkraj Drave, nato pa so divji lovci prešli dupleski most ter prišli v Westenovo lovišče. Padal je strel za strelom, ki je vsak veljal življenje spečega fazana. Pazniki so pričeli divje lovice zalezovati, ko pa so prišli že v neposredno bližino, je počila pod nogami paznika suha veja in divji lovci so opazili nevarnost. Takoj so obrnili cevi proti zasledovalcem ter jih začeli obstreljevati, pa tudi pazniki so otvorili ogenj.

Divji lovci so se začeli umikati proti Kukovičevemu mlinu, za njimi pa so pritisnili pazniki. Strelji so odmevali neprestano v globo noč, kakor ob bitki. Naenkrat je zakričal paznik Vinko Brodnjak. Zadel ga je strel v stegno. 45 šiber se mu je zarilo v živo ter ga hudo ranilo. Medtem pa sta že začela Kupnikova paznika, Požar in Dolinšek,

Črni dan v Rušah

Ruše, 17. marca.

Črni dan za Ruše je bila pretekla sreda. V niši št. 92 so našli zjutraj mrtvo gospodinjco Ano Šafner. Prijateljica iz Maribora je bila hotela obiskati kakoli 9 dopoldne. Trkala je četrto ure na njena vrata, soseda je zatrejvala, da mora biti doma, pa le ni bilo glasu iz sobe. Nazadnje je pogledala soseda skozi okno v stanovanje in je zagledala gospodinjco mrtvo na postelji. Stanovanje so nato s silo odprli in nudil se je grozen prizor. Po sobi je bilo vse razmetano, ženska pa je bila po nogah in trebuhu vsa ožgana — polovica obolele ji je zgorela na telesu, postelja pa je bila nečisto odzgojena. Ni torej res, kar se je govorilo v začetku, da bi jo bil kdo zadavil, ampak zadušila se je v dimu. Tudi ni imela na sebi nobenih znakov tuje napada. Najbrž se je po stari navadi naslonila na štedilnik in zaspala, pri tem pa se ji je vnela obleka; v ometnici si je strgala obleko s telesa, radi hudih bolečin se vrgla na posteljo in srčna kap ji je nazadnje ugasnila luč življenja. Stara je bila 37 let, bila vdova in je živela v varški revščini. Lani, meseca majnika ji je umrl mož. Nima ne otrok, ne bratov, ne sester.

V isti noči okoli 11 se je ustrelil železniški pomočnik I. Št. s Flobertovko. Vzrok njegovga nesrečnega konca je bila duševna potrtost radi težav pri nameravani ženitvi. Še ponoči so ga spravili v bolnišnico, kjer je drugi dan umrl. Bil je vedno pošten, dober in vreden delavec.

V isti noči je hotel nekdo zažgati barako gosp. Knapleza. Na štirih mestih je podložil ogenj v leseni steni, papir in treske; na dvih mestih je v ogenj ugasnil, na dvih mestih pa zgorel kos stene; toda ogenj so kmalu zapazili in gašili so ga pogasili.

BOJ PROTI TIHOTAPSTVU

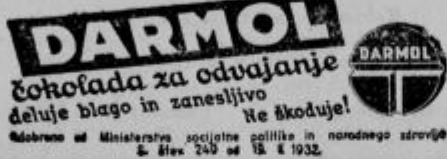
Z ozirom na vse to je v začetku letošnjega leta oblast organizirala odločen odpor proti tihotapcem s tobakom. Akcijo vodijo organi finančne kontrole skupno z monopolskimi oblastmi. Od dne 1. januarja do 6. marca patrolirajo posamezni oddelki vsak dan po vaseh in iščejo skriti tobak. Med največjimi napori so imeli odlične uspehe. Do 6. marca so našli 17.500 kg tihotapskega tobaka. Od 6. marca dalje pa so to akcijo še poosttrili ter so v devetih dneh dosegli tele uspehe: kombinirana skupina Kumanovo—Vranje je v devetih dneh našla 3500 kg tobaka; patrolja iz Skoplja 1700 kg, iz Pristine 1500 kg, iz Prilepa 1476 kg, iz Štipa 400 kg, iz Carjevega sela 686 kg. Druge patrolje pa še niso naznanile svojih uspehov.

KAKO TIHOTAPCI SKRIVAJO TOBAK

Pri vsem tem je posebno zanimivo, kako tihotapeci tobak skrivajo. Nekaj zgledov: Eni ga imajo skritega v staji za ovce. Drugod so ga našli zakopanega pod gnojem. Ko so odmetali gnoj, so našli pod gnojem dva metra globoko jamo. Ko so iz nje izmetali prst, so zapazili podzemski hodnik, obložen s deskami in slamo, dolg 3 metre. V tem hodniku pa so bile lepo zložene bale finega tobaka v listu. Zopet drugje so kontrolni organi prišli v kmečko hišo. Prijazna izba s poldrugi meter debelim zidom. Zid je bil pa votel in so v njem našli lepo zloženih deset bal dobrega tobaka po 50 kg vsaka bala. V giljanskem okraju stoji nekeje na samem stara koča, spletena iz protja in slame. V izbi, ki je zanikerna in vlažna, stane 70 letni starec z družino. Starček nima nobenega dela. Pod v izbi je prsten. Kontrolni organi pa so začeli razkopavati ta prsteni pod in v globini 20 cm so našli na lesen pod. Ko so tudi tega odkrili in dvignili, so zagledali pod seboj pravo lepo sobo, suho in čedno ter bolj prijazno, kakor pa je bila izba, v kateri so stanovali ljudje. Bila je polna tobaka: nad 20 bal, okrog 800 kg. Nova slika: Kontrolni organi so šli po njivah in so videli lepo obdelano njivo. Le večje oko je moglo spoznati, da je ta njiva v sredi bala globlje izkopana. Najbrž je bila na vrhu drugačna prst. Začeli so kopati ter so pod njivo našli celo klet, obloženo s deskami in slamo. V kleti pa je bilo več sto kilogramov tobaka. Drugi skrivajo tobak v po 20 metrov globokih prepadih, v katere ni mogoče drugače, kakor z vrvi. Skrivajo ga v votlih bukvah, v lističinah nad prepadi. Povsod tod se je tihotapcu posrečilo, da je skrnil svoje blago. Ženske si naredijo zgornjo obleko, nekaj oprsnik, ki ga oblačijo čez glavo. Ta oprsnik je v resnici torba, v kateri je skrit tobak. Od vratu do pasu nagačijo spredaj in zadaj tobak v to obleko in potem zasijejo. Ženska ta tovor, ki ni težji ko 4—5 kg, vlačič s seboj, dokler tobaka ne prodajo ali pa pokadi. Iz vseh teh navedenih zgledov je jasno, kako težko je finančnim organom priti na sled vsem trikom in skrivnostim tihotapskega poklica.

strele v sosednjem lovišču ter sta hitela Westenovim paznikom na pomoč. Prijela sta divja lovca od zadaj. Pa tudi sedaj se ti niso ustrašili. Ze eden od prvih strelcev je zadel Bogomirja Dolinška tudi v nogo in po čudnem slučaju tudi njega 45 šiber. Ker so imeli pazniki dvojico hudo ranjenih, so opustili zasledovanje in divji lovci so se umaknili. Izsledili so jih pa v naslednjih dnevih orožniki iz Tezna. Bilo je na nočnem lovu 6 mladih fantov, brata Jožef in Anton Kukovič, brata Jožef in Martin Maglica, Ludvik Plomberger in Franc Krašner.

Vseh šestero je sedelo na zatožni klopi pred malim senatom, kateremu je predsedoval vss. dr. Tombak, prisedneca pa sta bila ss. dr. Kolnik in as. dr. Čemer. Obtožbo je zagovarjal državni pravnik dr. Zorjan. Fantje so priznali, da so v omenjeni noči lovili, izgovarjali pa so se, da niso oni streljali, ampak da so se pazniki v temi najbrže sami ranili. Obsojeni so bili: Plomberger in Jožef Kukovič vsak na 13 mesecev, Anton Kukovič, brata Jožef in Martin Maglica in Krašner pa vsak na 8 mesecev strogega zapore. Povrh mora nositi stroške razprave in skupno plačati vsakemu obstreljenemu pazniku po 5000 Din za bolečine. Svojo lovsko strast so plačali tako dražje, kakor bi jih stalo pravo lastno lovišče. — Za razpravo je vladalo izredno zanimanje tako med okoličani od Sv. Miklavža, kakor v krogih mariborskih lovcov.

Toda drugo noč od srede na četrtek, je požigalec dosegel svoj namen, zažgal je še »krakat, najbrž po polnoči, in hiša je zgorela.« do tal. Rešili so samo leseno utico, ki je bila za barako

„Veseli vinograd“ pred sodnikom

Ljubljana, 18. marca.

V dobrem spominu so še burne demonstracije in ogorčenost javnosti proti vzpiranju »Vesela vinograda« v ljubljanski dramti. Ogromna večina slovenske javnosti in z njo slovenskega naroda je bila proti vzpiranju te igre, ki so jo celo oblasti v njeni domovini prepovedale. Višek tega ogorčenja pa so bile demonstracije pri zadnji vzporeditvi dne 27. novembra v dramti. Poslednje dejanje teh dogodkov se je odigralo, danes pred okrajnim sodiščem, ki je ob 8.15 razpravljalo proti obtoženemu Jovu Ferjančiču, črkostavcu v Ljubljani, pravoslavne vere, po rodu iz Idrije. Razprava je bila v sobi št. 28, sodnik pa je bil g. dr. Goslar.

Akademik g. Silvo Knaplež je po svojem pravnem zastopniku g. dr. Marku Natlačenju vložil zoper Jovo Ferjančiča tožbo, ker ga je ta pri omenjenih demonstracijah brez poviča s pestjo udaril po levem licu. Priče, ki so bile radi tega zaslišane, so izpovedale, da akademik g. Knaplež temu civilistu ni dal nikakega poviča za napad. Sodišče se je prepiralo o obtožbeni krivdi in je Ferjančiča obsodilo po § 297, odstavek 2, k. z. na 120 Din denarne kazni, v primeru neizterljivosti pa na dva dni zapore. Pri tem sodišče ni uporabilo § 65 k. z. o pogojni kazni. Tako je dobil akademik g. Silvo Knaplež svoje zadoščenje.

Mehko
palmira - milo
je skozi in skozi
parfimirano in zaradi
tega dobro dišeče do
zadnjega ostanka.

Kanonik Franc Cerjak 70 letnik

Slovenska Bistrica, 17. marca.

Te dni so se vzradostila srca prebivalstva Slovenske Bistrice in slovenjebistriške župnije. Dobrotnik našega mesta, oče naših sirot in neumorni služabnik božji, č. g. kanonik Josip Cerjak, je obhajal 70 let svojega rojstva; na torek, 14. t. m. je padla obletnica. Tiho in brezhrupno je potekel po želji svivolasega jubilara ta slavnostni dogodek na zunaj v življenju našega mesta, tem bolj pa je odjeknil v sredi vseh, brez razlike stanu in prepričanja, ki spoštujemo in ljubimo svojega dobrega gospoda. Skromno je preživel trenutke obletnice slavljenec med ubožno deco sirotišnice, ki je plod in sad njegovega dela, premnogih v skrbi in računih prebitih noči ter neumorne, železnoklepe vztrajnosti.

Ko ga je 1. maja leta 1931 prisilila neizprosna bolezen, da je odhajal v stalni pokoj, smo prosili Vsemogočnega, naj nam ga še nadalje ohrani v naši sredi; njegov neumorni duh je bil še vedno čil in tvoren in njegove izkušene roke bi ustanove, ki jih je sam ustvaril, skoro ne mogle pogrešati. Naše želje so bile uslišane. Kljub sedmim križem je g. kanonik še svez, še si želi zopet sence svoje ljubljene lipe, ki jo je zasadil pred župniščem prav na dan napovedi svetovne vojne leta 1914 in v kateri je videl simbol vstajajoče Jugoslavije, čvrsto verujoč v osvoboditev našega naroda. Še vedno s skrbno roko nadzoruje in skrbi za svoje uboge varovance v sirotišnici, ki jo je ustvaril sam v kratkem razdobju z neumornim delom kot trajen in najlepši spomenik.

Čudovito tvorne sile je še v njem. Na ogromne ustvaritve, ki jih je zamislil in izvršil čisto sam z jednako vztrajnostjo, lahko gleda v preteklost. Velikostna bazilika Lurške Matere v Rajhenburgu s celim naseljem okoli cerkve: župniščem, kaplanijo, Društvenim domom, gospodarskimi poslopiji — vse je plod njegovega dela. Komaj je prišel k nam leta 1919 po hudi, skoro štiriletni bolezni, ki so mu jo nakopali napori zidanja rajhenburške bazilike, že je pričel tudi pri nas snovati sirotišnico. Zal, mu je zopet tu preprečila bolezen velike načrte, pa vendar je ustvaril dovolj: stari minoritski samostan s Štifterjevo hišo sta se izpremenila v provinciialno hišo šol, sester, v kateri se nahaja tudi sirotišnica. Tu se je po poltoju naselil, da preživi večer življenja. Jutri, v nedeljo, dne 19. t. m. bo slavil svivolasi jubilar god svojega patrona sv. Jožefa. V ponedeljek pa se mu poklonijo s čestitkami k jubileju njegovi duhovni sobratje iz slovenjebistriške dekanije. — Pridružujemo se tem čestitkam tudi mi ter mu želimo, da nam ga ohrani Vsemogočni še do najskrajnejšega števila usojenih let v čilem zdravju.

Fantje vriskajo

Ljubljana, 18. marca.

Ljubljanske ceste so bile včeraj zopet polne fantovskega petja in vriskanja — pričelo se je namreč rekrutovanje lanskih nabornikov. Seveda ni pri tem manjkalo tudi raznih neprijetnih prizorov, ki našim fantom niso v čast. Pred gostilnami so stali godci, ki so fante spremljali in dajali fantom korajžo: »Kar notri pojdimot! In fante si res niso nikdar dali dvakrat reči. Moramo pa tudi povedati, da so se največ napili in najbolj razsajali »stari« soldatje, namreč tisti, ki so vojaščno že odslužili in so sedaj »izkušene« svetovale fantom, da ni »pravi soldat«, kdor se ne napije.

Vse dopoldne je na primer lžanska cesta odmevala črez vse barje vriskov in klicev in mladih, a krepkih lžanskih grl.

Pijan fant z lesenim kovčkom, kakor ga mora imeti vsak rekrut, se je na cesti po nerodnosti — nikakor ne nalašč — in zaradi pijanosti zadel ob častnika. Častnik je bil najbrže Srb. Fant je v zadregi odskočil in v strahu je bil toliko zmeden, da se častniku niti ni opravičil. Častnik je pogledal v stran. Kaj si je mislil tedaj ob pogledu na tega nerodnega nabornika. Bog ve? Morda se je spomnil, kako dostojno gredo šumadijci in drugi fantje po državi k vojakom, čeprav je znano, da ga tudi na jugu radi malo »poluckajo«, samo toliko so pametni, da svoje omamljenosti ne kažejo.

Gruča nabornikov je prišla s harmoniko in z vinsko pesmijo na trg. Prestrašene ženske so že pričele pokrivati svoje blago, boječ se, da ne bi fante vsega prevrnili in prekučnili. K sreči ni bilo nič hudega, samo fante so bili iz neke takšne vasi, kjer so se dekletom najbrže močno zamerili in so morali v Ljubljano brez — šopkov. Fante so si pomagali s tem, da so na trgu kupovali nagelje in si jih pripenjali na prsi. Rekrut brez šopka, kakšen rekrut je to, so si fante mislili. Mestni fante pa na to staro vero očitno ne dajo nič, šli so kar lepo brez šopkov, brez harmonike, še celo pijani niso bili. Premožnejši so se odpeljali v vojašnice s takšnim — kovčki so težka reč — revnejši pa so morali seveda lepo skromno peš.

Drugo gručo pa so zvalile ljubljanske »barabes«, ki so kar prežale na to priliko, na »jeruš«. Fante, nevarjeni te družbe, so radi plačali za fraklje, ampak bili so vmes tudi taki, ki še nikoli niso imeli »zelenega« v ustih. En fant se je nakremžil, pokusil, izpustil ter vprašal točaja: »Kaj nimate nič boljšega?« Ljubljanske barabice so se zakrohotali: »Kaj misliš mleko piti, sedaj, ko greš k vojakom. To je vendar najboljši »jeruš«, kar ga je v Ljubljani!« Fantu pa to ni šlo do srca in tudi cigara mu ni dišala. Fante so kmalu prišli k pameti in pustili barabe, naj pijejo same in za svoj denar, če ga imajo...

Bili pa so gniljivi prizori. Na vrtu neke gostilne, kamor hodijo po navadi Dolenjci, je fant objemal staro ženo-mater, ki se je spremenila na vozu in mu sedaj zadnjikrat dajala nasvete, naj bo pri vojaki pameten in naj se izogiba slabe družbe. Nasvet, ki mora veljati vsem slovenskim fantom, služočim vojake po vsej državi...

Gimnazijski ravnatelj dr. J. Komljanec 60 letnik

Dr. Josip Komljanec je sin naše solnčne Dolenjske, kjer je na Bučki dne 16. marca 1873 zagledal luč sveta. Prehodil je in pretrpel tipično pot slovenskega študenta: od doma ga je peljala pot v gimnazijo v Novo mesto, od tam na Dunaj, kjer je na univerzi študiral kot glavni predmet slavistiko in kot postranski klasične jezike. Prva njegova služba je bila v Ljubljani na gimnaziji na Poljanah, potem pa je bil poklican v službovanje

na prvo gimnazijo, kjer deluje nepretrgoma že enotrideseto leto. V težkih časih narodnostnih bojev, ko je nemstvo napenjalo vse sile, da osvoji Ptuj in okolice, je vzdržal neomajen in bil in ostal zvest in neomadeževan značaj in sin svojega naroda. Kmalu je prišel v odbor ptujske Čitalnice, izprva kot tajnik, pozneje kot predsednik, kar je še danes. Udeleževal se je tudi gospodarskega življenja in zavzema danes najodličnejše mesto pri ptujski Posojilnici. Razen tega je tudi predsednik Muzejskega društva.

Vse to mnogostoransko delovanje ga pa ni oviralo, da ne bi posvetil vseh svojih moči svojemu poklicu kot profesor. Kot izborni pedagog je znal vseskozi vzdrževati stik med živim življenjem in šolo, mnogoštevilne generacije, ki so izšle iz ptujske gimnazije, ga imajo v najboljšem in hvaležnem spominu kot vzornega učitelja. S prof. kons. sv. g. Antonom Kolarčem je še edini predstavnik onih slovenskih profesorjev, ki so ohranili svoje pravo lice in svoj kleni značaj iz dobe, ko je bila ptujska gimnazija še nemška, do danes, ko ta zavod nosi ime jugoslovanskega kraljeviča Andreja.

Po odpoklicu prof. Vajde je postal dr. Komljanec ravnatelj ptujske gimnazije. Težko breme si je nadel, saj ga morda ni pri nas srednješolskega zavoda, ki bi bil v zadnjih letih tolikokrat na tem, da se ukine, kakor ptujska gimnazija. S tehtno besedo in v vsem svojim vplivom je ob vsaki taki priliki zastavil vse svoje sile, da je rešil svoj zavod. Tega mu Ptuj ne more in ne sme nikoli pozabiti. Še bolj pa znajo ceniti svojega ravnatelja oni, ki so dan za dnem z njim v stiku, profesorji in dijaki. Prvim je dober in zvest tovariš, ki jim pomaga v vseh težavah, drugim kakor dober oče, ki več doseže s prirčno, milo besedo kakor s strogostjo. Izraz ljubezni in vdanosti učiteljev in gojencev svojega zavoda je doživel jubilar na svoj šestdeseti rojstni dan, ko je po končanem pouku sprejel skromne, a zato tembolj iskrene čestitke od obeh. Naj bodo tudi te vrstice jubilaru čestitka: Ad multos annos!

85. god

Smartno pri Litiji.

Gradišek Jožefa je bila rojena 10. marca 1848 v župniji Sv. Križ pri Litiji. Pisala se je Kotar. Dne 29. januarja 1872 se je poročila z Andrejem Gradiškom, ki je pa umrl 25. avgusta 1913. Sedaj živi na oddihu pri hčerki Zinki, ki vodi gostilno v »Zadrugi« v Smartnem.

Pri vsej svoji starosti je zelo živahna in hudo-mušna, a dobra krščanska mati. Saj je dobro vzgojila tri sinove in tri hčere. Tudi kljub visoki starosti se še vedno zanima za vse dnevne dogodke in bere celo brez očal. Le kadar natakne očala že zjutraj, pravi, da potem tisti dan ne more imeti beriva brez njih. Zanimivo jo je gledati, kadar moli »brevir«. Prebira namreč prav rada stare molitvenike, katere si je naložila kot duhovne dnevnice »brevir«. Spominja se tudi rada starih davnih časov še na rojstnem kraju, kakor tudi vseh veselih in žalostnih dni na svojem drugem domu pri »Malenskih«.

K njenemu 85 letnemu jubileju in današnjemu godu ji prav iskreno čestitamo in želimo še mnogo veselini uric v krogu svojih domačih, kakor tudi prijateljev in znancev! Bog Vas živi, mama!

Angel varuh varoval otročiča

Jesenice, 17. marca.

Ko so se v četrtek otroci zopet igrali Tarzana, kar se ponavlja sleherni dan in na vse razne načine, se je igrarčino pridružil tudi desetletna varuhinja svojega enoletnega brata. Deklica pa je otročiča pustila v otroškem vozičku kraj izsušene struge Ukava in v zatopljenosti v divjo izro popolnoma pozabila na otroka. Naenkrat pa se je voz premaknil in se prevrnil v dva metra globok jarek, v katerem je samo ostro kamenje in razna navlaka.

Na kričanje otrok so prihiteli ljudje iz sosednih hiš ter otroka rešili iz nevarnega položaja. Da imajo otroci res vsak svojega angela varuha, se je tudi tu izkazalo, kajti otročiču ni bilo, razen par »vask po obrazu, nič hudega

Ljubljanske vesti:

Dukičev blok

Ljubljana, 18. marca.

Ce izvajamo regulacijo Ljubljane in zgradbo Trgovske akademije, potem je gradnja Dukičevega bloka največje gradbeno delo, ki se sedaj vrši v Ljubljani. Ako ne bi lani izbruhnila denarna kriza, bi sedaj že imeli med Gledališko ulico, Dunajsko cesto, Puharjevo in Gajevo ulico novo mestno četrt, ki bi obsegala 14 velikih in imponentnih stavb. Tako pa je denarna kriza vsa ta dela znatno zavrla. Vendar pa je letos le pričelo podjetje svoj blok zidati in danes je dozidanih od teh nameranih 14 stavb že 5. Pod streho so sedaj: palača ob oglu Gajeve in Gledališke ulice, ki je šestnadstropna in jo je podjetje zgradilo za bolniški fond uradništva TPD. Tik te stavbe je dozidana hiša, ki jo bo podjetje najbrže obdržalo v lastni režiiji, če se ne javi resen kompetent. Še bolj dograjena je srednja skupina hiš, nasproti pasaži skozi palačo Pokojniškega zavoda. Prvo hišo ob Gajevi ulici je podjetje zgradilo, kakor znano, za gospo Zalaznikovo, lastnico restavracije pri »Šestici«. Hiši tik hiše gospe Zalaznikove, to je srednja hiša v tej skupini in hiša na Puharjevo ulico, sta prav tako dograjeni in ju bo podjetje zaenkrat prav tako obdržalo kakor hišo na Gledališko ulico.

Pri prvih dveh hišah ob Gledališki ulici sedaj zazidavajo notranje stene. Pri srednji skupini pa so stene že sezidane. Zazidavanje sten

v prvih dveh hišah bo trajalo dober teden, nakar prično poslopje obmetavati. Prihodnji teden pa že prično obmetavati poslopja v srednji skupini. Moremo računati, da bo vseh pet hiš izročenih že proti koncu meseca aprila svojem namenu in se bodo interesenti tedaj že mogli vseliti. Ako bi bila zima bolj mila, bi bilo vseh pet poslopij sedaj že dograjenih.

Glede Dukičevega načrta se je že mnogo govorilo po mestu in ljudje so celo trdili, da namerava podjetje za preostali del bloka znatno spremeniti načrte. Nekoliko je bilo na teh govorih resnice in je res celo obstajala nekaj časa misel, da bi se zgradil ob Dunajski cesti nov nebotičnik, ki bi imel 16 nadstropij ter bi bil celo višji od nebotičnika Pokojniškega zavoda. Ta načrt pa je propadel iz več razlogov, glavni je pač ta, da bi podjetje težko dobilo tako velika denarna sredstva, ki bi jih zgraditev takega nebotičnika zahtevala. Na drugi strani pa je tudi vprašanje, če bi se novi nebotičnik tudi res rentiral in amortiziral. Rentabilnost poslopij, zlasti novih in večjih z modernimi stanovanji, je sedaj v času krize znatno padla in analoge presega 5%. Sicer bo pa za Dunajsko cesto in za Ljubljano kar dovolj, ako bo podjetje letos ali prihodnje leto zgradilo še ostalih 9 poslopij, zlasti pa sedemnadstropno ob Dunajski cesti, ki bo v tem bloku najvišje poslopje in za nebotičnikom tudi največja stanovanjska in trgovska hiša v Ljubljani.

ske slike iz vse Slovenije, a so predvsem delo zadnjih let. Razstava bo odprta do 15. aprila. Strokovna ocena razstave bo sledila.

© Družba sv. Elizabete za ljubljansko škofijo v Ljubljani ima danes popoldne letošnji občni zbor v Marijanski cesti. Ob 4 popoldne bodo litanije v marijanski kapeli, nato ob pol 5 v zborovalni dvorani občni zbor z naslednjim sporedom: 1. Nagovor predsednika, 2. Poročilo tajnice, 3. Poročilo blaginjskega, 4. Volitve tajnice in 2 namestnic tajnice, blaginjske in 2 namestnic osrednjega sveta za dobo 5 let, 5. Služajnosti. Članice družbe se nujno pozivljajo, da se obnega zbora udeležijo. Iskreno se vabijo tudi vsi prijatelji in vse prijateljice karitativnega gibanja.

© Materinski večer zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece se bo vršil dne 22. t. m. ob 8 zvečer v dvorani OUZD. Vstop prost. Govori dr. Černič, šef kirurg, oddelka o »Uplivu okolice na kirurške bolezni«.

© Na trgu. Včerajšnji trg je bil kljub deževnemu vremenu dobro založen. Živalno je

Damski plašči zadnje novosti

Pred nakupom plašča za pomlad si ogledajte brezobvezno zalogo dunajskih modeov po najnižjih cenah pri

»NOBLESE«

Aleksandrova cesta šte. 4

Od dne 31. t. m. dalje je dovoljen promet samo za ona motorna vozila, ki so opremljena z evidenčnimi tablicami za leto 1933. — Upravnik policije.

© Krška dolina in slikah in filmu. V četrtek je bilo v dvorani Delavske zbornice zanimivo predavanje o lepota Krške doline. Velika dvorana je bila nabito polna in predavatelj g. V. Pirnat je pokazal okrog 100 diapozitivov, ki so bili večinoma izdelani po fotografijah, ki so jih napravili fotograf-amaterji na izletih, ki jih je priredila drogerija Gregorič. S pomočjo tega bogatega materiala je peljal predavatelj poslušalce skozi Novo Mesto na Gorjance, oddol v Kostanjevico, v znameniti karluzijski samostan Pleterje in nato na celo vrsto zgodovinskih znamenitih gradov, zlasti pa v idilično dolino gradov ob Krki. Slike iz Zuzemberka s povratkom nazaj v Novo mesto so zaključile v resnici zanimivo predavanje. Nato je akademski slikar Božidar Jakac zavrtel film, ki ga je posnel ob fotografiranih izletih na Dolenjskem. S tem živahnim in peštrim filmom je zopet dokazal, da je pravi mojster v filmanju in da zna prav posebno pokazati lepote Dolenjske v filmu. Predavanje je bilo velikega pomena za turistično propagando in upamo, da bomo dobili še druga predavanja, ki bodo posegla v doslej nepoznane predele Dolenjske.

Vse Jožete in Jožetine,
vse Pence, Pepete, Pepine
naj k Slamiču povede pot,
najlepše tam slavi se god!

© V Ljubljani so umrli v času od 10. do 16. marca: Miklavčič Josip, 57 let, orožniški postajeodaja v p., Dolenjska 23; Mayr Josip, 71 let, emer. lekarnar in hišni posestnik, Aleksandrova cesta 10; Volč Anton, 49 let, delavec tobačne tovarne v p., Jeranova 2; Kunc Rihar, 11 dni, sin fotografskega pomočnika Franca, Svabičeva 7; Pišek Franja, roj. Sirk, 69 let, vdova prostornega mojstra v p., Zavrti 4; Kuhelj Amalija, 55 let, poštna uradnica, Masarykova 44. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Pir Ivan, 77 let, občinska uboga, Senožet 9; Kuralt Stefan, 3 mesece, sin posestnikovega sina, Zg. Senica 5; Sinčič Ivan, 58 let, delavec, Moste, Tovarniška 3; Kovač Marija, roj. Levstik, 25 let, žena trgovskega potnika, Stari trg št. 3; Malovrh Dominik, poldrugo leto, sin posestnika, Sv. Jošt 15; Schramel Ignac, 70 let, skladiščni mojster v p., Verovškova 68; Mašič Omer, 63 let, delavec, bivališče nestalno; Leben Marija, 8 mesecev, hči posestnika, Štepanja vas 70; Učesaneček Jožef, 12 let, sin steklarja, Hrastnik 62; Lavrenčič Ana Valerija, 10 let, oči zas. uradnika,

Materinska proslava

25. marca v opernem gledališču

Krščansko žensko društvo priredi svojo VIII. Materinsko proslavo v soboto, 25. marca ob pol 8 zvečer v opernem gledališču. Kakor vsako leto, tako je tudi letos epored dobro izbran.

1. P. Krizostom Sekovinec: Ali poznate mojno mamicco.

2. Govor: Dr. Joža Pogačnik.

3. »Matic: Prizor po Ivanu Carnkarju.

4. Deca raja.

5. Ljubezen do rodne zemlje. (Grudica).

Igra Oskar Zolnier.

Vstopnice se dobe od srede dalje v Union-ski trafiki. Cene znižane dramske.

Kaj bo danes?

Drama: »Dame z zelenimi klobuki.« Izven. Znižane cene.

Opera: »Manon.« Znižane cene. Izven.

Rokodelski dom ob 19.30: »Mlini pod zemljo.«

Kino Kodoljevo: »Črni huzar.« Ob 1/4 8.

Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy d., Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva 20.

KAJ BO JUTRI?

Opera: Zaprt.

Vincencijeva konferenca v Sp. Šiški ob 20: Skioptično predavanje »Lurška Mati božja.« Predava g. L. Košmerlj.

Kino Kodoljevo: Ob 8. »Črni huzar«.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Leustek, Resljeva 1; mr. Bohinec ded., Rimska 24, in dr. Kmet, Dunajska 41.

TEOKAROVIC - Paračin

Došlo je:

Sveže pomladansko blago za obleke in površnike

Cena in vzorec Vas bodo presenetili. Kvaliteta enaka najboljšim inozemskim

Tovarniška prodajalna

LJUBLJANA - Gradišče šte. 4

© Ljudska knjižnica na Miklošičevi 7 (v palači Vzajemne posojilnice) nudi mešanom knjižne slovenske in nemške, kakor tudi hrvatske vsebine. Knjižnica je odprta od 8 do 12 in od 2 do 7.

© Mohorjani, ki se želijo naročiti na Mohorski dar za leto 1933, se lahko zgledajo v Ljudski knjižnici na Miklošičevi 7, kjer se sprejemajo vpisi. Članarina znaša 20 Din.

© »Mlini pod zemljo« na odru Rokodelskega doma. Igra »Mlini pod zemljo« nam slika v dramatični živahnosti zadnje čase poganstva. Po svoji vsebini in po zanimivem razvoju dejanja napravi prav veličasten vtis. Zato vabimo občinstvo, naj se v prav obilnem številu udeležijo drevi vzprizornitve igre v Rokodelskem domu. Ker je pri mnogih dosedanjih prireditvah zmanjkalo vstopnic, prosimo, naj si kolikor mogoče vsakdo že dopoldne od 10 do 12 zagotovi sedež v pisarni Rokodelskega doma, Komenskega 12. Pričetek prireditve je zvečer točno ob pol osmih.

© Razstava Matije Jame. V nedeljo je odprl priznani naš mojster Matija Jama v Jakopičevem paviljonu razstavo slik, kjer prevladujejo pokrajine.

najraje rabijo naše gospodinje

spomladi, ko je zopet treba odpraviti nedostatke zimskega pranja. — Zaprano perilo potrebuje spomladanskega solnca in odličnega Hubertus-mila!

Einspielerjeva 21; Jusič Elizabeta, 66 let, zasebnica, Karlovska 1; Zore Janez, 9 mesecev, sin književodje, Verovškova 14; Demšar Marija, 16 let, frizerka, Kranj, Savsko predmestje 63; Trapečar Antonija, 11 let, učenka, Vižmarje 112.

© Pasijonsko dramo: INRI bodo uprizarjali letos o velikonočnih dneh v Narodnem dramskem gledališču v Ljubljani, nakar občinstvo že danes opozarjamo. Dneve in čas predstav objavimo.

© Toča. Včeraj, okoli 4 popoldne, je med dežjem padala v Ljubljani toča, ki je gotovo prva v letošnjem letu in za ta čas redek vremenski pojav. Herschel, pa tudi drugi vremenski preroki, napovedujejo za ta mesec še sneg in dež.

© Mesto evetja ob priliki godu gospe Josipine Slamič, so darovali gg. uslužbenci bifeja Slamič, za slepe 220 Din. Srčna hvala!

© Usnje, čevljarke potrebščine, damske torbice, pasove, aktovke najboljše kvalitete, solidne cene, nudi tvrdka Frane Erjave, trgovina usnja, Ljubljana, Stari trg 8.

© Reklamna prodajala, ne razprodaja, kot je bilo pomotoma stavljeno v včerajšnjem oglašju, se vrši od 18. marca do 5. aprila v trgovini »JARA« čevljev v Ljubljani.

© Modne hlače — pumparce dobite najceneje pri Prekerju, Sv. Petra cesta 14.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

Dr. Janko Pompe

SPECIJAIST ZA BOLEZNI USES, NOSA IN GRLA
ORDINIRA REDNO OD POL 14 DO POL 16.
ULICA STARE PRAVDE 7
(NASPROTI OTROSKE BOLNIŠNICE)

Ježica

Materinski dan bo priredila Marijina kongregacija na praznik Marijinega oznanjenja v soboto, dne 25. marca t. l. ob 3 v cerkveni dvorani. Vse naše prijatelje vabimo, da se prireditve udeležijo. Posebno vabimo matere!

Izpred sodišča. Pretekli petek je bila pred okrajnim sodiščem zanimiva razprava. Zupanstvo je ovadilo državnemu tožilecu g. Franca Severja z Ježice 28, radi motenja uradnega poslovanja in hujškanja tukajšnjih občanov kmetovalcev proti izvrševanju njihovih davčnih obveznosti. Sodišče je ugotovilo, da je ovadba brez podlage in je g. Severja opustilo. Glavna priča je bil g. Jakopič Anton, upokojeni žel. uslužbenec, ki je sedaj občinski mesooglednik.

Zlikovci na delu. V zadnjem času so dosedaj neznani zlikovci, ki gotovo niso naši prijatelji, razbili večje število šip v oknih cerkvene dvorane. Škoda znaša nad 200 Din. Ne vemo, kaj imajo dotični od tega, če uboge šipe, ki niso nikomur v napotje, razbijajo in s tem kažejo svoje barbarstvo.

Vital Vodusek:

Nedeliske misli

Malokateri nedelje imajo tako lepe in tako enotne liturgijske molitve kot prave postne. Zato je važno, da jih ne prezremo. Naj bodo torej današnje misli o opominu tudi za naslednje nedelje, da se bomo vedno skušali čim bolj udeležiti v Cerkev in njene molitve.

Eden sedanjih najbolj vnetih in znanih voditeljev gibanja za liturgično obnovo je gotovo dr. Parach, kanonik v Klosterneuburgu. Napisal je krasno knjigo (v treh delih): »O letu zvečanja«. V njej spremlja vse cerkveno leto, od nedelj in praznikov do slehernega delavnika. Tudi za nar. Slovence bi bila taka knjiga neizmerno važnost, kakaj potem bi šele po dolgih stoletjih mogli popolnoma živeti s Cerkevjo. Današnji odslavec je samo del razlage za tretjo postno nedeljo.

Danes stopamo v drugo dobo postnega časa. Po uvodnih dneh, v katerih nam je Cerkev razložila, kako in v kakšnem duhu naj se postimo, smo stopili s prvo postno nedeljo v Kristusovo bojno solo. Seveda je bila to najprej defenziva: braniti smo se morali pred napadi hudobnega duha. Z orožjem državnosti smo si morali utrti pot do gore spremenjenja, poveljanja, luči. Sedaj pričujemo drugo dobo postnega časa: Kristus prehaja od obrambe do napada. Pomemben je evangelij v »močnem«, ki ga »močnejša« premaga. Liturgija se ozira glavno na one, ki se pripravljajo na sveti krst; tri stare seze maše v tem tednu (v ponedeljek, sredo in petek) so večinoma posecene katehumenom. Kristus se bori v njih.

Nedelja je čisto enotno in razvidno zgrajena: Kristus nas prenaja v otroke luči in zmaga v nas hudobnega duha; v krstu in eucharistiji. Na one, ki se pripravljajo na sveti krst, seveda maša še bolj vpliva; toda molitve in berila se v polnem pomenu lahko obračajo tudi na vse vernike.

Učimo se v duhu v Rim v čas pred približno 1500 leti. Ze vidimo procesijo, ki se vije skozi sveto mesto. Sprejda gredo katehumeni, potem spokorniki v rasevini, nato verniki in ob koncu sprejda duhovščina s papežem. Procesija se pomika v slavno baziliko sv. Lavrencija izven mesta: ta junak med mučenci naj bo vzgled za zmago nad »močnim«, nad hudobnim duhom. Vsi so zbrani okrog groba sv. Lavrencija. S kolikim hrepenenjem so morali danes stopiti v cerkev! Njih oči so vedno uprle v Gospoda in varne se čutilo pred zanko hudobnega duha (vstopna pesem). Mali Cerkev podpira »molitve ponižnih« in prost za njih obrambo (prošnja). Sedaj se oglašja Cerkev. Tam stoji oziroma moč, ki so se preborili do vere; mlade deklice, ki so radi Kristusove oblike bogatega ženina; nekateri, ki so jih stari razvednili, ker so hoteli postati kristjani. Vsi ti so prestali težke zunanje in notranje boje; končne zmage si še niso priborili. Danes naj pade odločitev: Kristus mora zavladati kot »Kralj in Bog«. In Cerkev pričinja. Najprej se spominja nekdanjih dni. »Kakšne vzore ste imeli včasih?« Lakomnost, strast, uživanje, to je bilo vse vaše življenje. To je bila strašna tema. Sedaj pa je zasijal nad vami drug vzor: Kristus, nebeško sonce. Velika sprememba se je izvršila v vas, kakor iz noči v svetel dan. Sedaj morate pa tudi hoditi kakor otroci luči. Otroci sonca so zvezde. Torej svetli ljudje, kakor zvezde na nočnem nebu! To je odsej vaš poklic. Cerkev še nadaljuje z evangelijem: »Močnik, glavar tega sveta, je bil doslej vaš kralj. Dokler ste mu bili podložni, je meroval. Sedaj pa, ko ste ga vrgli s prestola, razgraja in razvema vihar: vaši sorodniki, vsa okolica, ves pek se je spravil nad vas. Nagi Gospod, »močnejši« Kristus mora zasesti vaš pri stol. Zmaga Kristusova v vas se mora uresničiti. — In še svarilo! Velike žrtve vas čakajo; vsemu se morate odpovedati: svetu, časti, imenju, uživanju. Boste vzdržali? Gorje vam, če spel odpadete! Zakaj ti stih, ki so bili že kdaj razsvetljeni in so okusili nebeski dar, ki so postali deležni Svetega Duha ter okusili lepo besedo božjo in moči prihodnjega sveta, pa so odpadli, ni mogoče spel pripraviti k novemu spreobrnjenju (Pavel Hebrejcem 6, 4). — Skofcove besede so izvenle, v dušah razsvetljenih pa so dolgo odmevale. Sedaj jih opuščajte. Samo verniki ostanejo, da darujejo. Tudi njim so šle besede od srca. Še vedno se bojujejo za vrene zmage. Ali ni v njih dušah nobene teme? Je »močnik« še čisto brez moči? Ali kraljuje v njih srečih samo Kristus? Ali je zanje popolnoma minila nevarnost odpada? Kaj če bi krenil polkrat na njihova vrata? Toda za vse te boje je neki zmaga: Kristus v njih. Kristus v sveti daritvi, ki se je iz ljubezni zanje daroval. Zato polagajo pri darovanju (pesem pri darovanju) na oltar svojo voljo, da se hočejo pokoriti samo Gospodovim zapovedim. V daritvi pa Kristus zapečati njih zmago: otroci luči postanejo. On naj spel pride v svoje kraljestvo. On je dom vsake duše. On je njih Kralj in Bog (obhajalna pesem). Tako je vodila sveta maša skozi boj postnega časa do zmage Velike noči!

Ce bomo tako spremljali Cerkev v njenih molitvah sleherni nedeljo in praznik in delanik, nam bo v resnici vse življenje postalo polt k luči, pot k Kristusu; a že ta polt bo vsa svetla in lepa.

Opozorilo damam! Uganka „U. F.“ bo rešena 20. marca. Pazite še nadalje na „U. F.“ oglase

Jesenice

Smrtna kosa. V petek zvečer je po kratkem trpljenju umrla ga. Marija Frelih, soproga tovarniškega delavca. Pred par dnevi je zbolela in morala na operacijo v Ljubljano. Ker so zdravniki le malo upali na njeno rešitev, je pokojna želela, da bi umrla v domačem kraju in želja se ji je izpolnila. Pripeljali so jo na Jesenice v rešilnim avtom, kjer pa je po treh urah trpljenja izdihnila. Zapušča soproga in dve deklici, katerih večjo, 8-letno Mijo, Jeseničani prav dobro poznajo, ker je nastopala na odru Krekovega doma v dečjem zavetišču. Z žalostimi vsi, ki jih poznajo, sočustvujejo. Pokoj želi duši!

Starodavna želja Jeseničanov se bo vendarle uresničila. Ze večkrat je bilo čitati na tem mestu, da Jeseničani v poletnem času silno pogrežajo javnega kopališča, ki bi v resnici zaslužilo tako ime. Na Bled je predalec in združeno s preveliki stroški, končno pa si z Bleda prišel nazaj na Jesenice ravno tako črn, kakor si šel tja, posebno ako se v letnem času vračaš z zadnjim, izletniškim vlakom. Jesenice nimajo prilike za kopanje, Sava pa je premrzla pri nas, tako da si je že marsikdo v nji nakopal trajno bolezen in tudi že smrt. Vsem tem neprilikam se bo zdaj odpomaglo s tem, da bo g. A. Cufer, bivši jeseniški župan, veletrgovec in gostilničar, zgradil moderno kopališče in sicer ob svoji hiši na Stari Savi v bližini, kjer je nekdanji stal stari jeseniški kolo dvor. Kopališče je v glavnem že betonirano in treba je le še nekaj kabin, tako da bo kopališče še pred kopalnjo sezijo lahko izročeno svojem namenu. Ako kopalne pristojbine ne bodo previsoke, je rentabilneta kopališča zagotovljena in se ie le bati, da bo bazen kaj kmalu premajhen.

Dnevna kronika

Kaj pravite?

Velik gozdni požar

Izkušena slovenska vzgojiteljica mi je pripovedovala, kaj se ji je zgodilo pred neko izlozbo na Sv. Petra cesti v Ljubljani. Ta dogodek je vreden, da se objavi. Zakaj, to boste videli.

Gospodična si je ogledovala kipece in slike v več izlozbi. Kar na lepem se ji je pridružil mal fantiček, star kočjemu 8-9 let. Fantek je bil zelo zgovoren. Gospodična se ustavi pred izlozbo, v kateri so bili tudi nabožni in svečniški kipi. Pri pogledu na nje se je fantek kar spremenil. Kar bruhalo je iz njega: »Jaz pa Boga ne maram gledati. Če vidim Boga, sem strašno nervozen. Ne maram tega neumnega Boga.« Fantek je kar pobesnel, krčil pesti in se tresel.

Onemela je gospodična pri tem strašnem izbruhu otroške duše: »Tako ne smeš govoriti! Ali ne hodiš v cerkev?«

»Ne maram za cerkev, pa mama tudi ne in ata tudi ne!« je bruhalo iz otroka. »Zadnjič sem dobil v roke križ, na katerem je bil Bog, pa sem tako vrgel tja v kot tistega Boga... Moj sošolec mi je na križ narisal Boga, pa sem ga sežagal na drobne kosce...«

Nepopisno je zgrabilo verno gospodično govorjenje tako mladega dečka, ki je očitno sin premožnih staršev.

Ko je to zgodbo pozneje slišal slovenski kulturni delavec, se je prijel za glavo in vzkliznil: »Kaj bo iz takega poba? Najmanj, kar bo, bo morilec!«

Da, najmanj morilec! Po čigavi krivdi? Oče in mati bosta proa dajala svoj odgovor! Ali pa je verjetno, da bi se bil tega satanskega sovraštva do Boga Sletni deček navzel le od staršev? Ali so mogli na svetu starši, ki svojega otroka vzgajajo v takem sovraštvu do Boga? Vsekakor so svoj odgovor tudi drugi, ki ga tako »vzgojajo« ali kvirajo.

Ali pa je ta deček edini v Ljubljani? Bog ve, koliko jih je, ki so že prav tako skvarjeni, samo da tega tako zgodaj še ne pokažejo!

Boljševiško satansko sovraštvo proti vsem, kar je božjega, bi na tem dečku imelo svoje začetke! Vidi se, da boljševizacija vstopa in kulturni ljudi pri nas poganja in raste v istem razmerju, v katerem se duši krščanska vzgoja in kultura. Tu je krivda! Tu so krivci!

Vsem tem tako strašno prizadetim kličem z velikim Francozom: »J'accuse!« — Obtožujem vas! Obtoženi ste zaradi uničevanja narodove bodočnosti in stali boste ne le pred sodbo zgodovine, ampak tudi pred sodbo tistega Boga, katerega sovraštvi ste učili mlade duše. In druga sodba bo strašnejša od prve!

Spomladanske obleke

za gospode, površniki in velika izbira suknar, modernih vzorcev še vedno najceneje pri

Drago Schwab. Ljubljana

Jožetom in Jožicam!

Seyeda je res, da je na svetu več slovenskih Janezov in slovenskih Marij, kakor pa Jožetov in Jožic, ampak Jožeti in Jožice imajo veliko prednost, katere naši Janezi, Mice, Francelji in Francke nimajo: skoraj vsi imajo na en dan svoj god, to je na današnji dan. Če ne srečata dva Janeza ali Francelja in se zmenita za praznovanje godu, prav zanesljivo ga ne bosta, ker ima skoraj gotovo prvi god sredi poletja, drugi pa pozimi. Če se dva Jožeta ali dve Jožici, ali magari cela gruča Jožetov in Jožic zmeni za skupno godovanje: nič lažjega kot to. In danes mora vsakdo, kdor kaj da nase in na prijateljestvo, ugibati koliko Jožetov in Jožic pozna, da ne izpusti niti enega in da mu čestita.

Jožeti in Jožice so sami poskrbeli, da je tudi med številnimi soimeniki nekaj razlike. Tako imamo v Ljubljani in po okolici tudi Pepete, Pepčke, če je kdo bolj nobel, je tudi Josip, najmodernejši pa so že Ju, Jo, ali pa Pino, nekateri tudi Sepi, Sipko in podobno, ampak to se bele vrane med našimi Jožeti, ki imajo skoraj vsi raje domače oblike imena Jože. Ženske so se tudi odločile raje za ljubke oblike, kakor Jožica, Pepca in jim dajo prednost pred Josipinami, Pinami, Pepitami, Finami in podobnimi tujini importi. Kupuj domače blago, slišimo povsod in Jožeti ter Jožice so to načelo izvedli tudi tako daleč, da bi se reklo Imej domače ime.

Med vsemi stanovi so Jožeti, povsod jih je in če bi Jožeti izjavili geslo, podobno »Svoji k svojemu!«, namreč »Jože k Jožetulu!«, bi bila to najbrže največja sila med Slovenci, ki bi mogla izjaviti proti drugim krut in neizprosnim bojkot do uničenja. To bi pa bila večna škoda in zato svetujemo vsem slovenskim Nejožetom in Nejožicam: Bodite si dobri z njimi, Bog ne daj zamere, zakaj dosti jih je! Zato pa danes, ko imajo svoj vesoljni god, če le sreča kakšnega Jožeta: čestitaj mu z najbolj prijateljskimi besedami in mu želi še mnogo let! Vsem slovenskim Jožetom in Jožicam, naj bodo kjer koli po svetu, pa želimo tudi mi: Vse najboljše, kar vam moreta dati nebo in zemlja!

Tragična smrt ministrskega odposlanca

V Splitu se je smrtno ponesrečil v noči od četrtka na petek Slovenec dobro znani svetnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje dr. Marko Tujković, šef odelka za socialno zavarovanje. V četrtke zvečer je prispel v Split, da se udeleži ustanovne skupščine borze dela za mornarje. Predno je legel v hotel »Bellevue« k počitku, se je hotel okopati. V sled pokvarjenega plinskega avtomata — v Splitu je bilo že več takih nesreč — pa se je v uhajajočem plinu zastrupil. Vsaka pomoč je bila zaman.

Pokojni dr. Marko Tujković je bil srbski Dalmatinec, doma iz Boke Kotorske. Vodstvo socialno-zavarovalnega odelka je prevzel po dr. Branke Petroviću pod pokojnim ministrom socialne politike dr. Drinkovićem. S Slovenijo je bil v stalnem poslovnem stiku potom nadzorstva pri Okrožnem uradu in sodelovanja s Pokojninskimi zavodom za nameščence. Pokojni je bil mož, ki je imel razumevanje za moderno socialno pojmovanje in udeleževanje. Med vojno se je boril kot črnogorski prostovoljec v vrstah kralja Nikole proti Avstriji. Izredno znanljivo je znal pripovedovati o dogodkih svojega vojevanja. Pokojni je bil samec. Njegovim staršem in bratom naše sožalje.

Včeraj je divjal v okolici Slovenske Bistrice hud vihar. Okoli poldneva je bilo opaziti velik oblak dima, kateremu je kmalu sledil velik plamen, ki se je naglo širil. Gorela je gozdna parcela v Gorenji novi vasi. Ogenj je kmalu zajel zelo velik kompleks in je zgorelo okoli 20 hektarjev gozda. Vihar, ki je divjal, je grozil, da požar zavzame še večji obseg, vendar se je zahvaliti vrlim gasilcem, ki so prihiteli od blizu in daleč ter omejili požar. Hudo so oškodovani kmetje, katerim so pogorele najlepše gozdne parcele. Največjo škodo imajo Franc Furman, Franc Tomažič, Franc Zafošnik, Franc Bernik in Ferdinand Gušinek. Škoda še ni ugotovljena. Prav tako še ni znano, kako je ogenj nastal.

Koledar

Nedelja, 14. marca (3. postna nedelja): Jožef, ženin Device Marije.

Ponedeljek, 20. marca: Aleksandra, mučenica; Janez P.

Novi grobovi

† Kanonik Anton Starec. V Zagrebu je pretekli petek zjutraj umrl v svojem stanovanju na Kaptolu g. Anton Starec, kanonik zagrebskega stolnega kapitlja. Pokojni se je rodil 27. aprila 1851 v Samoboru. Bogoslovje je študiral v Zagrebu, kjer je bil leta 1873 posvečen. Leta 1880 je bil imenovan za prebendarja, leta 1910 pa za stolnega kanonika. Vršil je razne službe in sodeloval pri raznih ustanovah in društvih. Pogreb bo v ponedeljek dopoldne. Naj mu sveti večna luč!

† Župnik dr. Leopold Potzinger. V Gradcu je umrl včeraj g. dr. Leopold Potzinger, župnik v Apačah. Pogreb bo v torek v Gradcu. Pokojni g. župnik se je rodil v Halbenrainu na Avstrijskem 27. septembra 1870, v mašnika je bil posvečen dne 20. julija 1893. V Apačah je župnikoval od l. 1909. Naj počiva v miru!

† V Slovenski Bistrici je umrl včeraj ob 2.45 zjutraj previden z zakramenti svete vere ugleden in obče priljubljeni advokat dr. Urban Lemež. S smrtno pokojnika je nastala v družabnem in gospodarskem življenju Slovenske Bistrice velika vrzel. Pokojnik je bil kremenit in blag značaj. Ni bilo nedelje in praznika, da bi se pokojnik ne udeležil sv. maše. Bil je ustanovitelj slovenjebistriške posojilnice, v katero je vložil ogromno svojega truda in skrbi ter jo dvignil na višino prvih zavodov v okraju. Naj bo ohranjen plemenitemu možu trajen spomin! Žalujočim svojim naše sožalje!

Osebnosti

— Izpraševalna komisija za sodniške izpite pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani. Za predsednika je imenovan predsednik višjega deželnega sodišča Vrančič, za namestnika podpreds. dr. Gradnik. Za redne članice: senatna predsednika dr. Eberl in dr. Fischinger ter sen. podpreds. Janša, iz odvetniškega stanu dr. Hacin, dr. Krejci in dr. Krivic. Za namestnike so postavljeni: sen. podpreds. Lajovic in s. a. s. dr. Gaber in dr. Sajovic, izmed odvetnikov pa: dr. Smole, dr. Tekavčič in dr. Tominišek.

— 64letnica župana g. Adolfa Pečjaka. Iz Toplice na Dolenjskem nam poročajo: V sredo, dne 15. t. m. je slavil gospod Adolf Pečjak v sredi svoje družine 64. leto svojega življenja ter dela, katerega večji del je posvetil svojim soobčanom. Ko se je nastanil v Toplicah, so ga vsi občani radi njegovega plemenitega srca zelo upoštevali ter ga izvolili za župana. Županske posle opravlja že polnih 12 let. Kot tak je vsem priljubljen, ker je vedno vsakomur pripravljen pomagati. Posebno obziren in dober srčen je za revne. V občinskem uradu je vestno marljiv in natančen zlasti v denarnih ozirih. Ze večkrat si je zaželel počitka in hotel odkloniti županovanje, vendar se je dal še pregovoriti, da je obdržal tako mučne in odgovorne posle. Odlikovan je bil za svoje zasluge z redom sv. Save V. razreda. K njegovemu rojstnemu dnevu: Na mnoga leta!

Mr. Ph. Jože Žabkar

lekarnar, vlijudno javlja, da otvori svojo novo javno lekarno 19. t. m. na Jesenicah

Gospodstva cesta, nasproti hotela »Triglav« (ordinacija g. doktorja Marčiča)

Izdaja zdravila na recepte vseh bolniških blagajn

Ostale vesti

— II. Prosvetni tečaj za voditelje Prosветne zveze za »Koroško« se vrši 27. in 28. marca v prostorih »Prosветne zveze«, Vetrinjsko obmestje 26, Celovec. Spored predavanj: 1. Mladinski gibanje v Evropi; 2. Borba mladine za nov svetovni nazor; 3. Kaj hoče slovenska koroška mladina? 4. Zunanje oblike mladinskega gibanja; 5. Naloga fantov-voditeljev; 6. Naša kmetija; 7. Naša vas; 8. Zdrudištvost, novi gospodarski nazori. Udeležba je obvezna za se društvene predsednike in tajnike.

— 30letnik rešitve je obhajal včeraj 18. marca Jožef Erklavec iz Dalne vasi 23 pri Laverici. Dne 18. marca 1903 se je — edini Slovenec — na potu v Arizono vozil z osebnim vlakom proti Chicagu. Blizu postaje je iztirila lokomotiva in vlak šestih vagonov se je deloma razbil deloma prevrnil. Na kraju nesreče je bilo 21 več ali manj nevarno ranjenih, med temi štiri mrtvi. Popolnoma brez vsake poškodbe je ostal — kakor pravi — samo naš Erklavec. Dne 19. marca so vse prepekljali v Chicago, kjer so mu dali 20 dolarjev za preživetje. Železničarja-povzročitelja nesreče so baje na mestu usmrtili.

— Stanje ponesrečencev iz litijske predilnice se je v toliko zboljšalo, da jih je odšlo že šest domov in da sta ostala v bolnišnici samo še dva, pa tudi ta dva sta že izven nevarnosti.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine št. 22 od 18. marca je objavljen »Zakon o mednarodni konvenciji o fiskalnem režimu tujih avtomobilskih vozil«, dalje »Uveljavitev mednarodne konvencije o fiskalnem režimu tujih avtomobilskih vozil v Vel. Britaniji, Sev. Irski, Bolga-

„BARVE, LAKE, FIRNEŽ“

in vse vstale plesarske in slikarske potreščine — ako hočete biti res zadovoljivo postreščeni — kupujte le v trgovini.

„LUSTRA“ V LAZNIK

Ljubljana, Gosposvetska 8 (poleg Slamič). Tel. 2753

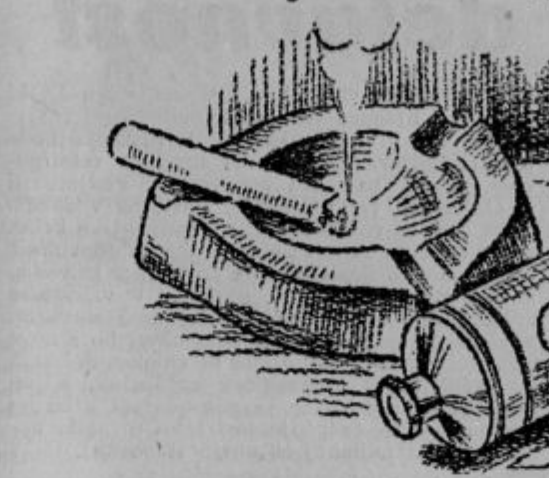
Pri večjem odjemu znaten popust.

Le kadilke in kadilci

nočejo, da bi jim zobje potemneli, jim pomagajo pri tem samo redna dnevna nega

z ODOL zobno pasto.

ODOL zobna pasta prepreči zobno naslago, obarvanje zob in neprijeten vonj iz ust.

ODOL-zobna pasta ima veliko čistilno moč zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin. Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnago.

riji, Danski, Portugalski, Južni Rodeziji, Belgiji in Novi Zemlji. »Razno«. — Odločba o izpremembi carinske tarife glede preparata »parazoja B« in št. 450 u ozne car. tar. in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933.«

— Mesto primka vstavil na napis sliko. V nemalo senzacijo ljubljanskih obiskovalcev in domačinov v Vižmarjih je originalna zamisel g. Petača, ki je dal v sredino napisne deske naslikati novo izdani kovancec za 50 Din, po Ljubljani nazvan »Petač«. Menda si želi s tem pridobiti naslov in vulgo ime »pri Petaču«.

VISOKOPRITLIČNA DVOSTANOVANJSKA VILA CENO NAPRODAJ

V vili trgovski lokal — podkleteno, parketirano, električni in voda ter 400 m² vrta, 1 minuto od postajališča Dev. Marija v Polju ter 5 minut od bodočega letališča. — Kupec se lahko takoj vseli. Podrobno se izve v vili št. 57 pri postajališču Dev. Mar. v Polju.

— Ponesrečenki z dežele. V Starem trgu pri Ložu je neki voznik podrl šestletno žagarjevo hčerko Franko Modičevo. Otroci si je pri tem poškodoval levo nogo. — Z Jesenic je prišla v bolnišnico 31 letna služkinja Marija Flegar, ki je v službi padla in se poškodovala na glavi.

— Zasledovani tat, tihotapec in napadalec aretiran. Varnostne oblasti so že dalj časa zasledovale nekega Franca Košnika, doma iz Tržiča, brezposelnega pohajčaja, ki se je najrajši pečal s kakimi prepovedanimi posli. Tako ima na vesti več tatvin, pečal se je s tihotapstvom saharina, na Jesenicah je ob neki priliki napadel nekega gostilničarja itd. Košnik pa se je znal izogibati njemu nevarni krajev, zlasti Jesenic in Domžal, kjer so poznali njega in njegove grehe. Zato pa se je vendar brez skrbi kretal po Kranju in okolici. Tembol tukaj, kolikor je znano, ni naredil še nobenega pregreška. Zgodilo pa se je, da so kranjski orožniki, ki so imeli nalog zasledovati Košnika, če pride v njih rajon, zanj zvedeli in ga v četrtke proti večeru aretirali. Izročili so ga pristojnemu sodišču v nadaljnji postopek. Košnikova aretacija je povzročila precej zanimanja, ker so ljudje, ki so videli aretiranca v spremstvu orožnikov, zaglajali zvečer hrup, da je Košnik nekoga v neki gostilni ubil, kar pa seveda ni res.

— Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutrekom kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice Zdravniška poročila iz bolnišnic dokazujejo, da radi jemljejo »Franz-Josef« vodo posebno bolniki na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvajajo »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in spece-rijskih trgovinah.

— Bogat ribolov na Kvarnerju. S Sušaka poročajo: Naši ribiči so imeli pretekli četrtke bogat lov Ujeli so okrog 370 zabojev sardel, 10 zabojev rakov in 10 zabojev raznih drugih rib. Od tega so poslali v Zagreb 280 zabojev sardel in 6 zabojev rakov, ostale ribe so prodali na Sušaku.

— V morju se že kopljejo. Prvi topli žarki pomladanskega sonca so opogumili na Sušaku več tujcev, pa tudi domačinov, da so se šli prvič kopat v morje. Kakor trdijo, je bila voda še dosti primerna za kopanje. Doslej je tujski promet še dovolj dober, če bo ostalo lepo vreme, je pričakovati za Veliko noč številen obisk tujcev v Hrvaškem Primorju.

Adria prašek je boljši

— Konkurs subotške trgovsko-industrijske banke. Ze skoraj leto dni se je subotška trgovsko-industrijska banka borila s finančnimi težavami. Skušala je priti do poravnave z vlagatelji, pa se ji ni posrečilo. Ravnatelja banke so pred par dnevi aretirali. Preiskovalni sodnik je v četrtke popoldne razglasil konkurz, proti 13 članom upravnega odbora pa je uvedeno kazensko postopanje.

— Za godo in praznike uporabljajte samo razglednice Kolodvorskega misijona. So zelo pomenljive in primerne. S tem podpirate tudi Kolodvorski misijon, ki oskrbuje varstvo deklet, za kar bi moral vsakdo vsaj nekaj prispevati. Vsi se namreč moramo zavedati, da so naše sestre, ki potrebujejo pomoč in smo vsi soddgovorni za njihovo usodo. Razglednice se prodajajo v serijah po kongregacijah, na razpolago so v papirnih trgovinah in trafikah v Ljubljani, Mariboru, Celju in drugod. V Ljubljani se prodajajo tudi v pisarni Ko-

lodvorskega misijona (palača Vzajemne zavarovalnice) na malo in veliko. Odjemalci na veliko dobe običajen popust.

— Zbirka obrazcev iz matematike in fizike za srednje šole sestavi prof. A. Kunc (pomožna učna knjiga za srednje šole). Odobrilo ministrstvo prosvete v Beogradu z odlokom št. N. br. 23425 dne 10. avgusta 1932. Ljubljana 1933, 62 str. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je ravno izšla in stane nevezana Din 15.

Eno vijolico

v čast sv. Jožefu, en mitodar za mnogobrojne revne osirotele otroke prosi v veliki potrebi

DOM SV. TEREZIJE D. JEZUSA

za zapuščene otroke

Zagreb, Vrhovec 35.

— Praktični sadjar, spisal Martin Humeč, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi Din 80. Praktični nasveti za uspešno in dobičkanosno sadjerejo so namenjeni tako preprostem sadjarju, kakor tudi izkušenemu, ki stremi po napredku. Na 400 straneh nas seznanja knjiga s sadnim izborom in najpriporočljivejšim, ki pridejo v poštev za naše kraje. Poglavlje o požlahtnjevanju in vzgoji sadnega naraščaja, pritrilčno in špalirno sadno drevje, kako pravilno obrezujemo drevje, kdaj, kako sadimo in gojimo sadno drevje, oskrba starih in novih sadovnjakov, gnojenje in obdelovanje zemlje, sadni zajedalci in boleznih njih zatiranja in pokončevalna sredstva itd., so tako poljudno opisane, da jih bo razumel vsakdo. Knjiga ima 24 barvnih slik najboljših sadnih vrst in 92 slik nad besedilom. Knjigo spada v vsako hišo, ki ima sadovnjak.

Damski plašči so najelegantnejši in najmodernejšega kroja pri

K. Pučnik, Selenburgova ul. št. 1.

nasprotiavarne »Zvezda«

Trenchcoati, hubertusi, površniki, dežni plašči in pomladne obleke za gospode in dame v krasni izbor.

— Kdo kaj ve? V jeseni lanskega leta se je poslovil od svoje matere v gostilni Vrččaj v Olovcih pri Črnomlju njen sin Herman Kristan, doma iz občine St. Peter na Krasu, star okoli 20 let, ter se odpravil v svet za zaslužkom. Sedaj se baje nahaja v Sloveniji. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči to njegovi materi Ivani Kristan, ki je prišla iz Srbije in se nahaja sedaj v Ljubljani, Streliška ulica 2, Zavod sv. Marte.

— Literarna veda, spisal dr. Jakob Kelemina, nam v kratkih pa izčrpnih obrisih razlaga vsa vprašanja, ki se tičejo literature. Dijaštvo višjih srednjih, zlasti pa visokih šol je prepotreben učbenik, izobražencu pa zanesljiv vodnik posebno v današnjih časih. Knjigo je založila »Nova založba« v Ljubljani.

Pristna domača slivovka 1/4 l Din 9'—

Pristni domači brusvevec 1/4 l Din 9'50

Fini čajni RUM 1/4 l Din 6'50

Delikatese FR. KHAM, Mihlošičeva 8 Specerija

— Občni zbor »Union« hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani se vrši 30. marca t. l. ob 16 v srebrni dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. Udeleženci morajo položiti delnice vsaj do 24. t. m. v pisarni hotela Union.

— Prijeten vonj iz ust je neobhodno potreben v vseh družbah, da človek ne postane nadležen svojim partnerjem. Prijeten vonj zanesljivo oskrbi ustna nega z Odolom, ki prepoji vse ustne sluznice in učinkuje več ur. Odolova ustna voda je v uporabi prav poceni, ker nadostuje že nekaj kapljic.

— Nagrobne spomenike prodamo tudi za hranilne knjižice Kmetске hranilnice in posojilnice. Franjo Kunovar, kamnoseški kiparski podjetje, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

— Zobni in praktični zdravnik dr. R. Stilič sprehaja v Tavčarjevi ulici 4 od 8 do 11 in od 2 do 5.

— Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, ahujšanju, bledici, obolenosti žlez, izpušcanju na koži, tvorbi uravnava »Franz Josefova« voda izborna toli vrno delovanje črevesa.

PLETENINE

modne, pomladanske bluze od Din 20'— dan.

Tovarniška zaloga

KRISTAN

Ljubljana — Sv. Petra cesta 35

Dame!

Najlepšo izbiro pomladanskih plaščev dobite pri
Drago Gorup & Co., konfekcija
 Miklošičeva cesta 16/I. nadstr.

Mariborske vesti:

Gradbena delavnost

Maribor, 18. marca

Zdelo se je, da letos ne bo prišlo do zidave večjih stanovanjskih poslopij; vse preveč je pomanjkanje gotovine zajelo posebno gradbeno podjetnost. Po raznih znakih pa je soditi, da se je položaj nekoliko izpremenil in da bomo proti pričakovanju letos le nekaj reprezentativnih poslopij. Poročali smo nedavno o dveh dvonadstropnih trgovskih in stanovanjskih poslopijih, ki bosta zamašili parcelne vrzeli ob Dvofakovi cesti. Prinese pa nam letošnja stavbena sezona še novo večjo stavbo in sicer trinadstropno trgovsko in stanovanjsko poslopje, ki ga bo postavil ugledni mariborski veletrgovec g. Miloš Oset, ki obhaja letos, kakor znano, 20 letnico svojega plodonosnega trgovsko-strokovnega delovanja. G. Miloš Oset je

kupil prilično stavbo na Glavnem trgu 22, ki se dotika njegove sedanje trinadstropne trgovske in stanovanjske stavbe. V pritličju bodo poslovno-pisarniški prostori njegove veletrgovine, zgoraj pa nova stanovanja. Podjetnosti g. Oseta gre vse priznanje, zlasti pa v današnjem času še vedno občutne stanovanjske krize. Poleg tega pa bo nova stavba znatno doprinesla k izpremembi lica Glavnega trga, ki je še vedno neenoten in razdrapan, posebno v vzhodnem delu. Vrzeli, ki je zevala sedaj med stavbami g. Oseta in Berga ter Židovsko ulico, bo z novo zgradbo efektno izpolnjena in celoten del trga bo dobil tukaj harmoničen zaključek. Kljub pomanjkanju gotovine in gospodarski krizi bo zasebna gradbena podjetnost letos prinesla našemu mestu najmanj 60 novih stanovanj.

□ Smrt zavednega katoliškega moža. Umrl je v Hočah v cvetu moške dobe Jože Lobnik, posestnik, cerkveni ključar, odbornik in član mnogih društev; blagi rajnik je bil iz ugledne Lobnikove družine v Orehovi vasi. Bil je kremenit, neupogljiv značaj ter neustrašen katoliški mož. Dolga leta je bil naročnik »Slovenca« in drugih katoliških časopisov. Zapušča vdovo z 9 nepreskrbljenimi otroci. Pogreb blažega pokojnika se vrši v ponedeljek dopoldne v Hočah. Vrlemu slovenskemu in katoliškemu možu, uglednemu posestniku in plemenitemu človeku mir in pokoj, žalujočim njegovim svojem naše iskreno sožalje.

□ Iz Sojčeve umetniške delavnice. V Sojčevem umetniškem ateljeju je bila ta teden dovršena krasna skupina Pieta za kapelico božjega groba oo. frančiškanov v Zemunu. Umetniška kiparska skupina predstavlja mrtvega Kristusa v naročju Marijinem, nad katerim se dviga v ozadiju prazen križ, simbolično oznanjujoč vzrok bolečin Zalostne Matere božje. Posebno lepo je upodobljen Kristus. Vsaka mišica je na njem preganljivo izražena in vsak kretnja izraža tako bolečino! Vidi se na prvi pogled, da Sojč vestno študira anatomijo telesa, da je mogel tako točno zadeti skrito ritmiko telesa. Višek celotne skupine pa predstavlja Kristusov trpeči obraz. Iz njega odseva neizrekljiva bolest in neskončna globokost Kristusove bolečine, simbol tudi bolečine naše dobe, v kateri duševno trpljenje in gospodarska stiska dosega svoj višek. V Kristusovem korpusu je znal Sojč snov tako poživiti, da se zdi, da imaš njega dejansko pred sabo. Res lepa stvaritev, ki dela umetniku čast. V Sojčevem ateljeju se nahaja še ena kiparska skupina Pieta, ki ni izrezana iz lesa, ampak izklesana iz umetnega kamna, ki sicer nič ne zaostaja za omenjeno prvo skupino, a še mora čakati — tudi simbol naših hudih časov — da dobi dobrototnega naročnika.

□ Skrb za rekonvalescentne delavce. S 1. aprilom prične poslovanje v Mariboru važna socialno-zdravstvena ustanova, ki bo prva te vrste v naši državi. V okviru ekspoziture okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru so ustanovili delodajalci in delojemalci postajo za socialno skrb rekonvalescentnih delavcev, ki ima značaj popolnoma samostojnega sklada s svojo upravo. Naloga, ki si jo je nova ustanova zadala, je skrbstvo za delavske rekonvalescente, ki po končanem zdravljenju še niso sposobni za trdo delo v obratih. Pokvarili bi si svoje še neutrjeno zdravje, ogrozili bi na zdravju sodelavce, če bolehalo na nalezljivih boleznih. Mnogo delavcev namreč tudi po preteku 26 tedenskega zdravljenja, ki jim ga maksimalno nudi bolniška blagajna, še ni ozdravelo. Tem hoče nova dobrodelna ustanova posvetiti vso svojo skrb, obenem bo pa skušala najti njihovu zdravju primerno lažjo zaposlitev. Še širši delokrog si je nova ustanova zastavila: po možnosti bo skrbela za rodbine bolnih delavcev, nudila jim bo zdravniško in skrbstveno pomoč; delokrog bo obsegal tudi stanovanjsko skrbstvo: skrbstvena sestra ali zdravnik bo obiskoval varovanje na stanovanjih da ugotovi in odstrani higijenske nedostatk. Nudila bo postaja pomoč svojim oskrbovancem tudi v naravi, da bo plačevala po možnosti njihovo prehrano, jim skrbela za obleko in podobno. — Za novo ustanovo je pokazala mariborska javnost, posebno pa delavstvo in delodajalci, izredno veliko razumevanja. Delodajalci so se obvezali plačevati v sklad ustanove od vsakega zaposlenega nastavljenca po 1 Din mesečno, delavci pa bodo plačevali od svojih prejemkov mesečno 30 par. Ustanovo bo vodil poseben kuratorji, ki mu načeljuje prvi državni pravnik dr. Ivan Jantič. V kuratorij imenujejo delavci in delodajalci po enako število članov, enega pa karitativna društva.

Gospa Maria Mantuani roj. Brümmer naznanja v svojem in svojih otrok imenu vsem prijateljem in znanem, da je dne 18. marca po dolgi in mučni bolezni naš ljubljani in nepozabni soprog, oče, brat, tast in stric

prof. dr. Josip Mantuani

veliki komtur romunske Krone, imejitelj reda Jugoslov. Krone, IV. razr., dvorni svetnik, univerzitetni in konzervatorski profesor, ravnatelj muzeja v p. itd. itd.

previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb preblagega rajnika se bo vršil dne 20. marca popoldne iz hiše žalosti, Tyrševa cesta 17, na pokopališču pri Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 19. marca 1933.

Maria Mantuani, soproga. Josef Dominik, sin. Maria E. Mantuani, hči. Ludmila roj. Dolar, sinaha.

Celje

□ Umrla je v Kozjem dne 17. t. m. gospa Josip. Brglez, stara 76 let. Bila je stara slov. korenina in je svojo številno družino 7 otrok, od katerih jih živi 5, vzgojila v strogo krščanskem duhu. Ena hčerka pokojnice je žena celjskega odvornika g. dr. Jakoba Hodžarja. Pogreb se bo izvršil danes dopoldne na pokopališču v Kozjem. Naj bolni Bog poplača ženi vsa njena dobra dela, njenim svojcem, med katerimi je tudi 85-letni mož, pa izrekamo svoje sožalje.

□ Dar Vincencijevi konferenci. Združenje trgovcev za mesto Celje je podarilo iz lanske pomožne akcije Vincencijevi konferenci sv. Danijela v Celju 26 metrov hlačevine in 3 fantovske obleke, za fante v starosti od 6 do 12 let. To je v kratkem času že drugo večje darilo, ki ga je sprejela tuk. Vincencijeva konferenca od strani tukašnjega Združenja trgovcev in se za ta dar najlepše zahvaljuje ter prosi še nadaljnje naklonjenosti in želi, da bi konferenca našla med celjskimi krogi še več enakih dobrotnikov.

□ Rekrutni spisek za leto 1933 je gotov in je obširna na vpogled v sobi štev. 2, mestnega načelstva.

Za obilen obisk se priporoča
 trgovina in delikatesa Stegu

ANICA GRAFONER
 DEČKOV TRG — CELJE

□ Ustanovni občni zbor Združenja rezervnih oficirjev in bojovnikov, podobor Celje se bo vršil dne 2. aprila t. l. ob pol 1 popoldne v posvetovalnici mestnega magistrata.

□ Ljudsko delo in odkupnina za občinske ceste mesta Celja v l. 1933. Opozarjamo vse obvezance, da je seznam obvezancev za občinske ceste mesta Celja javno razpoložen na vpogled prebivalcem mesta Celja pri mestnem načelstvu celjskem v sobi št. 10 ob navadnih uradnih urah do vključno 30. marca t. l.

□ Goljufija z ženskim ročnim delom. Pred nedavnim časom se je mudila v Celju in okolici 30-letna Van Antonija, doma iz Lance vasi pri Ptuju. Omenjena je izvajala ob različnih premožnih gospa naročila za ročna dela in tudi sprejemala zato denar. V Celju je ogoljufala razne stranke za okrog 3000 Din, potikala se je tudi po Mariboru, dokler je niso končno aretirali orožniki v Račnem.

□ Čaj, kavo, maslo, rozine, evebe in razne dišave kupite za vel. praznične zelo ugodno pri Drofenik Alojz, Kralja Petra cesta.

□ Zanesljivo kaljiva semena vseh vrst, poljska in vrtna, kupite v trgovini Anton Fazarine, Celje. (2535)

□ Najdeno kolo. Kolo, katero je pred nekaj dnevi pogrešil mesarski pomočnik Žakšek Alojz v Celju, je bilo sedaj najdeno v Bezeni pri Konjicah.

DOBRNA!

Za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne! Od 15. aprila do 15. junija 20 dnevno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1.200.—

(dovoz in odvoz z avtobusom, stanovanje, štirikrat dnevno hrana s kruhom, dnevno ena kopel, dve zdravniški preiskavi, take in davek. Prospekti na zahtevo.)

Ptuj

Noč... Dvajsetletni Franc Peršuh, pos. sin iz Zg. Pteterja, je bil napaden v noči od 16. na 17. t. m. na potu iz Župeče vasi proti domu. Na javni cesti pa ga je napadel še neznan storilec in mu prizadejal s sekiro nevarne rane na glavi in na rami, da je obležal. Ptujski reševalni avto je nezvestnega ranjenca prepeljal v bolnišnico. Njegovo stanje je nevarno.

Ukradeno — izsledeno. Dne 17. februarja t. l. je bil Rudolf Rola, gostilničar pri Sv. Andražu v Slov. gor. po opravi pri Jožetu Čehu v Dolci. Svoje kolo je pustil pred hišo. Ko je odhajal, je opazil, da mu je bilo ukradeno 1500 Din vredno kolo. Tatvino je Rola prijavil orožništvu pri Sv. Urbanu. Po daljšem prizadevanju so res izsledili tatu ter ga izročili sodišču, kolo pa je dobil lastnik nazaj.

Tedensko službo gasilcev od 19. do 26. t. m. ima prva desetižna druga voda in sicer četo vodja Franc Breznik in desetinik Miha Zamuda. Reševalna služba: sofer Karl Penteker, desetinik Ljudovit Kropf, od moštva Jožef Kmetec in Anton Kuhar.

Trbovlje

Za Mohorjevo družbo je zadnji čas poravnati naročnino, ki je ista ko doslej — 20 Din za šest knjig.

Danes popoldne uprizorijo v Društvenem domu »Slehernikac«. — Obiščite!

Pod voz je prišel, ko so vozili listje, Zagar Alojz na Kleku in se je na slabi cesti preobrnilo. Zlomilo mu je ključnico, izpahnilo roko in zlomilo nogo. Zdravijo ga v bolnici. Doma pa je 6 malih otrok. Siromaka je nesreča hudo obiskala.

Brežice

Dramatični odsek prosv. gasilnega društva Zakot pri Brežicah je vpriporil zadnjo soboto in nedeljo lepo žaloigro: »Prokleta«. Igra je bila za preproste igralce diletantne precej zamažen voz. A vendar ne tako, da bi ga ne mogli razvozlati. Vsak igralec je rešil svojo nalogo dobro in dal iz sebe v glavnem, vse kar je mogel. Posebno Renard Mardolaj, berač, Peter Rorenat, oskrbnik, in Leon so pokazali, kaj zmore podeželski oder. Igra je dosegla lep uspeh in je občinstvo zapuščalo dvorano z velikim zadovoljstvom. Pričakuje, da nas igralci zopet razveselijo s kakšno lepo igro.

Središče ob Dravi

Boben poje svojo žalostno pesem tudi pri nas. Take stiske in pomanjkanja denarja ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Saj je od 235 hišnih števil v trgu bilo pretekli teden zarubljenih predmetov pri 137 posestnikih in obrtnikih. — Ne samo, da so cene kmetiskim pridelkom skrajno nizke, tudi lanska suša je pritisnila našega kmeta k tlom, tako da je redek oni, ki mu ni treba kupiti živeža za sebe oz. za živino. Razumljivo, da ljudje iščejo virov vsepovsod, samo da se prežive. Ker ni dohodkov iz živine in tudi vino nima nobene cene, so prišli na vrsto že itak slabi gozdovi, ki so jih desetletja čuvali in negovali naši očetje kot skrajno rezervno. Marsikateri hrast in bor, ki bi sicer še kraljeval, mora pasti, samo da se družina obleče in hiša oskrbi z najpotrebnejšim. Ljudje se s skrbjo sprašujejo, kdaj bo bolje?

Knjižnica Marijine družbe posluje vsako nedeljo od 1—2 popoldne v Društvenem domu. Pri dno se poslužite lepih vzgojnih knjig.

»Nedeljske Slovenca« dobite pri zastopniku g. Fr. Zidariču in v trgovini Meké na Grabah.

Od leta 1813
 odlično
 belo platno

Moste pri Ljubljani

Občni zbor Vincencijevi konference se bo vršil danes ob pol 11 dopoldne v Ljudskem domu. Pred občnim zborom bo sv. maša ob pol 10 pri karmeličankah na Selu s pridigo in petjem. Cerkveno petje pri sv. maši bo oskrbelo pevsko društvo »Zvezdare« v Mostah. Vsi prijatelji krščanske dobrodelnosti ste vljudno vabljeni!

Škofja Loka

Gostovanje ljubljanske drame. Danes gostujejo v Škofji Loki člani Narodnega gledališča v Ljubljani z Rostandovo dramo »Vest«. Režira g. režiser Ciril Debevec. Predstava bo ob 8 zvečer v društvenem domu na spodnjem trgu. Drama, ki je imela v Ljubljani popoln uspeh, bo gotovo tudi v Škofji Loki zvalila lepo število gledalcev, ki bodo mogli občudovati naše dramske igralce.

Nov most. Na občini si je že dalj časa mogoče ogledati načrte za predvideni novi most v Škofji Loki. Posebno iz razlogov težkega finančnega stanja so se pa istočasno pojavili močni ugovori proti načrtu.

Fantovska Marijina družba v Škofji Loki slavi 25. marca 30-letnico svoje ustanovitve. V ta namen pripravila večje slovesnosti. Pri dopoldanski službi božji govori ustanovitelj družbe g. župnik Petrič iz Ljubljane, pri marijanskem zborovanju g. dr. K. Capuder. Popoldne pa se predstavlja »Pasijon«. Na te slovesnosti vabimo vse prijatelje marijanske misli.

Tržič

»Legionarje« bodo ponovili danes popoldne ob pol štirih. Vsi obiskovalci »Našega doma« so bili danes teden z njimi zelo zadovoljni.

Šmartno pri Litiji

V nedeljo dne 12. marca se je vršil zadržni občni zbor. Nad pričakovanje velika udeležba priča, da je zanimanje za zadržno veliko. Ta zadržna zaveza se je še poglabila po jednatem govoru g. dr. Basaja, katerega so navzoči z velikim zanimanjem poslušali. Iz poročil načelstva in nadzorstva je bilo razvidno, da je zadržna kljub hudi krizi ugodno poslovala, kar je gotovo zasluha previdega vodstva in pa zavezi zadržnih članov, ki svoje potrebščine kupujejo le v zadrži. Kolikor je bilo mogoče, je zadržna svojim članom storila usluge in nudila ugodnosti. Gotovo bi rada še več, ako bi dopuščala denarna sredstva. Člani so sprejeli poročila z odobravanjem na znanje. Posebno so bili člani zadovoljni, ker so bile razpisane tri nagrade za tiste, ki so kupili nad 5000 Din, nad 3000 Din in nad 1000 Din. Pri žrebanju, ki je v članih vzbudilo obilo zanimanja in vselega razpoloženja, je sreča naklonila prvo nagrado (moško obleko) Janezu Breznikarju, drugo nagrado (obleko) Jožetu Kepi, tretjo nagrado (otroško obleko) Antonu Jurču. Ob sklepu so bile soglasno sprejete resolucije: 1. Svoobodno smo ustanovili zadržno, svobodno smo se odločili za vstop v zadržno, ker se zavedamo, da je v skupnosti edino uspešna gospodarska pomoč in rešitev. 2. Zato bomo v bodočnosti še bolj zvesti člani zadržne in bomo prav vse kupovali v zadrži. 3. Hočemo vsak na svojem mestu vse storiti, da nam bo zadržna na splošnem zaupanju postala najboljša pomoč v časih težke gospodarske stiske.

Opozorilo damam! Uganka „U. F.“ bo rešena 20. marca. Pazite še nadalje na „U. F.“ optase

Novo mesto

Zupnija Novo mesto (Marijanska kongregacija) priredi danes ob 4 popoldne v dvorani Prosvetnega doma v Novem mestu skopično predavanje: V spomin 75 letnice prikazovanja M. B. v Lurdu. Predava g. Al. Košmerlj, stolni vikar iz Ljubljane.

Dve nezgodi. Gornik Janez, 27-letni hišar iz Ločne pri Novem mestu, se je mudil 16. t. m. v vinogradu na Trški gori. Okopalval je trte. Domov se je peljal na vozu. Nekoliko vinjen je v Mačkovec padel z voza na tla in se precej hudo potolkel po glavi. — Penca Anton, 11-letni šolski učenec iz Smolenje vasi je pomagal pri razkladanju listja, katerega so domači spravljali z voza v lopo. Pod desno nogo se mu je naenkrat udrla deska. Med lojtrancami in desko mu je posnelo z noge kožo tako, da so ga morali prepeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

Št. Jernej

Šolske zadeve. Zaradi pomanjkanja učnih moči — 4 učitelje so na dopustu — imajo učenci 1. in 2. razreda deljen pouk in obiskujejo šolo trikrat tedensko. Da to ni šoli v prid, je samo ob sebi umevno.

Hripa je tudi naše kraje obiskala in napadla ljudi tako silno, da leže po nekaterih hišah vsi družinski člani.

Cerkvica sv. Miklavža na Gorjancih bo baie v kratkem dobila nov oltar, ki bo posvečen sv. Jožetu. Darove naj zbira naš neumorni g. Jenškovič v bližnji in daljni okolici.

Prosveta. Gasilno društvo priredi na Jožefovo zvečer Vombegarjevo dramo »Vrnitev«, gojenke Gospodinske šole pa na praznik Mar. Oznanenja igro »Dve materje«. — Vsi toplo povabljeni.

Radeče pri Zid. mostu

Meškova drama »Matje« na odru. Dilentanti »Kmetске knjižnice« vpriporijo danes popoldne v Narodnem domu Meškovo dramo trodejanko »Matje«. Ker je vpriporitev današnjemu času primerna, ste vabljeni vsi! Predprodaja vstopnic dopoldne v trgovini g. A. Sotlarja; popoldne od 14 dalje pri blagajni. Začetek točno ob pol 16.

Materinski dan bo praznoval 25. marca »Marijin vrt« z vpriporitvijo Savinskih igr »K mamic«.

Marenberg

Premestitve. Pred nekaj dnevi se je poslovil od Marenberga orožniški komandir g. Suligoi. Odšel je v Dravograd, kjer je nastavljen kot komandir orožniške postaje. — Ravno tako je premeščen v Dravograd g. Hinko Kapun, preglednik tuk. finančne kontrole. Poslovi se te dni. Na njegovo mesto pride g. Franc Rijavc, dosedanj preglednik finančne kontrole v Dravogradu.

Sport

ILIRIJA A : ILIRIJA B
Igrišče Ilirije ob 15.30

Našemu občinstvu bo danes predstavila Ilirija dve svoji močvi, ki bosta pokazali kaj znata. Po izgubljenih kvalifikacijskih igrah je vodstvo kluba posvetilo vse svoje moči intenzivnemu treningu svojih igralcev. Ilirija stoji pred podvezin, prvenstvom. Izide znaglaslavna iz njega, jo čakajo kvalifikacijske igre. Zmaga v tej jo pripelje prihodnje leto v državno ligo. Sicer bolj pripravljeno, kakor bi šla letos. Nastop dveh moštvo bo pokazal, kaj znajo fantje. Ne bo to borba prvega moštva in rezerve, temveč 22 kandidatov za prvo moštvo, ki bo nastopalo v prvenstvenih borbah. V Budimpešti, Dunaju in Pragi tak nastopi niso ničesar novega. Navadno privabijo več gledalcev, kakor prvenstvene borbe. Prijatelji kluba imajo ob takih prilikah priložnost videti, s kakšnimi močmi razpolaga njihov klub.

Toda vodstvo Ilirije je odločilo, da bodo prijatelji kluba imeli tudi priliko s svojim nasvetom pomagati pri sestavi moštva. Za najboljše igralce so razpisane lične nagrade. Kateri so ti najboljši igralci, bo odločilo občinstvo, ki bo gledalo tekmo. Med gledalce bodo razdeljeni posebni listki, s katerimi se bo glasovalo. Moštvi bosta sestavljeni takole: A: Malič, Brglez, Dernik, Unter, Varčič, Žitnik, Ilvar, Lah, Svetič, Verovšek, Pfeifer, B: Doberlet, Francot, Žitnik, Pogačnik, Belak, Cernač, Zadel, Kos, Gruntal, Košak, Primožič. Sami igralci, ki so že nastopili v prvenstvenih borbah za prvo moštvo. Današnja tekma na ob enem tudi uvod k seriji težkih mednarodnih tekem, katere bo letos Ilirija prirejala. Zatorej vabimo prijatelje kluba, da posetijo to zanimivo prireditel. Vstopnina je minimalna.

SK Korotan. Danes ob 10 dopoldne se vrši v prostorih salezijanskega zavoda na Rakovniku IV. redni občni zbor, na katerega se vabijo vsi člani in prijatelji kluba. — Popoldne ob 16.15 (četrti na pet) pa gostuje vojaški tim Triglav, ki nastopi v nogometni tekmi proti Korotanu. Tekma se vrši samo v slučaju ugodnega vremena.

Današnje nogometne tekme v Ljubljani: Igrišče Ilirije: Ilirija A: Ilirija B. Ker varaždinski sportni klub ne pride, bo priredila Ilirija tekmo svojih moštvo, ki obeta biti zelo zanimiva in zasluži čim večjega obiska.

Igrišče Primorja: Ob 14.15 igra eno moštvo Primorja proti Jadranu, ob 15.45 pa nastopi Grafika proti dvema moštvoma Primorja. Ker bosta Jadran in Grafika nastopila z najboljšimi močmi, je pričakovati zanimivih tekem. VSK Triglav in SK Korotan se pa srečata na korotanovem igrišču ob četrti na pet popoldne.

SK Grafika poziva v nedeljo, dne 19. marca 1933 ob 15 na igrišče SK Primorja sledeče igralce: Bežan, Zupančič, Mihelič, Mekina, Štupica, Kmetič, Katavič, Sorn, Strukelj, Strohmajer, Potrato, Trobevešek, Verčnik, Martinčič. Igramo z SK Primorjem. Vsi in točno!

Cerkveni vestnik

V Mladinskem domu na Rakovniku se bodo vršile duhovne vaje za mladeniče. Začetek 23. marca ob 8 zvečer, sklep 26. marca ob pol 9 dopoldne. Vodil jih bo prečastiti g. dr. Franc Valand, inspektor jugoslov. salezijanske province. Sklepni govor in sv. mašo bo imel prevzvišeni g. škof dr. Gregorij Rožman. — Vodstvo.

Poizvedovanje

Gospa, ki je v soboto popoldne zamenjala dežnik v slaščičarni Stritih, naj ga vrne istotam. Bankovec za 100 Din je bil izgubljen včeraj okrog 10 dopoldne na Poljanski cesti v bližini gimnazije. Pošten najditelj se naproša, da najdeni denar izroči v upravi »Slovenca«.

Naznanila

Povecom »Ljubljane«. V ponedeljek pevska vaja odpade.

Najštevilnejši orkestralni korpus v Ljubljani moreta danes postaviti združena orkestra Orkestralnega društva Glasbene Matice in državnega konservatorija v Ljubljani. Ta korpus, ki šteje 64 članov ter ima 16 prvih in 12 drugih violon, dalje 8 viol, 7 celov, 4 kontrabase ter vse lesne inštrumente ter vsa trobila in tolkala, koncertira v ponedeljek, dne 20. marca ob 20 uri v Unionski dvorani pod vodstvom skladatelja L. M. Škerjanca. Na koncertu sodeluje tudi naš najodličnejši koncertni pianist Ivan Noč. Noč je pianist velikega formata, koncertiral je v tu- in inozemstvu, odkoder je prinesel najlaskavejše ocene najznamenitejših glasbenih kritikov. Naši publikli je prof. Noč dobro znan po samostojnih koncertih, ki jih je leto za leto izvajal z največjim uspehom. Spored, ki se jutri v ponedeljek izvaja, je za Ljubljano deloma popolnoma nov. Prvič se izvaja suita za klavir in orkester »Noči v španskih vrtovih«, ki jo je napisal Španec Manuel de Falla, dalje se izvaja Mendelsohnova simfonija op. 56 in Brahmsova »Tragična overtura«. Na koncertu pa je zastopana tudi domača literatura in sicer Stevan Hristić s svojimi »Tremi srbskim pesm«. Predprodaja vstopnic jutri cel dan v Matični knjižarni in zvečer od pol 8 dalje pred koncertno dvorano.

Za pomladno zdravljenje
uporabljajte
Planinka čaj Bahovec
ki čisti in osvežuje kri in tako obnavlja ves organizem.
Zavoječek Din 20.— v lekarnah in drogerijah.

Deveto poljudnoznanstveno predavanje Prirodnoznanstvene sekcije Muzejskega društva za Slovenijo se vrši v četrtek, dne 23. marca v dvorani Delavske zbornice ob 8 zvečer. Predaval bo g. dr. Oskar Reya o svojem potovanju po francoskem Maroku. Zanimivo predavanje bodo pojasnjevala številne skioptične slike. Vstopnina običajna.

Turistovski klub »Skala« podružnica na Jesenicah, bo imel svoj redni občni zbor v četrtek, dne 23. marca v posebni sobi hotela Paar na Jesenicah. Dnevni red: poročilo funkcionarjev volitev novega odbora in slučajnosti.

X. redni občni zbor Jugoslovansko-angloškega društva se bo vršil v sredo, dne 29. t. m. ob pol 9 v Kongresni kavarni poleg kina Matice. Dnevni red obsega poročila društvenih funkcionarjev in nadzorstva, spremembo imena društva in slučajnosti. Nove člane bo vpisoval tajnik pol ure pred pričetkom običnega zbora.

Sadarsko in vrtnarsko društvo za Šiško priredi redno predavanje v torek, dne 21. t. m. ob pol 8 zvečer v osnovni šoli. Predava g. Humeč. Člani in prijatelji obvestite eden drugega.

F. Brenk; Drama »Manjvredni«, izvirno slovensko delo, bo prvič podana na odru Delavske zbornice v nedeljo, 19. marca. Izvajalo jo bo Narodno glasbeno društvo »Sloga« — dramatični odsek, režijo vodi g. Zupan. Pričetek ob 20, konec ob 22. Vstopnice v predprodaji v trafikih Pučelj, Miklošičeva cesta. Cene: 10, 8, 6 in 4 Din.

Vabilo na II. redni občni zbor Jugoslovansko-češkoslovaške lige v Kranju, ki se bo vršil dne 3. aprila 1933 ob 8 zvečer v društvenih prostorih hotela »Jelen« v Kranju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo funkcionarjev glavnega odbora za minulo leto; 2. Volitev predsednika in ostalih članov novega odbora; 3. Slučajnosti. — Odbor JČL v Kranju.

Prevalje. Jugoslov. strokovna zveza na Prevaljah vpripori v soboto 25. marca na Fari zanimivo igro »Slehernik«.

PO NAPORIH

hitra pomoč

Takojšnje grejfe, pomirjujoče učinkovanje SLOAN-OVEGA LINIMENTA Vam da naglo zložnost in pomoč. Prodira v kožo brez utiranja. — Učinkuje naravnost na vzrok bolezni, na razburjene živce in ranjena mesta. Naglo pomirja bolečine.

Rabite SLOAN-OVO mast proti revmatizmu, bolečinam v križu, išiasu, bolečinam v hrbtu, distorziji in kontuziji in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine

»Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja Sanitetsko odeljenje z rešenjem S. br. 4497 od 13. marca 1932«

Sporazum s francoskimi upniki

Iz komunikacije Ag. Avale o sporazumu s francoskimi upniki je razvidno, da se predvsem ustavi amortizacija posojil za tri leta. To prinaša po naših računih letni prihranek 5.6 milij. franc. frankov. Nadalje je mogoče lastnikom vnovčiti 10% svojih dospelih kuponov v franc. frankih, za ostalih 90% pa dobe fundirane obveznice, ki nosijo 5% dne 14. aprila in 14. oktobra. Amortizacija pa traja 25 let od 14. okt. 1932 dalje.

V proračunu za 1933—1938 so bile za obrestovanje posojil, ki so vključena v aranžmanu, določene naslednje vsote v milij. franc. frankov:

4%	posojilo iz leta 1895	25.1
5%	posojilo iz leta 1902	5.3
4½%	posojilo iz leta 1906	7.9
4½%	posojilo iz leta 1909	10.7
5%	posojilo iz leta 1913	28.8
7%	stabil. posojilo 1911	46.8
4½%	posojilo DHB 1910	2.5
4½%	posojilo 1911	2.6
	Srečke Rdečega križa	0.4
	Skupno	130.1

Stanje Narodne banke

Pravkar objavljeni izkaz o stanju Narodne banke za 15. marec kaže te-le važnejše izpremembe v posameznih postavkah:

Zlata podlaga je ostala neizpremenjena in znaša 1761.4 milij. Din, pač pa so narasle valute za 0.3 na 0.5, devize pa padle za 4.6 na 173.64 milij., tako da je skupna podlaga padla za 4.3 na 1936.6 milij. Din. Odtok deviz v podlagi je deloma nadoknadil dotok deviz izven podlage za 3.3 na 13.3 milijone Din.

Obtok kovane denarja se je zmanjšal, ker so blagajniška imetja Narodne banke na srebrnem in ostalem kovanim denarju narasla za 2.84 na 213.83 milij. Din. Prejšnji predjumi državi so narasli za 0.2 na 1811.1 milij. Din.

Med posojili je padel eskont za 6.8 na 2068.7, lombard pa za 1.5 na 341.3 milij. Din.

Med pasivi je obtok bankovcev nadalje padel za 33.3 na 4587.0 milij. Din. To je v zvezi z dvigom obveznosti po vidu za 20.9 na 875.2 milij. Din. Med njimi so državne terjatve padle za 8.2 na 3.8, nasprotno pa so narasli žiroračuni za 11.4 na 270.0, razni računi pa za 1.87 na 601.4 milij. Din. Obveznosti banke so se tudi zmanjšale za 4.8 na 1318.2 milij. Din.

Zaradi zmanjšanja obtoka bankovcev, česar ni kompenziral dotok obveznosti po vidu, je skupna vsota obtoka in obveznosti po vidu padla za 12.4 milij. Din. Ob tem razmerju je ostal odstotek kritja neizpremenjen: 35.43%, dočim je odstotek zlatega kritja narasel od 32.17 na 32.24%.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani

V soboto je bil občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, ki je odobril zaključne račune za leto 1932.

Poslovno poročilo prinaša najprej splošni pregled naših gospodarskih razmer, ki je pisan zelo zanimivo.

Iz bilance je razvidno, da je med pasivi postavka hranilnih vlog na knjižice padla od 72.3 na 58.8 milij., upniki pa od 238.5 na 200.1 milij. tuj sredstva so torej padla za 41.9 milij. Din. To pomeni, da je bila likvidnost zavoda velika, ker je lahko izplačal toliko zneske z mobilizacijo svojih dolžnikov. To je razvidno iz zmanjšanja postavke dolžnikov za 38.8 milij. Din. kjer so se predvsem zmanjšala dobroimetja pri bankah od 12.5 na 6.5 milij. Din. Nadalje so se zmanjšale menice od 51.0 na 49.8 milij. Blagajna se je zmanjšala v majhnem obsegu od 11.6 na 10.4 milij., report pa je ostal na prejšnji višini 20.3 milij. Din.

Donos obresti in provizij se je zmanjšal, dočim je donos deviz, valut in drugih poslov narasel, vendar je brutodonos nekoliko manjši, pa tudi stroški so bili nekoliko manjši. Čisti dobiček je brez prenosa manjši za 0.3 milij. kot za 1931, tudi dotacija rezervnemu fondu za dubioza se poveča. Dividenda se je zmanjšala od 10 na 9%.

Končno je pripomniti, da so vse tečajne razlike pri drž. papirjih že odpisane.

Vpisi v zadržni register: Mobilna kreditna zadruga, r. z. z o. z., Ljubljana in Prometna zadruga, r. z. z o. z. za blagovini promet.

Konkurs je razglašen o imovini Krick Franca, trgovca v Celju. Prvi zbor upnikov 1. aprila, oglašiti se je do 24. aprila in ugotovitveni narok 29. aprila.

Poravnalno postopanje je razglašeno o imovini Konzumne zadruge, r. z. z o. z. v Hrastniku. Narok za sklepanje poravnave 24. aprila, terjatve je prijaviti do 19. aprila, nudi 40%.

Občni zbori: Združene mlekarne, d. d. v Ljubljani 10. aprila ob 15 (v Zadržni zvezi). Na dnevnem redu je tudi sklepanje o likvidaciji družbe (ne zamenjati z Osrednjimi mlekarjami!) — Ljudska tiskarna, d. d. v Mariboru 1. aprila ob 18 (v Delavski zbornici). — Hranilnica in posojilnica v Središču ob Dravi, r. z. z o. z. 25. marca ob 14.

Kriza ameriške filmske industrije je zavzela velik obseg. Od 19.000 kinov jih je zaprtih že 6000. Obisk je padel za 40% in so morale biti cene znižane. Konkurenca je postala izredno ostra in te dni je bil predlagan konkurs ene največjih ameriških filmskih tvrdk, ki jo poznajo kinoobiskovalci po vsem svetu: Paramount, nekdanja Laskerjeva družba. Družba ni mogla preiti sedanje krize. V Uniji je imela okoli 1600 kinogledališč. Samo obilgacijski dolg družbe znaša okoli 100 milij. dolarjev. S. H. Gutmann je ena naših največjih lesnih tvrdk. Njen čisti dobiček pa stalno pada in je znašal že 1930 4.4, 1931 0.9 in lani 0.2 milij. To pomeni, da ne bo niti za 1931 in 1932 plačana dividenda.

Borza

18. marca 1933.

Denar

Ta teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi manjši: znašal je le 1.368 milij. Din v primeri z 2.158, 2.52, 2.345 in 2.4 milij. v prejšnjih tednih. Narodna banka je intervenirala v ponedeljek in sredo in je dala okoli 80.000 Din, vse ostalo pa je bil promet v šilingih in Budimpešti. Znatne je narasel promet v klirinških dinarjih.

Curih. Amsterdam 208.425, Berlin 123.05, Bruselj 72.25, Dunaj priv. 58.70, London 17.87, Madrid 43.70, New York 515.75, Pariz 20.335, Praga 15.36, Sofija 3.70, Stockholm 94.47, Atene 2.97, Bukarešt 3.08, Milano 26.625, Kopenhagen 79.65, Oslo 91.40, Varšava 58, Carigrad 2.50, Buenos Aires 109.

Vrednostni papirji

Dunaj. Den. sav. jadr. 55, Alpine 11.60, Trboveljka 14.30.

Les

Položaj na lesnem tržišču se je zopet poslabšal in izvoz je v istem stadiju kot konec leta 1932. V mesecih januar in februar je izvoz v Italijo nekoliko oživel, sedaj pa je povpraševanje italijanskih uvoznikov ponovno popustilo. Drugače se nam po časopisnih vesteh obeta izvoz v Španijo, vendar je le-to samo nada, do večjih zaključkov s Španijo za enkrat še ni prišlo. V mehkem lesu se kupuje le blago III. vrste, vendar pa tega blaga ni dobiti, ker se pri nas posebno v blagu carintha prodaja le blago I. in II. kakovosti, blago III. in IV. vrste pa se dobavljajo iz Gorskega kotara in Bosne. V bukovini je povpraševanje po suhem blagu, na žalost pa tega blaga primanjkuje. V drvah in oglja pa je izvoz očitno popustil.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 19. marca: 7.30 Zivnoredja (ing. Wenko) 8.00 Nasveti za kmeta 8.15 Gimnastika (M. Dobovšek) 9.00 Božja postava (dr. P. Roman Tominec) 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve 10.00 Energija in energ. gospodarstvo (ing. Matanovich) 10.30 O elektriki (dr. M. Vidmar) 11.00 Salonski kvintet 12.00 Čas, plošče 15.15 Slovenske narodne na ploščah 16.00 Prenos koncerta gorenjske sokolske župe iz Kranja 20.00 Prizor iz teaterske agenture 20.45 Salonski kvintet 22.00 Čas, poročila, plošče (plesna glasba).

Ponedeljek, 20. marca: 12.15 Plošče — 12.46 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Esperanto (g. Kozlevčar) — 19.00 Srbohrvaščina (dr. Mirko Rupel) — 19.30 Zdravstvena ura — 20.00 Prenos iz Zagreba — opera — 22.00 Čas, poročila, plošče.

Torek, 21. marca: 11.15 Soliska ura: Kavčuk (J. Zabkar) — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Nemščina (dr. Ivan Grafenauer) — 19.00 Plošče — 19.30 Junaki današnjega časa: Kapitan Evans v osrju Antarktike (P. Kunaver) — 20.00 Glasbeno predavanje: O domačih godbah na pihala (S. Kopore) — 20.30 Komorna glasba: gg. Trost — violina, Müller — čelo, Svetel (klavir) — 21.30 Salonski kvintet — vmes čas iz poročila.

Drugi programi:

Ponedeljek, 20. marca.

Zagreb: 20.00 Operni prenos iz Beograda — Milano: 21.00 Vokalni koncert — Barcelona: 21.15 Večerni koncert — London: 20.00 Koncert vojaške godbe — Toulouse: 21.30 Simfonični koncert — Suisse Romande: 20.35 Mandolina in kitara — Berlin: 21.00 J. Straussov večer — Beograd: 20.00 Operni prenos — Langenberg: 21.00 Schubert: Simfonijski koncert v C-duru — Praga: 19.30 Operni prenos — Dunaj: 19.20 Joh. Strauss: Koncert — München: 21.05 Simfonični koncert radio orkestra

Torek, 21. marca:

Zagreb: 20.00 Vever Oskar Jozefovičevih kompozicij — 21.00 Jugoslovanske pesmi — 21.30 Violinski koncert — Milano: 21.00 »Kavanchina«, opera (Mussorgsky) — Brno: 19.10 Kabaretni program — Barcelona: 21.30 Moderna plesna gl. — London: 22.00 Koncert vojaške godbe — Toulouse: 20.45 Koncert vojaške godbe — 21.30 Simfonični koncert — Bukarešt: 20.00 Vokalni koncert — 20.20 Radio orkester — Suisse Romande: 21.00 Večer fantazij — Berlin: 20.00 »Elektra«, oper, tragedija — Beograd: 20.00 Prenos iz Zagreba — Rim: 20.45 Pester koncert — Bremen: 20.00 »K mesecec, komična opera —

DOM IN SVET

NOVA KNJIGA I / ŠTEV. 1—2

46. LETNIK OD USTANOVITVE

izide s sledečo vsebino

Francè Koblar / Na prelomu

Francè Vodnik / Sodobni umetniški nazor

Ivan Pregelj / Usehla setev

Miran Jarc / Kmetje - Jesen - Plodovi v večeru (Pesmi)

Miško Kranjec / Noč na poljani

Narte Velikonja / Obraz

Francè Stelè / Hram slave pri sv. Krištofu

Anton Breznik / O časnikiarski slovenščini

Francè Vodnik / Črtice, novele, povesti

V »Razgledniku« in »Zapiskih« sodelujejo Tine Debeljak /

dr. Fr. Ks. Lukman / J. Šilc / dr. Jože Debevec / dr.

Francè Stelè / Silvester Škerl

Uredniki lista so prof. Francè Koblar, dr. Francè Stelè, prof. Francè Vodnik

Naročnina

za l. 1933 (10 zvezkov v obsegu 560 str. + 10 umetniških prilog) je Din 100.—, katero vsoto sme naročnik plačati v dveh obrokih po Din 50.—

Naročniki knjižnih zbirk Jugoslovanske knjižarne uživajo ugodnost znižane naročnine z mesečnim plačevanjem po Din 8.— (12krat)

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA LJUBLJANA

Zahvale — Karitas

Po smrti moje žene mi je KARITAS takoj izplačala celo zavarovalno vsoto (preko župnega urada v Polzeli). Zato se tej solidni zavarovalnici toplo zahvaljujem in jo vsem priporočam.

Podvin, 14. marca 1933

Vasle Alojz, l. r. posest.

Ker mi je KARITAS po smrti moža, ki je v 8. mesecu zavarovanja podlegel influenci in me pustil z nepreskrbljenimi otroci, takoj izplačala celo zavarovalno vsoto, se ji iskreno zahvaljujem. To je res prava, poštna in varna zavarovalnica.

Podgorje pri Kamniku, 15. marca 1933.

Anžič Marija l. r.
vdova po krojaškem mojstru.

KARITAS je vrnila vse vplačane premije (smrt v čakalnem roku): Božnar Frančiški, Sejo (Polhov gradec), Savš Tereziji, Mali Gaber 10 (St. Vid pri Stični), Horvat Francu, trg. sv. Bolfenk, Voršič Francu, Senik št. 29 (Sv. Tomaž pri Ormožu).

„BOGOLJUB“

Marijansko glasilo — Družinski list — Vzgojni mesečnik — je došil 30. leto.

Kongreganisti, sinovi in hčere Marijine!

Naša družbena dolžnost je, da vsi naročimo in čitamo družbeno glasilo »BOGOLJUB«.

Družinski očetje in matere!

Oskrbite si v »BOGOLJUB«-u izdatno pomoč pri resnično težki in odgovorni nalogi krščanske vzgoje!

Odprite orata »BOGOLJUB«-u, saj je »BOGOLJUB« najlepši cerkveni list, ki prinaša v vsaki številki celo vrsto izbranih in lepo izdelanih slik v bakrotisku.

Cena Din 20— letno.

Bodimo apostoli dobrega tiska!

Nabiralec in nabiralke novih naročnikov dobe lepe nagrade. — Povejte to vsem, kjer »BOGOLJUB«-a še nimajo. — Naroča se v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani ali pa pri vodstvu Marijine družbe.

Zdrave in lepo oblikovane noge!

Vse bolečine v nogah odstranite takoj!

Ako Vas noge pečejo in bole, ako Vam zateče členk ali rist (zatekanje noge), potem vzemite še tist večer kopelj za noge, v kateri je raztopljena sol sv. Roka. Vzemite 2 žlici prave soli sv. Roka (zeleni zavitek) in jo usipajte v lavor vroče vode. S tem dobite kot balzam mehko, mleku podobno tekočino, ki vsebuje mnogo kisika. V tej raztopini kopajte Vaše noge približno četrt ure. Takoj boste občutili blagodejno olajšanje in gibčnost, ki jo daje sol sv. Roka. Bolna in štrpaciрана noga bo ko prerojena. Rožnata kurja očesa in oteklina se že pri prvi kopelji s soljo sv. Roka tako omehčajo, da jih lahko brez noža odstranite. Če boste negovali Vaše noge s soljo sv. Roka, Vam bodo postale zdrave, močne in majhne, tako, da se boste tudi v ozkih čevljih dobro počutili. Sol sv. Roka se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah a Din 16—.

Dijaki Novo! Mladenci!

Ni kmalo povesti, ki bi bila tako sodobna in tako fantovska kakor

Luč z gora

spisal Fr. Weiser D. J. poslovenil Jože Jagodica. Cena broširani Din 15—, polplatno vezani Din 22—

Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Proti gotovini takoj

naprodaj

v srednji žložni in zdravi višini med Savinjsko dolino in Trbovljami ležeče, bremen pristo in po legi zelo rentabilno

poseststvo

26 oralov rodovitnih njiv, travnikov, sadonosnika in 67 oralov doraslega gozda in smrekovega do 30letnega mlaja bujne rasti, prostorna zidana poslopja v dobrem stanju — za ceno 250.000 Din. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Smreka« - 2579.

Ljudski Samopomoči v Mariboru

izreka podpisani svojo najiskrenejšo zahvalo za točno izplačilo pripadajoče podpore po smrti gospe Terezije Rajšp. Priporočam istočasno vsakomur to posebno v današnjih težkih časih tako važno ustanovo.

Nadbišec, dne 15. marca 1933.

Tomaž Simončič.

Pozor! SEMENA Pozor!

vaakovrstna kakor travna, deteljna — zelena in ena in cvetilna, posebej pa za peso, nepreosljive kakovosti in kaljivosti Vam priporočam v nakup staroznana trdka

M. BERDAJS, MARIBOR

Ustanovljeno 1869 — Tel. št. 23-51 (interurb.)

OZEBLINE

novo nastale, vsake vrste, na roki, prstu, nogi, nosu, ušesu, ki so zatele in srbijo, takoj izginejo, ako jih namažete s poznano

»LJEKOVITO BARTULICEVO MASTJO«.

Cena zavitku samo 10 Din. Proizvaja in v promet jo daje stara, leta 1599. ustanovljena Kaptolska lekarna Sv. Marije, Zagreb, Dolac kraj Tržnice. Dobi se v vsaki lekarni.

Stavbni hranilnici in posojilnici »MOJ DOM« Ljubljana, Tyrševa cesta 31/A.

Čutim se dolžnega javno zahvaliti se zadrugi za dodelitev in nepričakovano hitro izplačilo za prošene brezobrestnega posojila.

Vsakemu, ki želi imeti lasten dom, ali odplačevati svoje dolge, zadruga »Moj Dom« najtopleje priporočam.

Florenini Lucijan, Trbovlje-Loke 276.

Najpriskrnejše se zahvaljujem podpornemu društvu

Ljudska samopomoč v Mariboru

ki mi je po smrti moje žene gospe Marije Majhenič izplačala pripadajočo podporo hitro in kulantno. V času nesreče šele človek uvidi, kako velike koristi je to društvo. Zato naj ne bo hiše, kjer ni nikdo zavarovan.

Dogoše, dne 9. marca 1933.

IVAN MAJHENIC.

Zahvala

za mnogostranske plemenite izraze sočustvovanja ob smrti in pogrebu našega najdražjega brata in strica, prečastitega gospoda

Josipa Plantariča

kanonika, duhovn. svetnika, bivšega dekana trebanjskega

Predvsem se zahvaljujem milostivemu gospodu proštu K. Čerinu za častno vodstvo pri pogrebu, veleč. zastopnikom stolnega kapitlja ljubljanskega, ostali številni častiti duhovščini, ki je spremlila dragega pokojnika na zadnji poti, preč. gospodu dekani Tomažiču za ganljiv govor ob odprtem grobu, preč. gg. kanoniku Terškemu in vikarju Keku, novomeški svetni gosposki in Novomeščanom, dragim župljanom, dekliški in ženski Mar. družbi trebanjski, trebanjskim darovalcem krasnega venca, častitim usmiljenim bratom za strežbo v boleznih, čč. oo. frančiškanom in čč. sestram usmiljenkam, ter končno vsem znancom, prijateljem in sorodnikom.

Prav priskrno se zahvaljujem še posebej č. g. kanoniku Ferjančiču za duhovno tolažbo in gosp. dr. Polenšku za njegov trud in prizadevanje, da bi ohranil dragoceno življenje blagega pokojnika. — Bog bodi plačnik prav vsem!

Priporočava dragega rajnega v molitev in blag spomin.

Novo mesto, dne 17. marca 1933.

Marija in Milka Plantarič.

Jutri otvoritev

naše nove manufakturne trgovine

Prodajamo po neverjetno nizkih cenah, najmodernejše blago za damske in moške obleke itd.

Narodni magazin

Splošna tekstilna d. d.

Ljubljana, Mestni trg 17

Zahvala

Ob smrti našega nepozabnega in iskreno ljubljenega soproga, očeta, tasta, brata in strica, gospoda

Ivana Kokliča

hotelirja in posestnika

smo prejeli nebroj dokazov iskrenega sočutja, kar nam lajša neizmerno bol. — Predvsem se zahvaljujemo premil. proštu g. Karlu Čerinu in vsej preč. duhovščini. Globoko zahvalo smo dolžni zdravniku g. dr. Marjanu Polenšku za njegov trud, požrtvovalnost in nego v času njegovega trpljenja. Iskreno se zahvaljujemo okr. načelniku, viš. vlad. svetniku g. Frideriku Logerju, županu dr. Jos. Režeku, drž. tožilcu g. Gustavu Barletu, predsedniku uprav. sveta Mestne hranilnice g. Josipu Ogoreutzu, predsedniku Gostilničarske zadruge g. Josipu Windischerju ml., deputaciji Sokola s starosto notarjem br. Matijo Marinčkom na čelu in Gasilnemu društvu, zastopnikom uradov, šolstva in ostalih korporacij za častno spremstvo. Toplo se zahvaljujemo gg. pevcem in Godbenemu društvu za ganljive žalostinke in vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter končno izrekamo zahvalo vsem njegovim številnim prijateljem, znancom in ostalemu občinstvu, ki so dragega pokojnika v tako častnem in lepem številu spremili k njegovemu večnemu počitku.

Novo mesto, dne 18. marca 1933.

Zalujoči ostali.

Ljudski Samopomoči v Mariboru

podpisani najiskrenejšo zahvaljujem za točno in kulantno izplačilo pripadajoče podpore po smrti moje žene gospe Terezije Rajšp. Priporočam istočasno vsakomur to posebno v današnjih težkih časih tako važno ustanovo.

Maribor, dne 8. marca 1933.

Jakob Bezjak.

Za pomladansko sezijo

velika izbira in nizke cene vsemu blagu v Trpinovem bazarju v Mariboru, Vetrinjska ulica 15.

Kakoršna setev, taka žetev

Mauthnerjeva semena so najboljša

Krijte svoje potrebščine semen pri

Mauthner

Novi Sad, Futoška ul. 8-10

Izborne vrste semen, travniških semen in njih zmesi zagotavljajo absolutno dobro žetev

Mauthnerjeva semena imajo svetovni sloves skozi 60 let

Telefon: Novi Sad 31-60, naslov za brzojavke: Mauthnerrek. Ponudbe in ilustrirani glavni cenik pošljemo radevolje zastoj in franko

V zakup se daje HOTEL UNION KRALJEVICA

tik ob pristanišču, popolnoma renoviran, brez inventarja. Informacije: Inž. Z. Cihlar, Zagreb, Zvonimirova 27

Vseh vrst semena

s največjo kaljivostjo, posebno deteljice, štajersko lucerno, krmilno peso (Mamuth) rudača, Eggendorfer, rumena zboljšana, krmilno, korenje, travna semena za travnike, vrle, razne površine, sočivja in cvetlice je sveže došlo in ga dobite poceni pri

JOSIP SKAZA, Maribor

Glavni trg (rotovž).

Razprodajalci dobe poseben popust.

Ljudska Samopomoč v Mariboru

mi je izplačala po smrti gospe Josipine Zajc pripadajočo podporo hitro, točno in kulantno, vsled česar je moja dolžnost, da se temu uglednemu in koristnemu društvu tem potom najpriskrnejše zahvaljujem. Istosčasno priporočam to, posebno v današnjih težkih časih tako prekoristno in važno društvo vsakomur najtopleje.

Maribor, dne 15. marca 1933.

ALBINA CRESNAR.

Oglas

Ministarstvo šuma i rudnika ima nameru, da podigne kate-restoran v Topčideru. Gradnju ce ustupiti najpovolnijem ponudjaju, koji se obaveze, da ce istom raspolagati za najmanji broj godina, za svo to vreme zakupac ce placati samo 10 Din godišnje na sme zakupne cene.

Ovo ustupanje pod zakup potrebnog zemljišta za podizanje kate-restorana v Topčideru, izvršice se na osnovu rešenja gospodina ministra šuma i rudnika br. 2677 i čl. 82 i 89 zakona o državnom računovodstvu, na dan 25. aprila 1933. g. u 11 časova javnom oterainom licitacijom kod odele-nja za računovodstvo i finansije ministarstva šuma i rudnika.

Uslovi, planovi, predmer, predračun i tehnički opis mogu se razgledati svakog dana od 11 do 13 časova u kancelariji br. 187 Gradjevinski ousek min. šuma i rudnika.

Iz odeljenja za računovodstvo i finansije min. šuma i rudnika SRBr. 3930 od 28. februara 1933. g.

Naznajamo tužno vest vsem sorodnikom in prijateljem, da nas je naš ljubljani sinko, brat in stric, gospod

MEKINC HINKO

mesarski in tesarski pomočnik

za vedno zapustil ravno na božični večer 25. dec. 1932 v najlepši dobi fantovskega življenja, daleč od domače grude, v Montevideo, drž. Uruguay, Juž. Amer. Bog mu daj večni mir in pokoj, naj mu sveti večna nebeska luč in naj mu bo lahko tuja zemlja.

Laško, Ljubljana, Zagreb, Bled, Zemun in Negotin.

Zalujoči starši, bratje in sestra.

Fašistična vlada je izdala nov propagandni film. Slika hoče osmešiti zborovanje italijanskih socialistov in internacionalizem sploh.

V tolažbo slabo spečim

Kaj pospešuje in kaj ovira spanje

Dejstvo, da je spanje v prvih urah najbolj trdno, je mnoge dovela do zmotnega zaključka, da je ena ura spanja pred polnočjo več vredna, kakor dve uri po polnoči. Poizkusi, ki so jih napravili na vseučilišču Colgate, so pa pokazali, da človek, čeprav v prvih dveh urah trdneje spi, kakor pozneje, bolj počiva v naslednjih urah spanja. Živčevje mnogo bolj pogosto zbudi ponoči in da je bolj odpočije. Ta popustitev živcev je bistven element dobrega spanja. Raziskovanja so nadalje dokazala, da je bolj važno, da človek dobro spi, kakor okolnost, da trdno in dolgo spi. Telesno gibanje pred spanjem otežuje uspanje in je vzrok, da se človek bolj pogosto zbudi ponoči in da je jutraj bolj zaspan. Duševna utrujenost nima tega učinka. Čim manj je človek razburjen ko leže, tem večja je verjetnost, da bo dobro spal. Ljudje, ki se strašijo naslednjega dne, navadno slabo spijo.

Natančna preiskava je dognala, da je glavni vzrok nespečnosti pri odraslih ali prevelika obremenitev želodca ali pa pomanjkanje hrane v njem. Lakota zelo kvarno vpliva na kakovost spanja. Ugotovljeno je bilo, da lahko prebavljiva večerja ali kozarec sladke pijače pospešuje spanje. Navadno zauživanje kave ali čaja pri večerji ni nujno vzrok nespečnosti. Navadno je tega krivo razburljivo večerno delo. Če si se razburjal do trenutka, ko se odpravljáš spat, potem se okopli zvečer; če pa se redno koplješ v topli vodi zvečer, nima kopel tega dobrega učinka.

Predpogoj dobrega spanja je prava telesna temperatura. Zrak v spalnici naj nikdar ne bo tako mrzel, da je potrebna težka odeja. Takšen pritisk odeje ovira telesni oddih. Če pa je v spalnici premrzlo in nismo dovolj pokriti, potem se mora telo samo truditi s posebnim delom, da se ohrani pri normalni temperaturi. Če ti je mraz, ko si vstal, potem je gotovo, da te spanje ni osvežilo.

Poizkusi s posebnimi instrumenti so pokazali, da celo lahko šumenje, ki ga povzroča hoja mimo idočega po prstih, tako napne mišičevje spečega, da ga skoraj prebudi. Če leže kdo v posteljo v trenutku, ko že kdo poleg njega spi, to zelo kvari tovarišovo spanje. Dejstvo je, da slabo spimo v krajih, kjer vozi mimo železnica ali cestna železnica, ne glede na to, ali ropot zaznavamo ali ne. Tudi svetloba moti spanje. Celo svetlobni žarek avtomobila, ki privozi mimo hiše, kvarno vpliva na spanje.

Tudi barva spalne sobe vpliva na spanje, čeprav ne tako kakor ropot ali neprimerna toplota. Ko se človek odpravlja spat, si nehoti ogleduje stene, in barve ga lahko dražijo ali umirujejo. Modra in zelena barva pospešujeta spanje. Ko se poleti speči polagoma prebujata, učinkuje nanj primerna barva pomirjevalno. Nasprotno rdeča ali katerakoli ostra barva učinkuje v nasprotnem smislu. Poizkusi so tudi pokazali, da spi bolje tisti, ki se je oblekel v nočno srajco, kakor pižamo.

Legatelesa ni velike važnosti za spanje, saj se človek itak sam skoro vsake četrte ure med spanjem obrne. Telo išče naگونsko najboljše lego. Tudi radi sanj se ne razburjajmo. Verjetno je, da nimajo škodljivega učinka. V glavnem lahko rečemo, da so nekatere varovalne zaklopke, to je ventili za tiste ljudi, ki opravljajo podnevi delo, ki jim ne pristojajo in s katerim so nezadovoljni.

Prve štoklje oznanjevalke pomladi so že tu.

ni. Kdor bi rad manj sanjal, naj si poišče bolj zadovoljivo delo ali pa bolj prijeten dom.

Da bi ugotovili, v koliko spanec nadomesti porabljene energije, so napravili poseben poizkus na ta način, da so spanje nadomestili s sredstvi, ki proizvajajo energijo. V glavnem je poizkus pokazal, da je mogoče energijo, ki smo jo zapravili radi pomanjkanja spanja, nadomestiti z dobro hrano. Dve uri spanja lahko nadomestijo s tem, da zaužiješ nekaj ogljenčevih hidratov. Med nočno igro se ohraniš bolj svežega kakor tvoj tekmeč, ako uživaš sladke reči. Če se moraš na vsegodaj podati na važno konferenco, potem je dobro, da zaužiješ pri zajtrku dovolj ogljenčevih hidratov, ker na ta način nadomestiš izgubljeno spanje. Zelo dobro prav lahko prenese ogljenčeve hidrate, ako zaužiješ tudi dovolj običajnih mineralij, vitaminov in proteinov.

Tako piše Donald A. Laird, ravnatelj duševne laboratorija na vseučilišču Colgate v Ameriki.

Tudi divji petelin se je prebudil.

Selitev ptic in luna

Ptice se selijo pomladi in jeseni, vendar ne vsako leto ob istem času. Mnogo so raziskovali učenjaki, odkod prav za prav ta razlika glede časa, ki si ga izberejo selivke za svoj odhod, oziroma povratek. Splošno je bilo mnenje, da vpliva odločilno na ptice vreme.

Najnovejša raziskovanja so pokazala, da je ta vpliv na ptice postranskega pomena, ko gre namreč za izbiro dneva selitve. Raziskovali so to vprašanje v raznih deželah sveta in opazovali ptice selivke ter prišli do zanimivega zaključka: Ugotovili so namreč, da obstoji zveza med selitvijo ptic in stanjem meseca.

Ptice navadno potujejo ponoči. Vse kaže, da najraje izberejo za potovanje čas polne lune, da jim ta svetli. Včasih se ptice napravijo na pot eden ali dva dni pred nastopom polne lune in na to odločitev vplivajo meteorološke razmere. Da je temu tako, je pokazala ugotovitev, da se ptice vsakih 15 let odpravijo na pot točno isti dan v mesecu; to se razlaga z luninimi menami, ki se stalno ponavljajo ob določenih dnevih.

Svojevrsna modernizacija

Ravnatelj nacionalnega muzeja v Sant Jagu (Chile) je moral pod izrednimi okoliščinami zapustiti službo. Sklenil je namreč »prenoviti« razstavljene slike nizozemskih, italijanskih in francoskih mojstrov, ker je bil mnenja, da so zastarele in ne učinkujejo na gledalce. Ravnatelj je s čopcem in barvami osebnosti pričel »modernizacijo«. V svoji

Tudi angleški dijaki so si prepasali meč

Zveza slušateljev Oksfordske univerze je na svojem letnem obnem zboru označila vojno kot največjo nesrečo v človeški zgodovini. Iz tega razloga je sklenila, da »ne bodo nikoli rabili njeni člani orožje, in četudi bi morali braniti kralja in domovino«. Ta sklep je zelo razburil veliko dijakov, ki so izstopili iz Zveze in sklenili uničiti zapisnik obnega zboru, »da bi oprali čast univerze«. Ko se je zveza vnovič sestala, da bi razpravljala o mednarodnem položaju in izrazila sočutje Zvezi narodov o priliki spora na Daljnem vzhodu, so prihrume stotine dijakov pred poslopje. Ko se je seja pričela, je prikorakalo v dvorano kakih 30 dijakov prvega letnika. Zborovalci so mislili, da bodo poslušali govornike, in se niso menili za nalašč glasne korake mladeničev. A spreved je obkolil tajnikovo mizo, se polastil knjige z zapisniki, odtod iztrgal omenjeni sklep in nato zapustil dvorano. Čulo se je samo žvižganje. Mladi gojenci so zunaj pokazali tovarišem svoj plen in ga svečano zažgali na trgu... Ko se je dvorana pomirila, in je odredil predsednik nadaljevanje seje, je zahteval besedo lanski blagajnik Zveze, knez Leonid Lieven, sin ruskega emigranta, ki je zdaj tudi izstopil iz Zveze. Očitajoče je rekel tovarišem, da seveda imajo pravico odklanjati rabo orožja celo pri obrambi kralja in domovine, a morali bi imeti vsaj pogum braniti svoj lasten sklep...

Dne 13. t. m. je papež Plj XI. v tajnem konsistoriju imenoval šest novih kardinalov, med temi tudi dunajskega nadškofa dr. Teodorja Innitzerja. Slika nam kaže dunajskega kardinala v trenutku, ko sprejema dekret (levo), s katerim je bil imenovan.

200.000 vojnih žrtev nepokopanih

Zadnje dni so nemški listi razširili vest, da je na francoskih bojiščih še vedno okoli 400.000 nemških vojakov nepokopanih. Ta vest ne odgovarja popolnoma resnici. Dejstvo je, da pogrešajo še vedno okoli 200.000 vojakov francoske, angleške, ameriške in nemške narodnosti. Torej ne gre samo za Nemce. To so pač vojaki, ki so našli smrt med razvalinami raznih trdnjav ali bili pokopani pod zemljo, ki so jo dvignile granate. Francozi še vedno nadaljujejo z odkopavanjem teh nesrečnežev in vsak mesec odkopljejo okoli 100 mrtičev. Med temi je okoli 50 Nemcev.

Moderni goljufi

Velika goljufija z refleksnimi žarnicami je bila odkrita te dni na Dunaju. Vse kaže, da so goljufi obhodili tudi našo državo. Verjetno je, da se nahaja njihova centrala v Zagrebu, odkoder ponujajo in razpečavajo svoje »ekonomične« refleksne žarnice. V tej stvari je dunajska policija obvestila s svojim dopisom tudi zagrebško policijo, da naj potem dnevnikov opozori meščane, da naj bodo previdni pri nakupu teh žarnic, ker se jim zna zgoditi, da bi tudi oni nasledili.

Pred kratkim časom so Dunajčani opazili v časopisju in na plakatih veliko reklamo, ki jim je priporočala najnovejši izum refleksnih žarnic, ki dajejo veliko intenzivno svetlobo, a trošijo jako malo toka. Jasnó je, da so ljudje radi teh prednosti le radi kupovali te žarnice, čeprav so bile dražje, misleč, da bodo na toku mnogo prihranili.

Reklama je trajala dolgo časa in prodaja je šla odlično. Toda po majhni uporabi so konsumenti opazili, da refleksne žarnice niso tako dobre kakor je bilo o njih pisano. V resnici niso tako prav nič prihranile, v primeri z drugimi žarnicami.

Ko je bila dunajska policija obveščena o goljufiji, je pozvala strokovnjake, katerim seveda ni bilo težko raztolmačiti »tajnosti« tega ekonomičnega izuma. Refleksne žarnice niso bile nič drugega kakor samo običajne žarnice, le s to razliko, da je bila na njih pobarvana številka, ki predpisuje voltažo. Da bo stvar jasnejša, navajamo en primer: Ta družba si je na primer nabavila žarnico od 25 voltov jakosti in od tega števila je zbrisala številko 2, tako da je ostala samo številka 5. Konsument je v dobri veri kupil žarnico 5 voltov, v resnici pa je to bila žarnica 25 voltov; zato je pač tako dobro svetila in seveda tudi porabila toliko toka kakor 25 voltna žarnica. O prihranku na toku torej ni smelo biti niti govora.

Dunajska policija javlja v svojem dopisu zagrebški, da je bilo samo na Dunaju od odkritja te goljufije prodanih preko 400.000 teh »refleksnih« žarnic.

Ker ni izključeno, da so se agenti te družbe razširili tudi po drugih državah, kakor tudi po naši, se ljudstvo opozarja, naj se ne da zapeljati po agentih, ki bi mu ponujali podobne refleksne žarnice.

Bedak in denar njegovega očeta se kaj kmalu razideta.

»Ti cvet, ti cvet, ti cvet deklet — pomlad je spet!«

MLADI SLOVENEČ

M. K.: Pomladni znaki

Od daleč, s planin, skrivnostno zveni od blizu, s poljan, božajoče dehti, nebo lesketa se ko ogromen dragulj in prvi metulj ko prazničen svat prigugal se že odnekod je... Pomlad?

>Ne, ne, >dvomi striček, >še daleč je maj; april-nagajivec nam včasih, holaj, vse pratike modre in prerokovanja na glavo postavi in zimi se klanja — namesto pomladi — do sivih tal. Bogve, kaj nam letos bo še zaoral?

>Hej, ti črnogled, kuku, kuku, vse nič ne pomaga — pomlad je tu! iz gozda mu zvokno odmeva. Najbrž kakšen skratec prepeva...

Če komu še vseh je teh znakov premalo, naj čuje sosedovo Reziko malo: >Hoj, zdaj pa verjamem, da res je čomlad, da kmalu zeleno bo vse sred livad; pokukal je davi skoz okno naš ded — in šel kot martinček na solnce se gret...

Kako je ubog hlapec postal bogat kmet

(Stara pravljica.)

Naslednjega dne je gostilničar dejal hlapcu, naj ostane še toliko časa, da izkopljejo sode v kleti in doženejo, kaj je v njih.

Hlapec je bil zadovoljen. Ostal je. Zjutraj so odšli v klet in začeli kopati v zemljo. Našli so sode, o katerih jim je pripovedovala mrtvaška glava. V prvem sodu je bilo zlato, v drugem srebro, v tretjem pa baker. Zlato je gostilničar pridržal zase, srebro je razdelil med revne ljudi, baker pa je izročil hlapcu. Ko je bil zaklad tako pravično razdeljen, kakor je želela mrtvaška glava, je gostilničar svetoval hlapcu, naj ostane pri njem za vedno. Hlapcu pa se je čedalje bolj težilo po domu. Počakal je še do večera. Ko je videl, da se mrtvaška glava ne vrača več in da je v hiši spet zavladal mir, se je poslovil od dobrih ljudi in se odpravil dalje.

Po treh dneh potovanja je srečal na cesti tri mesarje, ki so bili namenjeni v bližnji trg na mesarje. Prijazno so ga pozdravili in mu začeli prigovarjati, naj gre z njimi po bližnji stranski poti.

Peter pa se je spomnil kmetovega nasveta: >Hodi vedno po glavni cesti, nikoli po stranskih potih! in odklonil je njihovo ponudbo.

Mesarji so krenili na stransko pot, Peter pa je korakal dalje po glavni cesti.

Ko je tako nekaj časa zamišljeno hodil, je nenadoma zaslišal s stranske poti, po kateri so se bili napotili mesarji, obupne klice: >Na pomoč! Na pomoč!

Peter je obstal in prisluhnil. In se mu je vse tako zdelo, da kličejo na pomoč mesarji. Gotovo so jih napadli razbojniki...

Ze je hotel pohiteti za njimi in jim pomagati, tedaj pa je mahoma utihnilo vse. Peter je uvidel, da bi bila njegova pomoč prepozna.

Nadaljeval je pot in ko se je spotoma ozrl v potok, ki je tekel tik ob cesti, je zagledal v njem nekaj črnega. Sklonil se je nad njim in zagledal tri usnjene torbice, ki so plavale na površju. Odločil je v bližnjem grmu vejo in pognil torbice iz vode. Ko jih je odprl, je na svoje presenečenje ugotovil, da so polne denarja. V vsaki torbici pa je poleg denarja ležal tudi nabit samokres...

Peter je spravil torbe v bisago in hvalil Boga, da ga je rešil neizgode, ki bi ga bila zadela, če bi krenil z mesarji na stransko pot. Kmetov nasvet, naj se izogiblje stranskih poti, mu je rešil življenje.

Pozno zvečer je že bilo, ko je priromal v domačo vas.

Potrkal je na duri svoje hiše. Zena je prišla odpirat in premotila poznega potnika od nog do glave. Ni ga več poznala. Vprašala je:

>Kaj pa hočete tako pozno?

Mislila je, da je berač...

Peter se je potajil in jo prosil za prenočišče.

Zena mu je prinesla otep slame in mu pripravila ležišče kar v veži.

Milo se je storilo Petru pri srcu, da ga lastna žena več ne pozna in da mora v svoji hiši kot navaden berač prenočevati v veži, a molčal je in se ni pritoževal. Voščil je ženi lahko noč in legel na slamo. Zena je odprla vrata v bližnjo sobo — in tedaj je Peter videl, da sedita v njej dva mlada duhovnika. Natančneje si ju ni mogel ogledati, ker je žena takoj spet zaprla vrata za seboj. Splazil se je po prstih do vrat, nastavil uho na razpoko, ki je zevala v vratih, ter prisluškoval.

In je slišal, kako je eden od mladih duhovnikov dejal:

>Oh, mama, kako bi bilo jutri, ko imeva novo mašo, lepo, če bi bil tudi oče doma! Bogve, če je še živ in če se kdaj vrne?

Zena je vzdihnila:

>Gotovo se ne vrne nikdar več, ko že toliko časa ni nobenega glasu o njem. Saj bi ga komaj še spoznala — po dvajsetih dolgih letih...

Drugi duhovnik pa je dejal:

>Meni pa srce tako pravi, mati, da se v kratkem vrne živ in zdrav. Upajmo in verujmo!

Po teh besedah je Peter spoznal, da sta novomašnika njegova sinova, ki sta bila takrat, ko je on odhajal v svet, še čisto majhna. Nepopisna radost ga je prevzela. Zahvalil je Boga, da ni poslušal glas užaljenega srca, ki mu je v trenutku, ko ga lastna žena ni več poznala, velel, naj krene dalje v svet, temveč se je ravnal po tretjem kmetovem nasvetu:

>Kar misliš storiti danes, odloži na prihodnji dan!

Solze veselja in ganotja so mu privrele iz oči. Ni se mogel več premagovati. Odprl je vrata in stopil v sobo.

Mladenica sta se začudila in se vprašajoče zadržala v obraz neznanega jima moža. Tudi žena je osupnila in že je imela pripravljene očitačice besede na ustnih, češ, kako si predzre brez njenega dovoljenja stopiti v družinsko sobo?!

(Konec prih. nedeljo.)

Igrica za deklice

Deklice se postavijo v krog in se primejo za roke. V sredini kroga stoji ena od njih z zavezanimi očmi. Deklice zarajajo okoli nje, in zapoje po napevu kakšne narodne pesmi, na primer >Sijaj, sijaj solnce, oj solnce rumeno...<

>Punčka sredi kroga, ringaraja, hej, katero imaš najrajši od nas, povej, povej!

Ko zapoje do konca, obstanejo. Deklica v sredini kroga zakliče ime ene od rajajočih deklic, na primer:

>Minko!

Deklice začnejo spet rajati in peti:

>Punčka sredi kroga, ringaraja, hej, zdaj pa še ugani, kje ta punčka je!

In spet obstanejo. Deklica sredi kroga krene v smer, kjer misli da imenovana deklica stoji in se je dotakne z roko. Če ugame pravo, mora slednja zamenjati svoje mesto z njo in se postaviti v sredino kroga, če pa ne ugame prave, ponovijo deklice igrico od kraja.

Minka in divje gosi

Bila je strašna noč. Zunaj je divjal takšen vihar, kakor da se bliža sodni dan. Vrhovi dreves so se lomili in zamolklo ječali v smrtni stiski, okoli oglov pa je piskalo in bučalo, da je človeka stresala groza.

Minka ni mogla zaspati. Z nastežaj odprtimi očmi je strmela v temo in skoraj dihati ni upala, tako jo je bilo strah. Očka in mama nista bila doma. Odpotovala sta bila v mesto. Samo stara služkinja Meta je ostala pri njej, a ta je spala v sosedni sobi...

Vse huje je besnel vihar. V njegovo tuljenje so se zdajci pomešali še čudno vreščajoči glasovi, ki so se pošastno bližali in se nato spet oddaljili.

>Prav gotovo so čarovnice na metlah jahale mimo! je v grozi pomislila Minka. In je zbrala skupaj ves svoj pogum ter zakričala: >Meta! Meta! Pomagaj!

Stara služkinja je prihitela in začela miriti zbegneno deklico:

>Saj ni nič! Kar mirno zaspi, dušica moja, saj bo kmalu jutro!

Ljubče je položila prestrašeno deklico nazaj na posteljo in jo skrbno odela. Minka je zagrebala glavo v blazino in zatislila ušesa, da ne bi slišala strašnega bučanja in tuljenja. Se le proti jutru se je toliko pomirila, da je znova zaspala. Stara Meta pa je ves čas potrpežljivo sedela ob njeni postelji in bedela...

Ko se je zjutraj Minka umila in oblekla, je hitro stekla na prag, da bi videla, kakšno škodo je ponoči napravil vihar. In je bila šokirana res velika: vse polno dreves je ležalo s k-

reminami vred izruvanih na tleh. Stekla je na drugo stran hiše in kar je zagledala tam, jo je tako presenetilo, da je odprla usta in oči na sležaj. Velika, neznana plica je čepela tam, kakršne Minka še svoj živ dan ni videla. Siroko je odpirala dolgi kljun in vreščala ter opletala z desno perutnico, medtem ko je leva perotnica brezgibno ležala ob njenem telesu.

Minka je zakričala od strahu in stekla v hišo. Tam je začela na vso sapo pripovedovati stari Meti, kaj je videla. Meta jo je prijala za roko in Minka jo je povedla na kraj svoje najdbe.

>To je divja gos! je starka poučila Minko, ko si je ogledala ptico od blizu. >Gotovo si je revica nekje ranila perotnico, pa se je morala spustiti na zemljo, ko je s svojimi tovarišicami letela čez našo hišo.

Stopila je k njej in jo hotela prijeti. Gos pa se je z obupno silo branila in vreščala, kakor da ji gre za življenje in smrt. Se le po dolgem trudu se je stari Meti posrečilo divjo gos ukrotiti in jo spraviti v bližnjo dvravnico, kjer je jela hlastno zobati podarjeno krmo.

Ko se je vrnil očka domov, je Minko pojasnil, da je to mlada gos iz družine potujočih divjih gosi, ki se pozimi spustijo na naša jezera in močvirja, pomladi pa se spet vrnejo v severne kraje. Vreščanje, ki ga je bila slišala ponoči, je povzročila takšna jata gosi, ki je priplula iz daljnih krajev k nam.

Minka je bila lepe gosi na vso moč vesela. Skrbno jo je pitala in mnogo ur je preživela v njeni družbi. Tudi gos se je sčasoma tako privadila svoje male prijateljice, da je bila Minka prepričana, da bo za vedno ostala pri njej.

Toda bridko se je motila. Ko je začel kop-

neti sneg in je čedalje bliže prihajala pomlad, je divja gos postal čudno nemirna. Zbudil se je v njej potovalni nagon in domotožje po tovarišicah je postajalo z vsakim dnevom večje. Visoko je stezala vrat, ko so prve jate divjih gosi jadrle mimo, in dvigala desno perot; leva perot še vedno ni bila povsem zaceljena in zdrava.

Minke se je polastila tesnoba slutnja, da se bo morala nekega dne ločiti od svoje drage, ljube prijateljice. Podvojila je svojo skrb do nje in jo pitala z vedno boljšimi rečmi, da bi jo povsem pridobila zase.

Vse zaman. Potovalni nagon divje gosi je bil večji od njene hvalečnosti in ljubezni do male Minke. Ko je nekega dne spet gosta jata divjih gosi letela nad hišo, je gos divjeradostno zavriščala in z obupno odločnostjo skušala dvigniti obe peroti. In se ji je to slednjič tudi posrečilo. Veselemu vrisku podoben glas se ji je izvil iz grla. Dvignila se je v zrak ter se pridružila potujoči jati. Naj je Minka še tako iztegovala roke za njo in jo prosila, rotila, naj se vrne — gosi ni bilo nikoli več nazaj...

Materin jezik je naslajša godba tega sveta. Majhna je naša domovina — tem večja mora biti zato naša ljubezen do nje!

Prijatelji mladi, ne pozabite, da ste Slovenci!

(A. M. Slomšek.)

ZA BISTRE GLAVE

Izpolnjevalka:

Sneženi mož odhaia

Sneženi mož pohlevno stisnil je v dlan popotno palico, oložno za slovo pogledal na pragu punčko Slavico, Bogdanu, bratcu, v tih pozdrav zamahnil z roko: >Ostani —! in šel —.

Se striček Mraz in teta Burja odšla sta jadrno za njim in brž kopreno je megleno raz sebe strgal očka —.

Vse do najvišjih brd je bila vest radostna prijavljena. Pokukal zvonček je iz zemlje: >Cin, cin, pomlad, — — —!

Ipolnjevalka: Tihe želje

Oj, da sem solnce, solnce nebeško!

Vstajal bi z zarjami zlatimi,

sipal z rokami — — —

morje toplote in radosti v koče,

kjer deca gladna se noč in dan —.

Oj, da sem slavec, slavec sanjavi!

S pesemko sladko bi lajšal skrb,

krajšal sirotam brezvezdne —,

misli samotne uspal v sen zlati

vsem, ki od tuge ne morejo —.

Na mestih, kjer ležijo zdaj črtice, postavite zraven spadajoče besede. Vsaka črtica pomeni en zlog.

Dve pravilni rešitvi bosta bosta izžrebani za nagrado.

Rešitev pošljite najkasneje do četrta, 25. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo >Slovenca< v Ljubljani.

Snažilec oken je opazil, da je izložbeno okno neke prodajalne zelo umazano, zato je stopil v notranjost ter se gospodarju ponudil, da osnaži okno. Ta pa ga je pogledal skozi svoja očala ter dejal, da okno še ni potrebno čistjenja.

>Tako? Potem pa dovolite, da vam osnažim očala, je dejal snažilec ter šel dalje.

STRIČKOV KOTIČEK

471. Dragi Kotičkov striček! — Najprej Ti povem, da ne smeš zagnati mojega pisma v koš, sicer bom Tako jokal, da bo vsa Ljubljana, z okolico vred, pod vodo. Torej je pazi se! Če se to zgodi, Te jaz — slavni plavac >Irlirje< — ne pridem reševat.

Star sem 15 let. Rojen sem bil v Evelethu v Ameriki. Letos sem dovršil II. razr. klas. gimnazije. Sedaj sem na počitnicah kar doma. Dopoldne pazim na sestrici, ki je komaj pet mesecev stara, pa že sama — sedi. Kadar zaspi, jo popiham na njivo pomagat materi. Popoldne pa se grem s tovarišem Jernejem v Savo kopat. Ti ne veš, kako je to lepo!

V nedeljo, 17. VII. bo v Klečah in v Dolu >smajna nedelja<. Vabim Te na krofe in na potico, ki jo bom sam spekel.

Te pozdravlja Leopold Pavčnik, dijak II. b razr. v Ljubljani.

Dragi Leopold! — Devet mesecev, devet dolgih mesecev sem neustrašeno čakal, kdaj uresničiš svoj strahovito grožnjo in izjokaš toliko grenkih solz, da se vsa Ljubljana v njih potopi — zastoj! Povodnji še vedno ni. Ljubljana še vedno trdno stoji... Kaj vendar misliš? Ali si čisto pozabil na svojo grožnjo? Tako raveden sem bil, kako boš to reč napravil — in sem zdaj strašno razočaran. Sprevidel sem, da

nima pomena še dalje čakati, zato Ti odgovorjam in povem veselje, ki Ti ga pošiljam v brke, da si figa-mož!

Počitnice so seveda že zdavnaj minile in bodo kmalu nastopile nove. Zato tudi Tvoje povabilo na potico, ki si jo za >smajno nedeljo<, 17. julija 1932, spekel sam, ne pride več v poštev. Ali jo pa morda še vedno hraniš zame? Potem cni pa nemudoma sporoči, da se oborožim s sekuro in žago in pridem tja. Sekira in žaga jo bosta, upam, že razkosala. Kako pa jo bodo zmleli moji zobje, zaenkrat še ne vem... Če bo treba, si pustim pri zobozdravniku napraviti jednene zobe. Takim zobem se potica pač ne bo mogla upirati, pa naj je postala med tem časom trda ko kamen!

Tvoja sestra je pa že kar nekakšen čudežen otrok. Komaj pet mesecev je stara, pa že sama sedi. Neverjetno! Ves svet bo strmel, ko bo te vrstice bral. In ni izključeno, da bodo ljudje kar v procesijah začeli roznati k vam in bo Tvoja sestra deležna vsesplošnega občudovanja in navdušenja. Saj ljudje dandanes občudujejo in se zavdušujejo že za vsako figo. Seveda nočem s tem reči, da je tudi Tvoja sestra figa. Bog obvaruj! Bi me potem še utegnili tožiti zaradi žaljenja časti — in bi moral javno v vseh časopisih preklicati in obžalovati to svojo prekruto žalitev ter skesano izjaviti, da nikakor ni figa, ampak pridna in srčkana deklica — Bog jo živi in tako dalje. Prečudne reči se godijo dandanes na svetu! Lepo Te pozdravlja — Kotičkov striček.

472. Predragi striček! — Ti ne veš, kako sem bila vesela, ko sem zagledala v Tvojem kotičku svoje pisemce. Bog Ti plačaj!

V svojem odgovoru hvališ Boga, da nisi rudar, ker je življenje rudarjev vse prej ko lepo in veselo. Iz srca Ti privoščim, da nisi rudar — toda moj očka je. Praviš, da se pod črno rudarjevo obleko lahko skriva zlato srce, pod lepo obleko pa lahko tudi umazano srce. To Ti rada verjamem. Vsaj za prvo sem trdno prepričana. Za drugo pa še ne vem, ker sem še majhna.

Vendar pa mislim, da se pod vsako lepo obleko ne skriva umazano srce. Vse gospodične učiteljice, gospodje učitelji in gospodje kateheti, ki so me učili, so imeli lepe obleke, pa tudi lepo srce. Prepričana sem, da se tudi pod Tvojo lepo obleko skriva zlato (to se pravi: plemenito) srce, ker imaš tako rad vse otroke.

Daj, striček, pridi kdaj v Zagorje! Zelo Te bomo veselili.

Prav lepo Te pozdravlja Tvoja Olgica Kuretova, učenka IV. razr. v Zagorju.

Draga Olgica! — Več kot leto dni si morala čakati, da je Tvoje drugo pisemce skočilo iz moje torbe v kotiček. Med tem časom se je na svetu mnogo izpremenilo in tudi v Zagorju se je izpremenilo marsikaj — Bogu bodi položeno, ne na bolje, ampak na slabše... V že itak bedno življenje rudarjev so gospodje, ki imajo njihovo usodo v rokah, kanili nove kapljice bridkosti. Vsak otrok že ve, kako hudo se jim godi zdaj — zato bi bilo pač odvč, da bi še moje pero prelivalo črnilo o tej sramoti in žalosti. Nekoe morajo priti bolj časi. Če jih pa ne bo, je najboljša, da pošlje Bog drug vesoljni potop na svet. Preveč je že krivice, preveč trpljenja na njem...

Kaj drugače k Tvojemu pismu nimam dati. Ono primero o zlatem in umazanem srcu si sama tako lepo pojasnila in utemeljila, da podpišem Tvoje besede z obema rokama in Ti prijateljsko kličem: Bog Te živi, vrla rudarske deklica! — Kotičkov striček.

473. Preljubi Kotičkov striček! — Strašno sem se Ti bala pisati, zdaj sem se pa kar oju-nčila — in tako boš dobil prvo pisemce od mene. Neka soolka mi je dejala, da Te dobro pozna in da ne sprejemaš... v svoj kotiček. Daj, povej mi, če si res tako krut. Zelo bom žalostna, če ne bom sprejeta med Tvoje kotičkarje.

Pozdrave vsem kotičkarjem; najlepše pa Tebi. — Edithe Werner-Bitenc, dijakinja II. razr. real. gimn. v Ljubljani.

Draga Edica! — Bojim se, resno se bojim, da Ti od ljute žalosti poči srce, če Te ne sprejemem v svoj kotiček, zato Te jadrno posadim vanj. Izjavo Tvoje soolke, da me sprejemam v kotiček, pa s tem postavim na laž. Saj bi celo kakšen zamorček-poganček in kakšen cigancik našla pri meni razumevanje in na stečaj odprto srce — pa bi Tebe zavrnil, ki si iste krvi in iste vere kakor jaz sam! Ne, tako krut pa res nisem. Kakor rečeno, še celo cigancika bi ljubeznivo uvrstil med svoje kotičkarje, tako imam vse otroke rad. Saj cigancik vendar nič ne more zato, da je cigancik, črn kakor vranček in ne kaj drugega. Dušica njegova je kljub temu lahko čista in bela kakor sneg. Tako je s to rečjo, vidiš.

Anpak Tvoje čne pa ne dela kdo ve kaj čisti. Edithe Werner... Če bi že vsaj ime prevedla v slovenščino ali srbsčino in se podpisala >Edica!< Pa se nisi. Ne, vsekakor si mi čudna... draga moja Edithe — to more priznati vsak zaveden in pošten Jugoslovani!

Pa brez zamere in Bog Te živi! — K. striček.

Za zabavo in smeh.

Neki slovenski dnevniki je nedavno opisal grozen boj s kačami, ki sta ga doživela dve delavca nekje na Hrvaškem, takole:

>Delavca sta razkopavala vrt. Nenadoma sta naletela v zemlji na gnezdo strupenih kač, med katerimi je bilo tudi nekaj zelo velikih. Vseh kač je bilo 235. Nekatero so začele bežati, večina njih pa je navalila na delavca. V smrtnem strahu, videč, da strupenim kačam ne bosta kos, sta jih delavca začela hitro pobijati z lopatama. Po strašni borbi je obležalo pred njima 187 kač, druge so se pa razbežale na vse strani.

Da sta delavca po končanem boju prešla pobite kače in ugotovila njihovo število (187), je lahko mogoče. Kako pa sta hrabra delavca sredi ljutega boja štela žive kače in ugotovila, da jih je vseh skupaj natančno 235 — list ne pove... Škodalo!

DELAUSKI VESTNIK

K borbi za naše brezposelne delavce

V naši državi je bilo v letu 1931 zaposlenih okrog 800.000 delavcev in nameščenec; vpošte-
vani niso poljedelski delavci. Leta 1931 smo imeli
zavarovanih preko 600.000 delavcev in nameščen-
cev pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev,
50.000 rudarjev in kovinarjev pri Bratovskih
skladnicah in okrog 70.000 delavcev in nameščen-
cev pri Fondu železničarjev. V tem letu je gos-
podarska kriza povzročila že veliko brezposelnost, ki
pa narašča vedno bolj in bolj.

Znano je, da pri nas še danes nimamo obvez-
nega zavarovanja za brezposelnost, kar je gotovo
velik minus za našo državo. Sedanje Javne borze dela
imajo nalogo, da brezposelnim delavcem pre-
skrbijo delo in v tem smislu posredujejo med delo-
dalci in delojemalci. Naše Javne borze dela, ki
itak niso najboljše organizirane, ne morejo vršiti
dobro vse svoje funkcije, ker je danes vsak dan
manj dela, — brezposelnih pa vedno več. Danes
borze dela že nimajo pri kom posredovati dele in
ne vedo kam poslati delavce. Na prispevkih za
borze dela se zbere letno le okrog 12 milijonov
Din, kar je jasen dokaz, da so plače naših delavcev
zelo nizke. — Od teh sredstev je bilo v letu 1931
izplačanih brezposelnih podpor 5.152.286,68 Din ali
povprečno 76,84 Din letno na enega brezposelnega
delavca. Po statistikah so Javne borze dela izka-
zovala 1931. leta 67.050 brezposelnih delavcev.

Zaradi vedno večje brezposelnosti, kar se
dobro vidi po padcu članstva zavarovanih delavcev,
je uspelo končno prispevek za borze dela povišati
v letu 1932 od 3 na 6 pro mile. Sedaj se bo nabralo
nekaj več sredstev za podpore brezposelnim delav-
lavcem, a ta sredstva še vedno ne bodo zadost-

vala, da bi se brezposelnim delavcem v polni meri
pomagalo. Na primer, če bi se brezposelne podpore
povečale za 100% in bi bilo enako število brezpo-
selnih, kolikor so jih izkazovale borze dela v letu
1931, — bi dobil vsak brezposelni delavec po-
vpredno 153,68 Din na leto.

Ker nimamo zavarovanja za brezposelnost, pri-
dejo mnogi brezposelni delavci v breme bolezen-
skem zavarovanju. Če dodamo, da nimamo pri nas
izvedenega zavarovanja za starost, onemoglost in
smrt, in da je povprečna plača našega delavca 23
Din na dan, ki niti ne zadostuje za življenje de-
lavca samega in njegove družine, je delavec —
kadar je brez posla — prepuščen velikemu po-
manjkanju in bedi.

Treba bi bilo takoj izvesti zavarovanje za
brezposelnost, v katero svrhu naj država vetra
znatno vsoto v svojem proračunu. Treba je tudi
čimprej izvesti zavarovanje za starost, onemoglost
in smrt, da se tako pristajemo v red kulturnih drž-
jav in da s tem izpolnimo naše mednarodne ob-
veze. Da se bolj uspešneje izvede zavarovanje za
brezposelnost, je treba s posebnim zakonom vse
mestne občine in občine industrijskih centrov ob-
vezati, da v svojih rednih proračunih dajo nekaj za
zavarovanje brezposelnih delavcev.

Ako hočemo brezposelnost znatno zmanjšati,
je treba dati tudi našemu gospodarskemu življenju
nov polet. Razume se, da bo prišlo gospodarsko
življenje v normalno stanje samo takrat, če se bo
naše delavce bolj plačevalo, kot se jih plača da-
nes. Delavcem je treba plače povi-
šati.

Na delo!

Priznati moramo, da na marsikateri pojav 20.
stoletja nismo bili pripravljeni. Predvsem nismo
bili pripravljeni na industrializacijo in njene po-
sledice. In tako se zgodi, da se pri nas zdajdo to-
varne, odpirajo ogromne delavnice, da se ljudstvo
s svoje rodne zemlje v trumah seli v industrijska
središča, da se kaka tovarna kje nenadoma zapre
in je brez dela in kruha toliko in toliko ljudi —
pa se za to komaj zmedimo, in ne razumemo, da
so to stvari, ki bistveno spreminjajo način našega
dosedanega življenja. Ali je to prav? Ali ni slo-
venska katoliška skupnost dolžna bolj posvetiti se
vprašanju današnjega časa, bolj sodelovati pri
rešitvi dnevnih socialnih vprašanj?

Brez dvoma je skrajni čas, da prepojimo ves
naš narod z razumevanjem, z veseljem in z voljo
za socialno delo. Napačno dela, kdor misli, da je
naš narod kmetski in ga socialno vprašanje dosti
ne briga. Delavci so povsod med nami. Ni je vasi
brez obrti in industrije, ni hiše brez delavca. In
hlapec in dekla in kočar na kmetih, ki dela za
dnino — saj so to sami delavci, katerih življenje
ima vedno bolj proletarski pečat.

Zato pa je naš klic na delo, na socialno delo,
tako silno potreben, kot morebiti nobena druga
stvar. Vprašal pa bo kdo, kje in kako naj delamo,
česa naj se lotimo in kje naj pričnemo. Temu v od-
govor tole: Začeti je treba in predvsem je treba
začeti pri sebi. Izklešimo najprej sebe in svoj zna-
čaj, potem pa se lotimo sosedov, prijateljev, znau-
cev, vasi, stanov, društev in vsega našega ljudstva.
Izprašajmo si vest, če postopamo pravilno, bratsko
in krščansko s svojimi podrejenimi bodisi kot moj-
stri, predelavci, uradniki, ravnatelji, obratovodje,
gospodarji itd. Ali so nam vsi podrejeni bratje v
Kristusu, ali jim dajemo pravično, družinsko plačo
in pripadajočo nagrado za nadure, ali pazimo, da
je delovni čas primeren in da je za zdravje in živ-
ljenje dovolj poskrbljeno, ali jim damo vse to, kar
jim gre po božjih in človeških postavah? Na ta
vprašanja si odgovorimo najprej in potem naprej:
vzgajati, izobraževati, organizirati naše delovno
ljudstvo od nekvalificiranega težaka do najbolj kva-
lificiranih in izobraženih delovskih slojev!

USA

in 40 urni delovni teden

O splošni izvedbi 40 urnega delovnega tednika
— pri dobri volji delodajalcev — ni danes mogoče
že več dvomiti, čeprav se tolikšna reforma v vseh
državah ne more takoj izvesti. Da je skrajšanje
delovnega časa tehnično možno, nam pričajo zgledi
posameznih podjetnikov, ki so brez škode za svoja
podjetja znižali delovni čas.

Potreba po 40 urnem delovnem tedniku je našla
posebno v Zedinjenah državah severne Amerike
ugodna tla in vsesplošno umevanje. Ford je n. pr.
že 1926 v svojih tovarnah uvedel 40 urni delovni
teden: v obliki 5 osemurnih delavnikov. Tudi ve-
lika United States Rubber Comp družba, ki zapo-
sluje že 25.000 delavcev, je zmanjšala za svoje
delavce delovni čas za 8 ur na teden.

Neka kratka uradna statistika, katere vsebuje
že 40.000 podjetij tudi, da 5,6 odstotkov vsega de-
lavstva ne dela več kot 40 ur na teden. Nekatera
podjetja izkazujejo celo večji procent, kjer delav-
stvo ne dela več kot 40 ur tedensko. Tako n. pr.
44,3% v avtomobilski industriji, 34,4% v radio
industriji, 27% v tekstilni industriji, 24,9% v le-
talski industriji, 24,1% v industriji kovčkov, 23,3%
v tobačni industriji, 16,2% v industriji damске
konfekcije in 15,3% v industriji moške konfekcije.

Znižanje delovnega časa in z njim avtoma-
tično združena zaposlitev novega delavstva — brez-
poselnosti sicer ne bo odpravila — pač pa more
brezposelnost marsikje občutno omiliti. In to je
tudi že nekaj.

Marx ali Kristus

»Mladci plamen« je v letošnji tretji številki
med drugim zapisal: Osvobodimo se avtoritativnih
nazorov obstoječe družbe in zgradimo nove! Iščimo
novih poti, iščimo novega človeka, novega
gospodarstva, novega religioznega udejstvovanja
na kolektivistični od Marxu podani osnovi.

Tako je torej zapisano v »Mladem plamenu«,
t. j. v listu, ki velja za glasilo krščanske delavske
mladine. Greh bi bil, če bi se dalje molčali, ko
se naši katoliški mladi počasi, kapljice za kapljico
večpljajo marxistične ideje in se previdno, a zato
tembolj strupeno ruši spoštovanje do Cerkev in
njene poveljarja in vse to pod plaščem krščan-
stva. Ne Kristus, ampak Marx nam bo ideal —
pa ne samo za nov gospodarski red, temveč tudi
za religiozno — versko udejstvovanje. Zgradimo
novega človeka na osnovi podani od Marxu, tistega
Marxa, ki je zapisal o veri: Odstranitev vere kot

dozdevne sreče ljudstva je zahteva njegove res-
nične sreče. Glasilo krščanske delavske mladine
razglašja za svojega apostola tistega Marxu, ki je
o socialnih načelih krščanstva zapisal tole: Soci-
alna načela krščanstva prenašajo kazen za vse
podlosti v nebesa in opravilujejo tako, da podlosti
na zemlji še dalje obstoje. Socialna načela pro-
glašajo vsako zatiranje za pravično kazen za iz-
virni greh in drugih grehov, ali za izključno, ki
jih Bog pošilja nad svet. Socialna načela krščan-
stva so imela doslej osemnajst sto let časa, da so
se razširila...

Pri tem Marxu torej iščimo osnove za nova
religiozna udejstvovanja.

Spoštujemo prave marxiste, odločno pa ob-
sojamo one, ki bi se radi s krščansko krinko na
obrazu vtihotapili med slovensko katoliško delovno
ljudstvo in ga odtujili Bogu, cerkvi in njenim
poglavarjem.

Bodi katolik ali marxist, voda ali ogenj, ne
moreš pa biti oboje, ker se to dvoje izključuje,
kar je potrjil papež v svoji okrožnici »Quadrage-
simo anno«. Marxist stopa po stopinjah Marxovih,
mi katoliki pa stopamo po stopinjah Kristusa in
bomo slovenskemu ljudstvu kazali pot do socialne
obnove in ga vzgajali in učili po smernicah, ki
nam jih je On razodel.

Iz delavskega zadružništva

Eden za vse, vsi za enega.

Zadružništvo je mogočna sila v delavskem
gibanju, ker dviga zavest skupnosti, odgovor-
nosti nasproti sočlanom in dviga tudi moralni
čut posameznih članov do poštovitosti in
skupno zadružno korist. Te lastnosti pa so tudi
največje važnosti v vsakem delavskem pokretu.
V zadružništvu se marsikomu priročno sebi-
čnost in pohlep po pridobivanju premoženja ali
doseganju uspehov spelje v pravo strugo za-
družne solidarnosti in nesebičnosti. Zadružni-
štvo goji marljivost in varnost, zatira pa se-
bičnost in zaprtost. Zadružništvo goji s
svojo vzgojo za samopravo tudi državljansko
zavest članov. Moderna demokratična država
potrebuje samostojnih, treznih, razsodnih in
praktičnih državljanov. Le taki državljani tvo-
rijo steber vsake države. Zadružništvo pa s
svojim demokratičnim ustrojem in udejstvo-
vanjem vzgaja člane v praktične državljane,
ki vedo, da zahteva vsako gospodarstvo, tako
zadružno kot državno, gotovo podjetnost in
usmerjenost ter zapostavitve lastnih teženj v
korist skupnosti.

Ideja zadružništva je: eden za vse, vsi za
enega. Ta ideja je danes, ko je večina člo-
veštva navezana sama na sebe, ko tvorijo večino
tisti, ki so izkoriščani, edina ideja, ki zmore
preobraziti svet. Seveda ni mogoče vsega gos-
podarstva rešiti z zadružništvom, pa tudi vseh
socialnih vprašanj ne bo zadružništvo rešilo.
Toda zadružništvo je ogromna sila, ki more pri
preoblikovanju družbe in pri preustroju gos-
podarstva uspešno sodelovati.

Toda ni dovolj, da se samo teoretično na-
vdušujemo za delavsko zadružništvo, posebno
za konzumne zadruge in da se ponašamo s slo-
vensko zadružno izobrazbo in zavestjo, treba je
še več, treba je, da to zadružništvo aktivno pod-
premo. Šele tedaj smo v krogu borcev za idejo:
vsi za enega eden za vse.

Drobne cesti v dveh, treh vrstah

Češkoslovaška vlada bo kupila 1000 vagonov
žita za brezposelne, posebno za kraje, kjer je pre-
bivalstvo močno prizadeto po gospodarski krizi.

V rudniku Hindenburg v Gornji Šleziji je za-
sulo 10 rudarjev, od katerih je bilo sedem mrtvih.

200.000 Bolgarov umre po uradnih statistikah
letno in od teh 20.000 za jetiko.

V državnem rudniku v Kreki je bilo odpu-
ščenih zopet 200 delavcev.

V Tuzli je bilo po uradni statistiki tamkajšnje
Javne borze dela v februarju 225 delavcev brez-
poselnih.

Mestni socialni odsek v Zagrebu je iz podpore
300.000 Din, ki jo je dalo ministrstvo za socialno
politiko, zaposlil 387 brezposelnih delavcev pri
javnih delih.

Velika lesna industrija »Croatia« d. d. v Tuzli
je zopet začela obratovati in je zaposlila že 200
delavcev.

Zaradi slabih delovnih pogojev so delavci te
dni v vseh tekstilnih tvornicah v Poljski proglasili
generalno stavko. Dosedaj že stavka 30.000 de-
lavcev.

V Senghaju se je pripetila velika eksplo-
zija, pri kateri je bilo ubitih 80 delavcev, nad
100 pa težko ranjenih.

ŽENA IN DOM

Tehnični pouk za ženske, kuharski za moške

To je pa narobe svet, bo rekel kdo ob tem
naslovu. Pa ni tako, kakor bomo takoj videli.

Danes tudi že v majhna gospodarstva in gos-
podinjstva prodirajo najrazličnejši stroji in teh-
nične naprave: elektrika, vodovod itd. Vsak ve,
koliko je odvisno od pravičnega ravnanja s stroji
in temi napravami in koliko škode napravi nera-
zumevanje, brezbržnost in nerodnost. Gospodinj-
e same pa najbolj vedo, kako neprimerno je, kadar
se kaj pokvari, pa ni nikogar pri roki, ki bi morda
neznačno okvaro popravil, in je treba vedno klicati
na pomoč strokovne obrate. Brez drugega dokazo-
vanja je jasno in velja tudi v celokupni praksi, da
mora vsak vsaj za silo poznati ustroj svojega stro-
ja ali naprave, s katero ima posla, da si zna vsaj
ob manjših okvarah nemudoma sam pomagati. Sa-
mo gospodinjstvo dela v tem pogledu izjemo, samo
tu nihče ne vpraša, ali tisti, ki uporabljajo stroje
in druge tehnične naprave, kaj razumejo o fizi-
kalnih zakonih, na podlagi katerih delujejo stroji
in tehnične naprave, ali so sposobni vsaj za naj-
priljubljenejšo tehnično samopomoč.

Razumljivo je, da so ta nedostatek najprej
občutili pa ga tudi odstranili tam, kjer je tehni-
kacija v gospodinjstvu (kakor tudi splošno) najbolj
napredovala, to je v Ameriki. V Združenih državah
podajajo pouk o fiziki tako na dekliških kakor na
deklinskih šolah vedno na podlagi zgledov iz gos-
podinjstva (upoštevajo se tudi avto, ki ga ima ma-
lone vsaka družina). Pri poglavju o toploti n. pr.
razlagajo ustroj štedilnikov in peč, zračno krože-
nje, nameščenje oken in vrat itd. Na univerzah so
posebni oddelki za študij o gospodinskih strojih.
Vseučilišča prirejajo tudi kratke tehnične tečaje
in predavanja za gospodinjce, izdajajo poučne in
tehnične spise in vsak teden enkrat ali dvakrat po
lastnih oddajalcih prirejajo gospodinsko-tehnična
predavanja po radiu. Tudi večje tovarne, elektrarne
itd., ki izdelujejo različno opremo za kuhinje, ko-
palnice in ostalo gospodinjstvo, prirejajo gospo-
dinsko-tehnične tečaje z vseučiliškimi učnimi
močili.

Za Ameriko sledi takoj Nemčija, kjer so po-
sebnost po prizadevanju velikih gospodinskih orga-
nizacij uvedli redne gospodinsko-tehnične tečaje.
Na teh tečajih se seznanijo udeležence praktično
in teoretično v vseh delih in napravah pri opremi
stanovanj, o negi in ravnanju s pečmi, štedilniki,

stroji, plinsko, vodno, električno napeljavo itd. in
o samopomoči pri manjših okvarah; na željo se
morejo tečajnice tudi usposobiti za vodstvo avto-
mobila in motornega kolesa.

Pri nas ima nekaj zaslug za gospodinsko-teh-
nični pouk naša plinarna pa Sinterjeva tvrdka, kar

je oboje seve predvsem namenjeno reklamni, a ima-
jo udeležence tečajev od tega vendarle resnično
korist. Zeleti bi bilo, da bi se šole tudi pri nas
bolj ozirale na praktične vsakdanje potrebe življe-
nja, ki se udeležujejo predvsem v okviru doma,
gospodinjstva. To se pravi vzgajati ljudi za prak-
tično življenje.

Dobro, to, kar se tiče gospodinske tehnike in
samopomoči — bo rekel kdo — naj velja, a da bi
se moški učili kuhati? Da, tudi to ni tako narobe.
Priprava človeške hrane je zelo važna reč in pri
tem tudi zanimivo delo, ki nudi dovolj zadoščenja.
Če zna moški kuhati, ve, kaj sme od kuharice ali
žene zahtevati glede priprave jedi in vse nepra-
vilnosti lahko zavrne, ne da bi se moral dati opla-
šiti po očitku, češ: Kaj pa moški ve o kuhi. Razen
tega v sili lahko sam skuha zase in za družino. Ali
je to za moža kaj sramotnega? (Mimogrede bodi
omenjeno, da velja n. pr. na Francoskem kuharska
umetnost predvsem za moški posest!) Ali ni na-
sprotno za vsakega moža, posebno pa za družinske
očete, pa gostilničarje, zdravnike itd. zelo potrebno
in koristno, da kaj razumejo o kuhi?

V Dresdenu se je nedavno vršil kuharski tečaj
za moške, ki se ga je med drugimi s posebno vne-
mo udeleževal ravnatelj dresdenskega higienskega
muzeja, prof. M. Vogel. (Glej sliko!) V poročilu
o tem tečaju piše Hans Hajek med drugim: »Upati
je, da se bodo ti kuharski tečaji za moške kmalu
uvedli po vseh krajih. Se bolje: tudi tu naj se
uvede koedukacija in naj se fantje z dekleti vred
že za mlada nauče kuhati. Ob nobenem vzgojnem
posvetovanju ne pozabim vprašati, če otrok doma
pomaga. In starši naj bi skrbeli za to, da bi bili
tako plodnih izkušenj, kakor jih daje nakupovanje,
pripravljanje jedi, čedno pogrinjanje mize in sled-
njič pomivanje posode, deležni vsi otroci — tako
bodoči možje kakor bodoče žene. Odraščen mož pa,
ki še ni v stanju, da bi si sam skuhal kosilo, naj
se tega brž nauči, kajti nerodnost danes ni več
moderna. — Moški se bo kmalu naveličal kuhati
po starih receptih, začel se bo igrati in kmalu bo
iznašel kaj novega. Veliko pobud mu bo dala die-
tetika. Mnogi stari, globoko ukoreninjeni kuhinjski
običaji bodo padli in napravili prostor novim,
pametnejšim in okusnejšim metodam.«

Za podjetne žene

Marsikaka izobražena žena si želi zasnovati
obstane v kakem poklicu, ki bi bil res ženski in
samostojen in bi se ji ne bilo treba pehati z mo-
škimi tovariši, ki jim je ženska »konkurenca« tako
nedobrodošla. Nekaj zgledov za take poklice naj-
demo v inozemstvu — morda bi se dali uresničiti
tudi pri nas.

Med ljudmi, posebno tudi med ženami, ki se
morajo hraniti izven doma, je veliko takih, ki bo-
lehnajo na tem ali onem in se morajo držati dolo-
čene diete. Po velikih mestih imajo že povsod
dobre in cenene vegetarianske kuhinje, razen tega
imajo velike restavracije na svojem jedilniku po-
seben oddelek za dietne jedi. V Berlinu vodi neka
iznajdljiva in podjetna zdravnica majhno lastno
gostilno, v kateri strežejo gostom s hrano po naj-
novejših znanstvenih načelih. Stalni gostje se mo-
rejo podvreči tu raznim zdravilnim dietam, n. pr.
s sokom iz svežega korenja, špinata itd. V centru
Berlina vodi neka druga zdravnica lastno »zdravi-
ščno restavracijo«, kjer strežejo gostom prakti-
kantinje medicinke. Te so vedno pripravljene, da
vsakemu gostu na njegovo željo svetujejo, kaj naj
je in pije. Oba obrata sta namenjena le ženskim
gostom, predvsem bolehnim. — Dalje imajo po ve-
likih mestih ženske klube in domove, kjer se mo-
rejo žene ne le okrepčati, marveč tudi nemoteno
in udobno prebiti ure med enim in drugim vla-
kom, enim in drugim opravkom; večinoma so to
podjetja večjih organizacij, a obrati so seve iz-
ključno v ženskih rokah. — V Berlinu imajo tudi
hotel za otroke, v katerem sprejemajo deco kate-
koli starosti v začasno oskrbo, bodisi da potujejo
s starši bodisi sami ali pa da morajo starši za
kratk čas odpotovati, dalje ob selitvah itd. Otroci
so ves čas v izoliranih in zanesljivih rokah mladins-
kih voditeljic (hotel je last družstva »Mladinski
dom«). Vsa taka ali podobna podjetja bi utegnila
najti ugodna tla tudi pri nas, da bi jih le vodila
veščja, poklicana roka. — Na Lošnju imajo svoj
pension sestre križarke, ki izvrstno prospeva in se
zatekajo vanj posebno žene, ki prihajajo na morje
brez moškega spremstva. — Danes je povsod ve-
liko samostojnih žena, ki plačujejo davke in mo-
raje same urejevati razne pravne zadeve. Mnogo-

Otroške modne novosti

Prehodni plašč za deklice do 10. leta. Plašč je
iz enobarvne volnenine s pelerino in kravatnim
ovratnikom.

Praktičen plašč za deklice do 8. leta. Plašček
je iz vzorčaste volnenine in so zapenj ob strani.

kje imajo že društvene, pa tudi zasebne pravne
posvetovalnice za žene. Vsaj po ena ženska gos-
podarska pisarna bi utegnila uspevati v Ljubljani in
Mariboru. Toliko zdravnic že imamo z lepo prakso,
zakaj ne bi se osokolile za samostojen obrat tudi
naše pravnice?

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

S. N. Z. Trganje v nogah, mravljinje goma-
senje v bedrih, nočne bolečine v udih dajejo
misliti na živčno obolenje, morda res zavoljo
prehlada, morda zavoljo kakšne druge bolezni
ali zastrupljenja. To treba najprej ugotoviti,
potem je smoteno zdravljenje mogoče. Če ni-
mate sredstev za zasebno zdravljenje, pa po-
jdite v ambulatorij klinike za živčne ali notra-
nje bolezni, kjer vas temeljito preiščejo in do-
ločijo najprimernejši način zdravljenja.

A. Z. B. Dihanje skozi usta je nezdavno in
se prej ali slej maščuje tako, da obzole sopolja
trajno. Zato si dajte pregledati nos in odstra-
niti oviro v njem po kakšnem zdravniku stro-
kovnjaku, če pa nimate sredstev, ali v šolski
polikliniki ali pri bolniški blagajni ali v ambu-
latoriju za take bolezni v splošni bolnišnici.

M. R. D. »Majhno srce« z osrčnikom, ki so
se nanj prirasle žile, ni bolezen, ki je v ka-
rnikoli zvezi z materinstvom, jaz sem jo opa-
zoval tudi pri otrocih in mladeničih. Priporočam
vam skrbno zdravljenje; če le morete, pojdite
za nekaj tednov k morju zdaj spomladi (okre-
vališče OUZD na Rabu daje dobro oskrbo po-
ceni); dokler je hladno, uživajte ribje olje;
kasneje pridejo v poštev razni načini fizikal-
nega zdravljenja in zdravlila. Glede teh in
drugih zadev se držite svojega zdravnika!

T. H. Z. Used ali trod maternice se da
trajno popraviti samo z operacijo. Kot zavaro-
vanka pri OUZD imate pravico do brezplačnega
zdravljenja; le čudim se, da čakate toliko časa
in se mučite brez potrebe. Operacija sama po
sebi ni nevarna, časih je celo zelo lahka. Menda
se vam bodo popravile tudi razširjene žile po
operaciji že same po sebi.

A. K. P. Ozeblin menda ne kaže več zdra-
viti to pomlad. Da se vam ne bodo povrnila
prihodnjo zimo, oglasite se jeseni, predno na-
stopi hladno vreme.

M. Š. Z. Po splavu rado kaj zastane in dela
neprilike. Oglasite se čim prej (po perilu) pri
zdravniku, da vam ali iztrebi maternico sam
ali pa vas pošlje kam, da se zadeva uredi.

S. T. Lj. Lišaj po obrazu, rokah in nogah
že od otroških let? Lišajev je več različnih vrst,
ki se različno zdravijo, nekateri uspešno, drugi
manj. Vaš spuščaj je črna luskevica, ki se
kaj težko zdravi, morda je kaj manj nadlež-
nega. Kako naj jaz to presodim na daljavo?

I. K. Lj. Srbež na omenjenem mestu mora
izmeti svoj vzrok, morda je kakšna kožna bo-
lezen, morda garje ali drug kožni mrčes, morda
tiste majhne glistke, ki jim pravimo žive niti.
Pojdite vendar k zdravniku, ki ga imate na raz-
polago zastoj!

M. V. M. Kratkovidnost in naočniki? Neute-
meljen je predsek, da »nošenec« ali uporaba
ljanje primernih naočnikov škoduje očem, vse-
splošna skušnja prča o nasprotnem učinku, da
kratkovidno oko z naočniki manj trpi pri gleden-
ju in se manj kvari, zato nosijo pacnetni
ljudje, ki so kratkovidni, točno umerjene nao-
čnike ne glede, ali jim naočniki pristojajo ali

ne. Kratkovidnost se pri sicer zdravih očeh na-
vadno izboljša in časih celo premine, a ne v
vaših »zornih« letih, ampak v tisti dobi, ko se
»človeški danc obesi« — tako okoli petega križa.

R. H. Lj. Skrivljene noge pri desetmeseč-
nem, zdravem otroku? Morda pa osrčno mate-
rine oči krivo gledajo? Nekateri otroci prine-
sejo zares zvežene ali pohabljenе nožice na
svet, drugim se skrivajo pod preprogo, ki so
kolen ali gležnjev zavoljo rahite, ko začno ra-
hitični otroci stati in hoditi. Nekaj takih okvar,
ki posnemajo obliko O, se same po sebi ura-
stejo, nasprotno se skrivljenja v obliki X
brez zdravniške pomoči ne izboljšajo. Kako
je vse to pri vašem otroku, res ne moremo ve-
deti, prav tako ne umeem, čemu naj zdrav otrok
pije ribje olje.

A. M. Lj. Glede okužbe je menda vaš strah
povsem odveč, saj brez opaznih znakov je oku-
ba neverjetna. Če pa hočete imeti večjo go-
tovost, dajte se zdravniško pregledati, in tak
pregled ima svoj pomen glede vašega pomir-
jenja in pameten razlog zanj je podan v do-
gledni poroki.

I. M. Lj. Samoskrumba ne bo imela kvarnih
posledic ne za vas ne za morebitno potomstvo,
ako živite več časa (vsaj eno leto) vzdržno.
Priroda je velika in dobrotna mati vsem, ki se
je oklepajo in drže njenih vodil, odpusča celo
»izgubljenim« sinovom njih zmote in zablode,
ako se vračajo z iskrenim srcem v njeno na-
ročje in jim darežljivo obnavlja zapravljenе
kreposti iz svojih nepreglednih zakladnic.

M. B. Lj. Popravljanje narave je usodna
znota, ki jo takoj opustite radi svojega
zdravlja! Tisti dogodki so čisto v redu pri zdra-
vem človeku; če se vtikate vanje, nastane nered
in nered pomeni že začetek bolezni. Neverjetna
zmeda v osnovnih pojmih življenja!

Isti. Neznosen duh iz ust izhaja iz kakšne
neiste ali goltne bolezni, časih tudi iz nosne
dupline, bolj poredkoma iz želodca, kar se na-
vadno opazi kot kolcanje ali spehovanje. Ne-
redkokrat sem opazoval, da je imel kdo zopr-
nojn samo v svojem preobčutnem vohu in do-
mišljiji.

S. B. S. Temno obrobljene oči pomenijo ča-
sih prečuto noč, časih nezdravo spanje ali mu-
čne sanje, časih tudi kakšno bolehavost. Kaj
vse ni pri vas v redu, ne utegnem ugibati. Za
večerjo imejte kakšno lažjo jed in zgodaj, po-
čivati hodite zgodaj, spalnica naj bo zračna in
hladna, vstajajte zgodaj! Živite redno in ne
vpoštevajte praznih marenj nečednih gobezd!

Ista: Mozolji s črnimi pikami po životu in
lišaj po obrazu je bil že letos na vrsti, vsak
mesec vendar ne smem ponavljati!

B. Č. M. Višina 171 cm, starost 21 let, še
nekaj centimetrov (prav za prav samo kakšnih
dveh) si želite do sportne popolnosti. Kot vse-
stranski sportnik dosežete v 3—4 letih svoj
vzor: nadpovprečno telesno višino! Zavidam vas
zavoljo vaše — nenavadne skromnosti!

Pravni nasveti

Bolniško zavarovanje. E. N. P. Kakšne pravice
ima žena pekovskega pomočnika, ki je zavarovan
zoper bolezni, v slučaju, da ona oboli? — Rod-
binski član zavarovanca (torej tudi žena), ki ni
dohodkov, a živi z zavarovancem v istem gos-
podarstvu, ima pravico ob bolezni do brezplačnega
zdravljenja, zdravil, potrebnih pomožnih priprav
za zdravljenje za 26 tednov, toda samo dokler ima
tudi zavarovan član pravico do podpore.

Regulacijski načrt. F. C. Občina vam brani
prodati parcelo, ker je parcela namenjena za bodoči
trg in to po regulacijskem načrtu, ki še ni odoben.
Komu se je pritožiti? — Občina vam najbrž ne
brani parcelo prodati, ker prodaje sploh ne more
zabrati, ampak najbrž ne dovoli zidati na dotični
parceli. Ako mislite, da je ravnanje občine nepra-
vilno, se pritožite na bansko upravo.

Prodaja hiše. F. T. Radi bi prodali hišo, pa
sami ne veste, ali kaže v tem času prodajati ali ne.
Radi bi, da bi vam svetovali. — Težko je v tem pri-
meru svetovati, posebno še na razdaljo. Tudi ne
poznamo vaših gospodarskih razmer. Obrnite se
na kakšnega bližnjega gospodarskega strokovnjaka,
ki mu zaupate in ki pozna vaše razmere. Tisto o
valuti ne moremo na tem mestu razpravljati.

Vzdrževanje skupne poti. M. D. S sosedom
imate skupno pot za vožnjo z vajuin zemljišč. Od
pamtiveka sta oba, odnosno vajini predniki, na-
stali po pot. Sedaj se pa sosed ne briga za posipanje,
čeprav je pot v skrajno slabem stanju. Ali ga je
mogoče k nasipanju prisiliti? — Predvsem je treba
jasnosti glede vajinega pravnega razmerja do te
poti. Čigava last je pot? Morda je skupna last, torej
solastnina obeh. V tem slučaju imata praviloma
enake pravice in dolžnosti. Kdor trdi nasprotno,
mora to dokazati. To velja tudi za upravo skupne
stvari, torej v vašem primeru za vzdrževanje poti.
Ako sosed zanemara svoje dolžnosti, bi ga mogli
s tožbo prisiliti k vršenju istih. Lahko bi tudi vi
izvršili popravilo in nato od sosesa zahtevali, even-
tuelno tudi s tožbo, povrnitev stroškov za nanj od-
padajoči del. Ako pa je morda lastnik poti sosed in
imate vi na njej le služnostno pravico, mora sosed,
ki to pot tudi rabi, sorazmerno prispevati k stro-
škom za vzdrževanje. Te stroške bi v skrajnem slu-
čaju tudi mogli iztirjati s tožbo. Predno pa napra-
vite kakšne sodne korake, se prepričajte, če ni
morda pot vpisana v seznam občinskih poti. V
tem slučaju ima občina skrbeti za vzdrževanje.

Posilnoveit inosema. M. P. L. Ako ste izpol-
nili štirideseto leto, lahko posvojite osebo, ki mora
biti vsaj 18 let mlajša. Če je otrok že polnoleten,
mora vseeno v posvojitve privoliti njegov zakonski
oče. Sprejem otroka za svojega je s potrebnim pri-
volilom predložiti deželnemu oblastvu, da ga po-
trdi (torej za inosema v inosemstvu) in sodišču
posvojitelja in posvojencega otroka, da ga vpiše v
sodne spise. Posvojitve ne vpliva na državljanstvo.
Dovoljenje za otvoritev trgovine v naši državi more
dobiti inosemski državljan, če je določeno s po-
godbo med kraljevino Jugoslavijo in državo, kateri
pripada dotična oseba, da se priznava obojnimi
državljanom vzajemno iste pravice izvrševati obrite.
Svoda mora imeti pogoje, ki jih predpisuje obrtni

zakon. Ako se naseli posvojence v naši državi, bo
moral zaposliti pri upravnem oblastvu prve stop-
nje, da se mu dovoli bivanje pri nas. Stroški za
posvojenje niso veliki. Plačati je predpisane takse
in eventualno zastopniške stroške.

Knjižica mesto denarja. R. S. M. Brat vas je
izplačal s hranilno knjižico, a sedaj ne morete dvig-
niti vloge. Ali je mogoče brata prisiliti, da vam
plača v gotovini. — Niste bili dolžni sprejeti hra-
nilne knjižice. Če ste jo pa sprejeli, ne morete
sedaj zahtevati, da jo brat zopet sprejme nazaj in
vas izplača v gotovini.

Kovaška koncesija. I. N. Ne moremo vam po-
vedati, zakaj je v vaši bližini dobil kovaški pomoč-
nik koncesijo za izvrševanje kovaške obrti, čeprav
po našem mnenju nima za to vseh pogojev. Morda
jih pa le ima. O tem odloča obrtno oblastvo, ki bi
vam moglo stvar pojasniti.

Denarna kriza. D. K. V nekem zavodu imate
naložene svoje prihranke, ki jih sedaj ne morete
dvigniti kljub temu, da denar nujno potrebujete
za davke, bolezenske stroške in lastno preživljan-
je. Kaj storiti? — Svetujemo vam, da poskušate
z načelstvom zavoda to mirno urediti. Če bo ostalo
to brezuspešno, boste morali zavod, ki se še ni
poslužil zakonite zaščite, tožiti na izplačilo vloge.
Predno vložite tožbo, morate pregledati tozadevna
pravila zavoda, ki govorijo o načinu odgovoril in
izplačilo vlog. So nekateri zavodi, ki imajo v svojih
pravilih tudi določbo, da lahko načelstvo dolo-
ča način in rok za izplačevanje vlog po vsako-
kratnih razmerah na denarnem trgu. Če imajo pra-
vila vašega zavoda tako ali podobno določbo, po-
tem ne morete tožiti, morate pač potrpeti kakor
mnogo drugih.

Hranilna knjižica kot legat. Z. sv. N. R. Neka
oseba je zapustila cerkvi vsoto denarja, naložena
v hranilnici. Izročila je hranilno knjižico z ozna-
čeno vsoto ter je sodnja to s svojim odklom po-
trdila. Ko je zastopnik cerkve hotel knjižico reali-
zirati, se je v hranilnici ugotovilo, da je na ime
in račun pokojnice manj naloženega denarja, kak-
or je navedeno v hran. knjižici, ker je pokojnica
po izjavi tajnika, dobila izplačan denar tudi brez
knjižice. Ali je to verjetno? — Pri manjših zavo-
dih, kjer hranilničar tajnik pozna vlagatelje, se
večkrat zgodi, da se sprejemajo kakor tudi izpla-
čujejo vloge brez knjižice. To sicer ni v skladu s
pravili hranilnice, vendar tako je poslovanje v po-
domačih. Od hranilnice morete le tedaj zahtevati
izplačilo cele vsote, kakor je zabeleženo v hranilni
knjižici, če dokažete, da pokojnica niti sama niti
kdo drugi po njenem naročilu, niso dvignili manj-
kajdože vsote. Tak dokaz vam je takorekoč nemo-
goč, ker je zapustnica umrla. Pač pa je hranilnica
po svojem tajniku in po svojih knjigah v stanu
ravno nasprotno dokazati. Ako se vsota, določena
v legatarni nameni, zmanjša, potem se morajo po-
samezni legati sorazmerno zmanjšati.

Nesrečna mladost. A. G. L. Po vašem opisu
je bilo dejanje poskušeno umorstvo. Ker je od
takrat preteklo že več kot 15 let, je to hudodel-
stvo po sedanjem kazenskem zakoniku zastarano,
in človeška pravica nesrečno nečloveško mater ne
bo kaznovala. — Ker ste od onega časa postali
pohabljeni, bi mogli zahtevati z odškodninske tožbe
odškodnino; seveda bi morali dokazati, da je ne-
človeška mati vas hotela ubiti, kar se ji je pa
ponesrečilo, pa je s tem storila hudodelstvo po-
kušenega umorstva.

Dolžni delež. G. A. Po smrti staršev imajo
otroci pravico do dolžnega deleža. V ta dolžni de-
lež se vračuna dota, ki jo dobi hči od staršev, ne
vračuna se pa to, kar dobi hčerka od drugih
oseb.

Dota in oprema. K. I. Dokler starši žive, so
dolžni, svojemu premoženju primerno dati hčer-
kam, kadar se može, doto, svojim sinovom pa
opremo. Po postavi je toraj za dekleta boljše pre-
akrbljeno kot za fante, ker si pač fante lažje sami
pomagajo. Starši so opravičeni, da hčerkam ozir.
sinovom ne dajo dote ali opreme, če se brez ved-
nosti ali proti volji svojih roditeljev poročijo in
sodišče spozna, da je vzrok neodobranja uteme-
ljen. Zahteva na izplačilo dote morate uveljaviti
pri okrajnem sodišču v nespornem postopanju, to
je brez tožbe in do sodišče po zaslišanju staršev
in ugotovitve premoženjskega stanja določilo višino
dote.

Plačane — a ne izročene obveznice. Proti
Zumbuloviću se je vodilo pred leti kazensko po-
stopanje tudi v Belgradu. Uspeh nam ni znan. Sve-
tujemo vam, da povprašate pri sodišču, kjer ste
izročili potrdilo o vplačilih obveznicah, kje da se
sedaj ta potrdila nahajajo in jih zahtevate nazaj.
Informirali se morate, če Zumbulović sploh še kaj
ima. Če kaj ima, ga lahko tožite, če pa nima, pa
si prihranite vsaj pravdne stroške. — Plačali ste

Kmetijski nasveti

Absolventom kmet. šol

Pripravljalni odbor »Zveze absolventov kme-
tjskih šol dravske banovine«, sporoča vsem tova-
risem absolutom, da so pravila od kr. banske
uprave potrjena in se bo vršil ustanovni občni
zbor v nedeljo, dne 2. aprila 1955 ob 10 dopoldne
v dvorani Kmetijskih društev v Ljubljani, Novi trg 3.

Tovariši! Po dolgotrajnem pripravljanju in
ovirah stojimo pred izpolnitvijo naše davne želje:
imeti svojo lastno organizacijo. Ze leta 1927 so
nekateri tovariši začeli delati za uresničitev te
ideje, in čeprav je takrat zamrla — umrla ni.
Vedno znova smo poskušali ustvariti organizacijo,
ki bi vezala in spajala vse tovariše absolute,
vseh kmetijskih šol in vseh letnikov. Težavno je
bilo to delo, čeprav je med tovariši ta ideja dobila
mnogo navdušenih propagatorjev. Težave so bile
radi tega, ker smo začeli s to stvarjo sami mladi
fante, ki nimamo na razpolago niti sredstev in
največkrat tudi časa ne. Zelo nas je oviralo dej-
stvo, da smo raztreseni po vsej domovini in je
težko dobiti vzvez med seboj. Najtežje pa je bilo
delo, ker smo se držali načela, da mora biti orga-
nizacija urejena demokratično in nepristransko, da
bo lahko družila vse slovenske absolute kme-
tjskih šol. Dejansko se je začelo delati za usta-
novitev od tedaj, ko so učenci kmet. šole na Grmu
leta 1930 izdali marsikateremu tovarišu znano
okrožnico, v kateri so prosili tovariše, naj se iz-
javijo glede te ideje. Okoli 100 odgovorov je došlo,
vsi navdušeni in odobravaljoči. Zato smo sklicali
junija leta 1931 sestanek, na katerem so se spre-
jela pravila za bodočo organizacijo in je bil iz-
voljen pripravljalni odbor, kateremu je bilo po-
verjeno, naj čim prej vložijo pravila in skliče usta-
novni občni zbor.

Tovariši! Vemo, da je bil že marsikdo izmed
Vas, ki ste sprva v navdušenjem pozdravili to
idejo, mnenja, da je pripravljalni odbor svojo na-
logo zanemaril in da je cela stvar spet zaspala.
Toda bodite uverjeni, da je pripravljalni odbor
storil kar je bilo v njegovi moči, da pa so razmere
in zapreke ovirale delo tako, da so bila pravila
potrdjena šele dne 11. II. 1953, nakar smo takoj
sklicali ustanovni občni zbor.

Tovariši! Pripravljalni odbor je poverjeno mu
nalogo izpolnil. Zdej je vrsta na vas, da pokažete
koliko vam je na tem, da bo naša organizacija
tudi živeča, da bo močna in trdna, da bomo imeli
absolventje kmetijskih šol svoje središče in ognji-
šče, okoli katerega se bodo zbirali in navduševali
ter drug drugega podpirali. Vabimo Vas, da vsi
brez izjeme takoj pristopite kot člani k »Zvezi
abs. kmet. šol«, s tem, da pošljete pristopno iz-
javo in če mogoče tudi članarino pripravljalnemu
odboru. Pristopna izjava naj vsebuje: ime in pri-
imek, sedanjí poklic, natančen naslov s pošto, srez,
v kateri šoli in katerega leta ste absolvirali.

Pristopno izjavo in članarino pošljete na na-
slov: Pripravljalni odbor Zveze absolventov kme-
tjskih šol dravske banovine, Ljubljana, Tyrševa
cesta 29/1. Za prijavo zadostuje dopisnica. Člana-
rino pa pošljite, prosimo, za letoš potom poštini
nakaznice, ker položnice še nimamo. Članarina za
leto 1953 znaša 20 Din. Gotovo bo marsikomu
težko toliko žrtvovati, toda pomisliti je treba, da
je to naša organizacija, ki ne more od nikogar
drugih pričakovati podpore kot od absolventov
sami in da so posebno v začetku z društvom pre-
cejšnji stroški, ki se bodo krili le s članarino.
Dalje ima Zveza v programu izdajati svoje gla-
silo, čim bo mogoče zbrati za to dovolj sredstev.
Prosimo tudi starejše tovariše, da pristopijo,
ker do zdaj teh pri pokretu še ni. Komur je mo-
goče in kdor bi bil pripravljen prevzeti v svojem
okolišu organiziranje podružnice, naj se za gotovo
udeležil obnega zbora, da dobi navodila. Pravila
so v tisku in se bodo razposlala tistim, ki so se za
sodelovanje javili že leta 1951 in pozneje. Tudi
vsem tovarišem, ki se bodo prijavili kot člani, se
bodo takoj poslala pravila, da jih bodo do usta-
novnega obnega zbora lahko predelali.

Program in smernice Zveze so očitane v
»Kmetovalcu« leta 1952, štev. 13-14. Kdor pa tega
članka ni čital, bo lahko iz naslednjih vrstic raz-
videl, kakšno organizacijo želimo in hočemo imeti:
1. Redni člani bodo lahko vsi absolventi ka-
tere koli kmetijske šole (tudi mlekarke, zadružne
in vinčarske šole), ki se praktično v kmetijstvu
udeležujejo, ki jim je torej glavni poklic praktično
delo v katerikoli kmetijski stroki, bodisi na last-
nem ali tujem posestvu.

2. Izredni člani pa bodo lahko tisti absolventje
kmet. šol, ki si radi razmer prešli v druge poklice
in torej ne kmetujejo več praktično, pač pa jih
večje spominj in prijateljstvo na tovariše, s ka-
terimi so se skupaj šolali. Ker taki tovariši ni-

poč šolnino za spoznanje, da ste nasočili tujim
agentom, medtem ko bi se cenovno ravnostake ob-
veznice kupili in dejansko prešli od domačih de-
narnih zavodov.

Kriva pričevanje. J. K. C. V neki civilni pravdi
so pričevali govorile neresnico. Radi tega ste jih ova-
dili radi krivega pričevanja. Vendar se bojite, da
sodišče ne bo dalo zadeve naprej, ker so priče v
dobrih odnosih s sodnikom in se je sodnik iz-
razil, da sodišče lahko verjame komur hoče. —
Bodite brez skrbi. Na okrajnem sodišču bodo ova-
dene priče zaslišane kot osumljenci. Vi pa kot
priča. Takoj pri prvem zaslišanju morate izjaviti,
da se pridružite kazenskemu postopanju kot za-
sebni udeleženec in morate številčno navesti za-
htevano odškodnino. Te spise mora okrajno so-
dišče predložiti državnemu tožilecu v Ljubljani. Če
bo državni tožilec mnenja, da ni dokazov za krivo
pričevanje, bo vrnil spise okrajnemu sodišču z iz-
javo, da odstopa od nadaljnjega progona. O tem
odstopu vas mora okrajno sodišče obvestiti. Pra-
vico imate, da v roku od osmih dni sami izročite
pri okrajnem sodišču obtožnico oziroma, da v tem
roku izjavite pri okrajnem sodišču, da prevzimate
progon kot subsidiarni tožilec. Če je dejanje res
krivo pričevanje ali ne, bo sodil senat trojice pri
okrajnem sodišču.

Oprostila sodba. K. J. Vložili ste tožbo radi
žaljenja časti. Pri okrajnem sodišču je bil obtože-
nec oproščen, zato ste vložili priziv na okrajnem
sodišču. Vprašate, kam se lahko pritožite, če bo
okrajno sodišče potrdilo oprostilo sodbo. — Ni-
kamor, ker v kazenskih stvareh imamo le dve
stopnji. Le v slučaju, da je katera od zaslišanih
prič po krivem pričala in bi bila za to tudi obo-
jena, potem lahko predlagate obnovo kazenskega
postopanja.

Posojilo staršem. M. Š. Staršem ste posodili
večji znesek, ki ga vam pa sedaj nočejo vrniti
in celo trdijo, da vam niso nič dolžni. Kako bi
iztirjali posojilo? — Če starši dolga ne priznaje
in ga vam ne vrnejo, vam pač ne preostane
druga, kakor sodna pot. Ako boste dokazali,
da ste dali posojilo, bodo starši obsojeni na
vrnitev. Na podlagi pravomočne sodbe boste
proti njim lahko predlagali izvršbo (rubežem).

majo več enakih življenjskih interesov s ostani, ki
v potu svojega obraza obdelujejo zemljo, in ker
hoče naša organizacija zastopati interese kmetijskih
absolventov, zato je gotovo opravičeno, da bodo
imeli pri organizaciji le redni člani glasovalno in
volilno pravico.

Svoje cilje bo Zveza absol. kmet. šol skušala
doseči potom tiska, predavanj, tečajev, poučnih
izletov itd. Organizacija Zveze pa temelji na si-
stemu samostojnih podružnic.

Končno še nekaj: Izrečno poudarjamo, da
Zveza absol. kmet. šol ni ustanovljena proti ka-
terikoli od zdaj obstoječih kmet. strokovnih orga-
nizacij, ampak kot članovska organizacija absol-
ventov kmetijskih šol.

Upamo, da potrebnost te organizacije uvidi
vsa slovenska javnost, in da bo našla, če že ne
podpore, pa vsaj dobrohotno razumevanje pri vseh.

Tovariše absolute pa prosimo, da vsi čim
prej prijavijo svoj pristop k svoji organizaciji.
Ljubljana, v marcu 1953.

Pripravljalni odbor
Zveze absolventov kmetijskih šol.

K. R. L. — Zatiranje voluharja v vrta. — V
svojem vrtu imate voluharje, ki jih nikakor ne
morete zatreti. Vlovliti ste dva, sodite pa, da jih
je več, ker je vse izpodrito. Zeleli bi vedeti za
hitro in uspešno sredstvo zoper tega škodljivca.
— Zatiranje voluharja ni tako lahko, ker je to
precej prebrisana žival. Sredstev, pripomočkov in
nasvetov proti njemu je polno, toda popolnoma za-
nesljive so edino pasti, s katerimi jih lovimo. Pri
nas so v rabi dve vrsti: cevke in ščipavke. Posebne
kratke pločevinaste cevi s pokrovmi, ki se na
notraj odpirajo, položimo previdno v rove, ki jih
na to previdno zakrijemo; voluhar zleze v cev in
ne more ven. Ščipavke so prožne železne pasti,
ki jih napnemo in previdno nastavimo v rove;
voluhar jih sproži in post ga zagradi za vrat in
zaduši. Oboje vrst pasti dobite pri železnarjih za
mal denar. — Priporočajo tudi strup »Zelo-
pastax«, ki se namaže na korenček peteršilja ali
korenja. Nastavi se previdno v rove. Če žival
zavije korenček, se zastrupi in pogine. — Ne-
katerim se je obneslo zatiranje tega škodljivca s
karbidom. V rove potaknemo na raznih krajih
koške karbida in odprine dobro zakrijemo. Vseled
zemeljske vlage se iz karbida razvija plin, ki gre
po rovih in voluharje zaduši ali jih prežene. —
Drugi priporočajo polivanje vrta z gnojnic, šije
smrad zaradi ali prepodi tega škodljivca. — So
pa tudi sadjarji, ki se hvalijo s tem, da so pre-
gnali voluharja s križno-listnatim mlečkom, ki so
ga posadili okrog dreves. Voj te rastline ga je
pregnal.

J. D. — B. Da se vam je zelje pokvarilo, je
lahko več vzrokov. Morda ste zelje prelahko ob-
težili, prepredko ga snajili ali nepravilno snajili.
Lahko je vzrok eno ali drugo, ali pa vse troje
skupaj. Če niste pobrali vse vode z vrha, predno
ste odvzeli obtežilo kamne raz lesenega pokrova
ali deščice, ki so krile zelje in na katerih so slo-
neli obtežilni kamni, se je vrhnja voda vlezla v
zelje. V vrhnji vodi pa so bile lahko takšne gli-
vice, ki uničujejo mlečno kislino v zelju. Te gli-
vice so povzročile, da je vaše zelje izgubilo vso
kislino in se pokvarilo. Ako je imel zaradi pre-
lahke obtežitve dostop v zelje zrak, je tudi ta pri-
pomogel, da se je skvarilo zelje.

Pokvarjeno zelje se bo dalo le težko ali sploh
ne več popraviti. Poskusite ga popraviti z dobre
obtežitvijo in z dobrim oskrbovanjem.

R. F. P. — Sprememba njive v travnik. —
Njivo s srednjetežko in dovolj močno zemljo na-
meravate spremeniti v travnik in želite vedeti,
kakšno travno seme bi bilo priporočljivo in koliko
se ga rabi za 1 ha površine. — Za obeve 1 ha
njive z dobro zemljo v gorski legi, potrebujete
približno to mešanico travnih detelj: 4 kg domače
detelje, 3 kg švedske detelje, 2 kg bele detelje,
2 kg nokote, 13 kg pasje trave, 3 kg paslega repa,
6 kg mačjega repa, 3 kg angleške ljuljke, 3 kg
liščjega repa, 6 kg travniške bilnice, 3 kg travniške
latovke. — Če ene ali druge teh trav ne morete
dobiti, jo lahko nadomestite z zvišanjem množice
ostalih. Za 1 ha potrebujete 48 kg travne meša-
nice; to množino zbirate pa lahko do 44 kg, kajti
na dobri njevi se doba trave in detelje kmalu tako
razrasle, da bodo pokrile vso površino. Mešanico
je sejeti med oves kot varstveno rastlino. Ko ste
njivo poravnali in oves zbrnali, posejete travno
mešanico in jo zagrnite z brano, prevlečeno s tr-
jevinimi vejami, da ne pride seme pregloboko.
Dobro je tudi poveljati setev z lahkim valjarjem.
Oves pa pokosite takoj, ko začne delati latje, da
dobe travne rastline dovolj svetlobe in moči.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Kouan-Fou-Youan:

Mrtva žena

...Bilo je ob peti straži prvega dne v letu — bilo je ob času, ko strogo vlada zima, ko je umrla moja ljubljena žena. Ne verjamem, da je še kdo na širnem svetu, ki bi bil tako nesrečen kakor jaz.

»Oh, če bi bila še živa, bi ti bil za novo leto podaril novo obleko... toda, oh! Odšla si dobi v carstvo teme, ki ga napaja rumeni studeneč! A da te morem zopet videti, ti nežna, obišči me, o ljubljena senca, opolnoči, pridi k meni v času tretje nočne straže, da ožive zopet sladke sanje preteklosti!«

★

V času drugega meseca, ko se poraja pomlad, se mudi solnce dlje na nebu; in vse družine pero svoja oblačila in obleke v najčistejši vodi. Potem se razveseljujejo možje, ki še imajo svoje krotke tovarišice, s tem, da krane njihovo lepoto z novimi oblačili...

Jaz pa, ki sem izgubil svojo soprogo, čutim samo žalost, ki me gloje, pekočo bol, ki me pouziva! Daleč izpred oči sem skrtil male solence, ki so bili vajeni oklepiti njene mične nožice... Včasih sem bil mislil na to, da bi si izbral novo tovarišico. Toda kje bi mogel najti še katero, ki bi bila tako lepa, tako modra in tako prepolna ljubezni?

★

V čas tretjega meseca spada doba, ki se imenuje tsing-ming. Tedaj razvije breskvina svoje vse svoje nežno cvetje; in vrbe začenjajo obešati svoje zeleneče mačice. Potem se napotijo možje, ki imajo še soproge, z njimi na pot, da obiščejo grobove svojih staršev.

Jaz pa, ki sem svojo izgubil, romam sam na njen grob; — in če vidim prostor, kjer poživlja njen pepel, lijejo vroče solze po mojih licih. Doprinašam ji mrtvaške daritve; — slike iz zlatega papirja zažigam zanjo. — »Sladka žena,« jo kličem, dušič se v solzah, »kje si?« Sladka moja, kje si? Pa oh! mojih besed ne more slišati; — samo samotni grob vidim, — svoje soproge ne morem uzreti.

★

V času četrtega meseca, v dobi, ki se imenuje mang-fong, je zrak jasn, sonce žari v vsem svojem blešku. Koliko nevaležnih mož se vdaja zdaj svoji nasladi, ne da bi se le z eno mislijo spomnili svoje krotke tovarišice, ki so jo bili izgubili!

Mož, in žena sta kakor dve pluci taistega gozda; — ko se približa usodna ura, odletita vsaka v svojo smer... Vsa radostna lepota, vsa brezmejna ljubezen mi je za zmemrom izginita v kratkih trenotkih enega samega jutra. Oh! zakaj nista mogla dva tako iskreno združena soproga živeti skupaj leta in leta, dokler jima mila starost ne bi pobelila glave? Podobni sem možu, ki ga omamljajo najsladkejša, čarobna sanje; — ko pa se zbudi, se zaman ozira po lepem in nesmrtnem bitju, v katero so se mu v snu zamikale oči in ušesa; in okrog sebe vidi le praznino in samoto in molki!

★

V času petega meseca, v dobi, ki se imenuje tuanyang, orjejo zmajeve ladje vode. Zlahkna vina zore; najsladnejše sadje se koplji v zvrhanih pletenicah.

Vsako leto ob tem času sem užival radost, da sem s svojo ženo in otroci delil nedolžno veselje teh praznikov. A zdaj sem nemiren in nesrečen; plesen sem najgrenkejša boli. Od sončnega vzhoda do sončnega zahoda jočem, — in od večera do zore; vedno mi je tako pri srcu, kakor da bi moral od žalosti umreti.

Oh! zadisni moram oči — veseli otroci se igrajo pred mojimi pragom! Umeti morem

njihovo blaženost; saj imajo vendar mater, ki jih stisne na srce! Ljubi otroci, pjdite naprej! Vaša vesela igra mi povzroča samo bol...

★

V času šestega meseca, v dobi, ki se imenuje sanfo, leži dnevna vročina neznosno nad zemljo. Potem vsi brez razločka, revni in bogati, obešajo svoja oblačila ven, da se posuše.

Tudi jaz vzamem potem iz skrinje tisto svileno obleko, da jo zoberim na sonce. Tudi vezene šolne tiste, ki je bila moja žena, postavim na sonce. Glej, to je obleka, ki jo je nosila o praznikih! Pogledaj si mične majhne čevlje, ki so oklepali njene sladke noge!...

A kje je ona, gospodarica? — Kje je mati mojih otrok?... Oh, tako mi je, kakor da bi mi oster meč iz mrzlega jekla rezal srce na dvoje!

★

V času sedmega meseca, v dobi, ki se imenuje ki-kiao, ne morem hraniti solzam, ki mi silijo v oči. Kajti to je čas, ko obišče Nicoulan svojo drago ženo Či-niu v nebesih.

Tudi jaz sem imel nekoč ljubo ženo; a izgubil sem jo za vedno! Neprestano vidim pred svojimi očmi ljubo obličje, pred čegar milino so se priklanjale cvetlice. Naj grem ali stojim, — naj sedim ali ležim, — misel, da sem jo izgubil, nikdar ne neha trgati mojega srca. Ali je le en sam dan, ko ne bi bil mislil na izgubljenost? — Ali je bila katera noč, ko ne bi bil jokal za njo do jutranje zore?

★

Petnajsti dan osmega meseca, ob času, ko je njegov krog največji, darujejo bogovom darjve, melone in kolače, ki so okrogli, ko nočna zvezda. Može in žene gredo, po dva in dva, ven in pohajajo prek polj, veseleč se pohlevne mesečine.

A svetlo oblasti krog vzbuja v meni edino le spomin na ženo, ki sem jo izgubil. Včasih si nalijem v čašo močnega vina, da bi pregnal svojo žalost; — včasih primem za plunko, toda strune nočejo zveneti pod moje medlo roko. Moji sorodniki in prijatelji, vsi prihajajo po vrsti in me vabijo v gosti; moje srce pa, moje zagrenjeno srce mi zapira pot v njihovo veselo družino.

★

V času devetega meseca, v dobi, ki se imenuje čong-yang, odpro vse kizanteme svoje zlate čaše in iz vseh vrhov diha kakor balzamov vonj. Kako vesel bi šel tudi jaz nargat šopek pravkar razvelehih cvetlic, če bi imel še ženo, ki bi si ga vtaknila v lase.

Zopet mi solze zalivajo oči; moje pesti se krejijo od gorja in bijejo po kurnih prsih! V sobo grem, v kateri je živela moja žena. Oba moja otroka mi sledita in prihajata žalostna k meni, da se oklenita mojih kolen. Vsak me prime za eno roko in dušič se v solzah kličeja moje ime. Vprašujeta me po materi s svojimi solzami, svojimi nebolgljenimi kretnjami, svojim ihtenjem!

★

Prvi dan desetega meseca obdarujejo revni in bogati, brez razlike, svoje žene z zimskimi oblačili.

Jaz pa, ki nimam več žene, komu naj dam zimsko obleko? Če mislim na moje mlo, ki je delila z menoj ležišče, katere ljubka glava je počivala na eni blazini z mojo, sežigam slike iz zlatega papirja zanjo; in moje solze teko brez konca. Doprinašam ji le dar, njej, ki se mudi sedaj na bregovih Rumenelega studenca. Ne vem, če ti uborni mrtvaški darovi senci tiste, ki je ni več, kaj pomenijo; — toda plačal ji bom vsaj dan ljubezni in žalosti.

★

s katerim razpravljamo že nad sto let o slovenskem literarnem jeziku, potem moremo to njegovo poglavitno napako vsaj razumeti, če že ne odpustiti. Koseski je nezakoniti potomec ilirskega razpravljanja o hrvaščini kot književnem jeziku za Slovence.

Njegovo barbarsko mrcvarjenje slovenskega književnega jezika je sad slovenske malodušnosti, ki neprestano obupuje, ker vidi, da so drugi narodi po številu močnejši. Nikdar, razven v Trubarju, Prešernu, Levstiku in Cankarju, ni naš človek občutil one suverene, sebe, svet in vesoljstvo zedinjajoče poklicanosti, da bi pred seboj in svetom pričal za neko resnico, ki je lahko tem večja, čim manj zagovornikov ima. Če je sploh možen nek ugovor zoper slovensko narodno individualnost, potem je edino ta, da se ni iznebil naš človek še do danes neke čredne miselnosti, zaradi katere niti ne more vztrajati na samosvojem stališču niti ne more doumeti smisla človeka, ki kaj takega zmore. Res je taka usoda odmerjena članom nesvobodnih narodov in narodičev, vendar je treba z mirno dušo priznati, da je pri nas ta miselnost plod naše malomeščanske lažne sramežljivosti, ki se rajši brati z najbolj eksotičnim »gospodom«, kakor pa z rodnim »kmetom«. Tu se nam reži v zobe problem naše narodne vzgoje, ki smo jo predolgo zanemarjali, tako da smo vzgojili zarod vetrogončičev celo v ljudstvu samem.

In če je akademik Johann Wessel ukradel Schillerju slog in verz ter opeval Valvazorjeve anekdote okranjskih plemičih z visokega koturna Schillerjeve idealistične poetike, tedaj je razumljivo, da se tudi Jovan Koseski ni mogel otresti svojega pravzora.

Leta 1818 je dal na svetlo v ilirskem sonet Potažva, ki ga spremlja nemški prevod. Iz njiju bje neka zvočna magičnost, ki tvori poglavitni čar Veselove poezije. Ideja, razumljivost, originalnost, doživljeje in jezikovna pravilnost — vse to Koseskega ne zanima, zanj je pesem sozvočje krepkih ritmov v togih verzih shemah.

V času enajstega meseca, ko sem bil pozdravljen zimo, mnogokrat zapored zamen klidem svojo ženo. Strah me je roba moje hladne postelje; ne upam se geniti; in svilen odeva drhti nad praznim mestom. Ihtim in vpijem do neba; bogove prosim in rotim, naj se usmili ubogega soproga, ki preživlja noč v samotni in žalosti. Ob tretji straži vstanem in jokam do zore.

★

V času dvanajstega meseca, sredi zimskih

Ljubi Bog in štirje bratje

(Pravljica)

Nekoč so živeli štirje bratje, ti so se odpravili po svetu, da bi kaj zaslužili. Na poti jih je srečal ljubi Bog v podobi starega moža in jih ogovoril: »Dober dan, otroci; odgovorili so: »Bog povrni, ded.« — »Kam pa ste namenjeni, kam?« — »Po zaslužku, ded.« — »Ali me marate za družino?« je vprašal stari. Odgovorili so: »Le pojdi z nami, ded.« Tako so šli skupaj naprej; prišli so do studenca in posedli ob njem, da bi si odpotili, jedli in se napili vode. Ko so pa vstali, je rekel najstarejši brat: »Če bi vendar Bog dal, da bi se voda tega studenca izpremenila v vino; kako bi bilo to lepo; potem bi bil krčmar in bi mogel tudi za reveže kaj storiti.« Takoj se je voda izpremenila v vino, oni pa je ostal pri studencu in potnikom prodajal vino.

Drugi bratje so ga tedaj pustili tamkaj in s starcem nadaljevali pot. Prišli so do groba, ki sta mu ob vsaki strani rastle dva velika topola. Ko je drugi brat to videl, je dejal: »Ko bi vendar Bog dal, da bi se ta grob izpremenil v kopo pšenice, topola pa v voli, kako lepo bi to bilo; potem bi mogel tudi za reveže skrbeti.« To je slišal stari in dejal: »Bog dai, moj sin, da bi se tako zgodilo; in tedaj so se nagrobni kameni izpremenili v pšenične kope in oba topola pa v voli; drugi brat je ostal tukaj, si uredil gumno in mlatil z voli. Ostala dva brata sta ga zapustila in s starcem nadaljevala pot. Prišli so do pokopališča, na katerega spomenikih je ždelo in se drlo vse polno vran. Tedaj je rekel tretji brat: »Če bi vendar Bog dal, da bi bile vse te vrane črne in bele ovce, kako bi bilo to lepo.« Ko je stari to slišal, je dejal: »Bog dai, moj sin, da se tako zgodi.« Takoj so se vrane izpremenile in začele vsepovedno meketati. Tretji brat je tedaj ostal ondi ter pasel in oskrboval svoje ovce. Preostal je samo še najmlajši brat, da bi s starikom nadaljeval pot. Ko sta se tako bližala neki vasi, je rekel stari: »Pojdi, moj sin, povedem te na ženitvino v tej vasi, da si skupaj odpočijeja in kaj zaužijeva.« Fant je odgovoril: »Dobro, le pojdiva, ded, in odpravila sta se tjakaj.

Prišedša v vas, sta krenila v hišo, kjer so imeli svatbo. Na dvorišču sta naletela za mizo na starešino in druge svate, ki so ga gostili; povabili so ju, naj sedela, malo prigrizneta in pijeta. Stari in mladenič sta sedla skupaj in počila božje dari. Kmalu nato so privedli iz hiše k mizi nevesto, da bi starešini in gostom poljubila roko — kajti zdaj so jo hoteli z ženinom spremiti k poroki — in jih obdarovala. Ko jim je tako po vrsti poljubovala roko, je prišla tudi do starca, ta pa zaklical: »Cujte, starešina in svatje, ta nevesta ni vaša, ampak naša, temule mladeniču pripada.« Tedaj so planili in dejali: »Kaj pa tu govoriš, stari; kako bi bilo to mogoče, ko smo izvršili vse po redu in postavili?« — »Kako naj ne bi bilo mogoče,« je odvrnil stari, »mogoče je. Če nečete verjeti, da je nevesta naša, pa vsadimo vsak po tri trtne sadike, vi na vaši, mi na naši strani, in na kateri strani bodo mladice

mrzav, zaman kličem svojo ženo. »Kje si?« — ji kličem, »kje si?« Vse dolge dni sem bil mislil samo nate, — a tvoje obličje ne morem uzreti!«

Zadnjo noč v letu pa se mi prikaže v sanjah. Med svoji roki položim svojo roko in se mi smejeja s solznimi očmi; — njene nežne roke me objemajo in kakor nekaj sem ves blažen... »Prosim te, ljubi,« mi šepete, — »ne muči se več z mislimi name! V bodoče te vsako noč obiščem v sanjah.«

ozelenela in obrodila grozdje, temu naj pripade nevesta.« — »Dobro,« so dejali starešina in svatje, in vsadili so mladice. Po kratkem času so začele starčeve mladice poganjati in obrodile grozdje, da so ga vsi jedli, na oni strani so pa ushnile. Ker torej svatje s svojimi besedami niso mogli ničesar opraviti proti starcu, so dali mladeniču nevesto, jo z njim poročili, in tako je ostal v njihovi vasi. Stari pa je šel svojo pot.

Ko je bilo poteklo nekaj časa, odkar so se bile izpolnile želje štirih bratov, je hotel ljubi Bog vedeti, če so se tudi res zavzeli za reveže, kakor so bili obljubili. Izpremenil se je v zelo starega, raztrganega berača s palico v roki, in se odpravil do vsakega izmed bratov, da bi preizkusil njihovo srce. Najprej je dospel proti večeru do krčmarja in ga prosil: »Sin, komaj sem ob palici zmogel pot do tvoje krčme; dai, prenoči me nocoj brezplačno in dai mi jesti in piti, kajti na dolgem potu mi je poslo vse brašno.« Ta je pa odgovoril: »Uh, stari, saj vendar vidiš, da se vse tare gostov; najprvo moram tem postreči, potem pa tudi tebe lahko sprejemem, toda brez denarja, stari, tega ne morem.« Stari je prosil v drugo iz tretje, da bi mu dal vsaj malo kruha in vina v okropčilo, oni pa mu ni dal. Tedaj se je stari odpravil dalje na pot, in ko se je nekoliko oddaljil iz kraja, je rekel: »Bog dai, da bi se to vino izpremenilo v vodo, kakor je bilo preje v studencu.« Takoj je začela teči voda in krčmar je ves zmeden obstal, ko je prišel po vino za goste, kajti našel je le vodo.

Nato je prišel stari do kmeta na gumnu, ki je bilo vse obdano z žitnimi kopami in na sredi so ležali kupi nezvežane pšenice. Tedaj je prosil stari kmeta, da bi mu dal malo žita in kruha, da bi se odtešal. Ta pa mu je odgovoril: »Ej, stari, ali ne vidiš, da ni od nikoder nobenega vetra, da bi mogel vejati in ti kaj dati; ker ni nič zvejanega, ti tudi nič dati ne morem.« Stari je prosil v drugo in tretje za mrvo tega, kar je kmet imel, ta pa mu ni nič dal, in tako se je odpravil dalje. Ko se je pa od gumna nekoliko oddaljil, je rekel: »Bog dai, moj sin, da bi to postalo tako, kakor je bilo preje,« in takoj so se kope in gumno izpremenili v grob s topoli, kmet pa je osramočen ostal praznih rok, kakor preje.

Odtod je šel stari k tretjemu bratu, ovčjemu pastirju, na njegovo napajališče, ravno ko je hotel iti mest svoje ovce, in ga prosil: »Mož sin, dai mi malo kruha, sira in mleka, da se malo okrepčam in napijem, kajti od dolge poti sem zelo lačen in slaboten.« Pastir mu je odgovoril: »Oh, stari, ali ne vidiš, da zdaj nimam časa? Prihajaj prosit, ko imam ravno največ dela, ovac ne morem puščati nepomolženih, da bi jih stregel.« Stari je prosil v drugo in tretje, toda pastir ga ni hotel niti poslušati, in tako je odšel dalje. Ko se je pa malo oddaljil, je dejal: »Sin, Bog dai, da bi postale te ovce zopet tiste, kar so bile; in takoj so se ovce izpremenile v neme nagrobne spomenike, na katerih so se sedele vrane, krakale in bile s

Pisma

o slovenski književnosti

XVII.

Na koncu prve polovice 19. stoletja kaže naše literarno delovanje to-le lice. Še živi v njem zavest, da je pravkar ugasnil narodni genij — Prešeren, ki se je ob zatonu svojega življenja oglašal tudi v Novicah (1843) je izšel ponatis Krsta pri Savici, 1845 elegija Ob šest in dvajseti obletnici gospoda Valentina Vodnika, šaljivka Pesem od železne ceste, Kaj se smé in móre peti [Orglar], priložnostna pesem Janezu Hradeckitu, sonet Memento mori [ponatis], 1846 elegija V spomin Matije Čopa, 1847 pesem Pevcu, kot opozorilo na Poezije, s katerimi je tega leta Prešeren podal račun o svojem delu, 1848 nesmrtna Zdravljica, čeprav na sramotnem mestu ob strani Hašnikovega pamfleta zoper revolucijo 1848: Svobodni Lenart!, Poleg mojstra je pelo po njegovi melodiji tudi nekaj učencev: Svetličič, Zemlja, Zakelj-Rodoljub Ledinski in drugi.

Toda Prešernovo notranjo melodijo je že od 1843 preglaševalo »petje« Koseskega, ki je iz »jarnega grla« krožil v burnih, ritmično popolnih in šudno znanih, dasi vendar ne docela razumljivih »slavospeljih«.

Težko je danes pisati o Koseskem. Njegov atrastni sovražnik, Fran Levstik, je pisal kritike o njem vse življenje. Zanj je bil Koseski podobna slovstvena spaka, kakor o. Marko Pohl. In kakor je Pohl po zaslugi profesorja Kidriča danes pravilneje cenjen, kot je bil v Levstikovi dobi, tako se mi zdi potrebno, rešiti Jovana Vesela vsaj iz dna literarnega pekla, kamor ga je pahal vse življenje neizprosni kritik — Levstik. Resnica sicer ostane, da je bil Koseski neoriginalna glava, ki je znala peti samo o tem, kar je slišala od drugih. Toda to mu danes lažje odpustimo, nego so mu mogli v Levstikovi dobi. Njegova najhujša napaka je pa ta, da ni znal slovenski pisati. Toda če pomislimo na vnebovpijočo malomarnost in samomorilski cinizem,

Po izidu soneta Potažva se v slovenski poeziji v romantični dobi ni niti enkrat oglašil. In šele ko je Prešeren skoraj že dovršil svetlične naše pesmi, je presenetil Koseski slovenskega malomeščana v Novicah 1843 z bobnečnimi granami ode: Slovenija caru Ferdinandu. Ideja pesnitve si je sposodil od Vodnika. Toda kakšen razloček je med iskreno in pošteno četudi nedomiselnijo lirijo ozivljeno in tem slavospelvom o slaboumnom Habsburgovcu. In vendar ni to niti njena poglavitna napaka! Ta je v zlagani zgodovinski navlaki, ki tvori vsebino njenih 210tih bobnečih šestmerov.

Dva svetova in dva docela nezdružljiva človeška tipa zagledamo, če primerjamo, kako opeva slovensko zgodovino Koseski in kako poje o njej Prešeren v Sonetnem vencu v le-onih dveh tihih verzih:

Odtod samo kervavi punt poznamo,
boj Vitovca in ropanje Turčije.

Koseski pa hlastno odpira usla po zgledu vseh lajnjčev in slepčev:

Preden Bizanc in Rim verige kovala narodam,
bila Evropi si varh! več! le hvala želiš?
Tvoja žarila je kri od ledniga Balta do Jadrta,
mirnimu svetu razum, bojnim bila si meč,
zlobi gotova zajeza med jutram in divjim zapadom.

Ali je kaj čudnega, če je slovenski po poli izobraženec pretakal solze bolnega navdušenja, ko je bral take slavospelve o svojih prednikih?

In nato je prišel Koseski objavljati v Novicah svoje predrzne kopije nemških in drugih pesniških del.

Še leta 1843 je dosegel tak sloves, da so zlagali celo pesmi nanj in njegovo »pesnikovanje«. Nekaj naivno veselega in vendar tudi nekaj zelo žalostnega je v tem pojavu. Slovenec se je veselil poezije, toda v svoji duhovni primitivnosti je segal vedno rajši po kričanju, pisanem in navdušenem posnetku, kakor pa po izvrlnem, resničnem, dasi morebiti tudi bolj bolečem originalu.

In tako so se vrstili na čelu novskih člankov

in dopisov kmetijskega in rokodelskega značaja Veselovi originalni in prevodi. Prav za prav ne moremo o originalnih niti govoriti, kajti večinoma je samo prevajal, četudi tega ni hotel priznavati. Zlasti je ljubil Schillerja, Bürgerja, Chamissona, ki jih je sicer tudi priznaval za očete svojih pesmi, dočim je manj znane (Kosegartena, Langbeina, Rückerta i. dr.) kratko in malo zatajeval. V »originalnih« pesmih ni prestopil začaranega kroga, ki si ga je zarisal že v svoji prvi pesmi. Poveljevanje tujega jarma, zagotavljanje neomajne zvestobe, opevanje zgodovinskih neresnic, junastvo slovenskega »oratarja«, napihovanje verskega čuvstva — to so motivi njegovih pesmi. Pristen je bil edino le njegov ritmični dar, katerega je moral tako slepo ubogati, kadar je pesnil, da je neusmiljeno iskal in cepil besede, mašil jih v nepojmljivi strasti v kalupe pesniških mer ter se ni zavedal ne njihovega pomena ne smisla, ves prevzet od melodije, v kateri je zlagal pesem.

Slovenskega bravača si je docela osvojil. Tako moremo razumeti, zakaj je Prešernova pesem izzvenela, ne da bi jo kdo nadaljeval. Celo mladina, ki je vendar rastle v ozki odvisnosti od ljudske poezije in je poznala slovensko in srbsko-hrvaško narodno pesem, je zapadala v oblast njegove neizprosne ritmike. In četudi so se najbolj nadarjeni mladi pesniki: Matija Valjavec, Janez Terdina, France Cegnar in Luka Svetec izvilu lažnemu čaru Veselove pesmi, ker so se zatekli k narodni poeziji, so vendar nehotično zgrešili zvezo s Prešernom in zlezi v nenaključno obojnost, ki jo je zahteval slovenski malomeščan, pokvarjen od Veselove »poezije«.

Mlajša generacija je sicer nagonski čutila, čemora zastaviti plug slovenskega slovstva še globlje ter vreči na sonce to, kar se skriva v duši tlečana, vendar je ostala polovičarska, ker ni mogla kreniti niti za Prešernom niti v organski nasproti, tedaj v narodno poezijo. In priti je moral poraz slovenske preporodne misli leta 1848, ki jo je tele okrenil v docela narodno smer, oziroma je zbudil še nove ljudi — katere je vodil že Levstik.

kreljutni; pastir pa je ves prestrašen obstal in ni imel nič, kakor preje ne.

Potem se je starec odpravil do domovanja četrtega brata; ta je čez dan pasel živino in v hiši je našel samo ženo, ki je ravno polagala v vroč pepel mlince iz kravjeka; s tem je hotela namreč prevariti otroke in jih potolažiti, češ, da peče mlince. Starec jo je pozdravil in ona ga je prijazno sprejela, ga primorala, da sede na rogoznico in mu podložila blazino, in starec je sedel. Ko je tako nekaj časa posedel, je rekel mladi ženi, da naj vzame mlince iz ognja, ker da je že pečen. Na to je odvrnila: »Ob, ded, čeprav ga vzamem ven, saj ni pravi kruh, marveč kravjek; danes nismo imeli niti ščepca moke, zato sem to tako napravila, da otroci ne bi od lakote skoprnili, dokler ne dobimo kruha; nikar mi ne zameri.« On ji je pa rekel: »Le vzemi kruh ven, hčerka, ni tisto, kar ti misliš, marveč je pravi kruh; Bog je odložil, da naj bo tako.« Žena je ubogala in vzela mlince ven, ga obrisala, in ko ga je razlomila, je bil bel kakor da bi ga bila zamesila iz pšenične moke. Tedaj je dala otrokom kruh, pogrnila mizo za starca, prinesla malce sira in ga prijazno silila, naj prigrizne. Ko se je starec z jedjo počeno podprl, je rekel ženi, naj gre in mu iz sode natoči malo vina. Ta mu je odgovorila: »Ded, davno je že tega, odkar nismo nič vanj vili, prazen je in izsušen.« On ji je pa zopet rekel: »Le pojdi, hčerka, in poglej, da ni prazen, marveč poln; Bog je dal, da imaš vina.« Tedaj je šla, videla, da je bil sod poln do vehe in se čudila; potem je natočila nekaj vina in nesla starcu, da bi pil. Ker se je bilo zmačilo, je starec ostal čez

noč in z njimi večerjal; jedli so in pili, kar je bil Bog dal, in naslednje jutro je rekel starec ki je bil zelo zarana vstal: »Zakoljita mi enega svojih otrok v žrtev, specita mi ga v ponvi in dajta, da ga pojem.« Mož in žena sta se spogledala, če sta prav slišala ali ne; toda starec je le silil in tako jima ni preostalo nič drugega, zaklala sta otroka, ga pripravila, zakurila peč in ga položila vanjo, da bi se spekel. Ko je prišel čas, da bi moral biti pečen, jima je rekel starec: »Dajta in pogledajta, če je otrok v peči že pečen in prinesita mi ga, da ga pojem; potem odrinem dalje.« Ko sta zdaj odprla peč, da bi ga vzela ven, sta se začudila, ko sta našla otroka vedrega in zdravega in videla, kako se igra z zlatimi jabolki, in tudi povsod po peči je ležalo polno zlatnikov. Tedaj sta vzela otroka ven in šla zopet k starcu; ta ju je opominjal, da naj vedno drug z drugim potrpi in imata drug drugega v časti, ako hočeta, da jima bo Bog dal česa, prosita. Napovedal jima je tudi, da bosta mogla, če bosta složna živela, razcepiti najtanjši las in iti skozenj, če bosta hotela; če pa drug nasproti drugemu ne bosta popuščala in se ne imela v časteh, potem jima Bog ne bo mogel pomagati.

Nato je starec odšel in hvaležno sta ga spremila čos-poti. Ko sta se vrnila, sta pobrala denar iz peči, vzdignila rogoznico, na kateri je bil starec ležal in spal in našla tudi pod njo zlatnike; tudi te sta spravila in dosegla blagostanje, tako da se je mož povzdignil od goveje-ga pastirja do najbogatejšega vaščana. Ljudje so se čudili nad njegovo srečo in njegovim hitrim blagostanjem, niso pa vedeli, da ju je Bog poplačal za njuno pobožnost in pokorščino.

Averčenko:

Izumi

V vojno ministrstvo neke države je prišel nekdo človek s prekanjenim obrazom in je dejal: »Prosim, pustite me, kaj bi vodil zrakoplovni oddelki? Izumil sem nekaj važnega na področju zrakoplovstva in bi rad ta izum prodal. Moj izum bo povzročil v zrakoplovstvu prevrat in tista država, ki bo kupila moj izum — bo imela velike koristi.«

Povedli so izumitelja k vojnemu ministru. Vojni minister je bil zelo vesel in je vprašal izumitelja:

»Pravite torej, da ste izumili nekaj važnega?«
»Gospod minister, skonstruiral sem zrakoplov, ki se lahko obdrži 10.000 ur v zraku in lahko sprejme vase celo kompanijo!«

Izumitelj je pokazal ministru risbe in načrte.
»Da,« je dejal minister, ko si je ogledal načrte, »to je vpravi tisto, kar smo iskali. Koliko zahtevate za svoj izum?«

»Eno milijardo!«
»Prav,« je kričnil minister, »tu imate nakazilo za državno banko. Hvala! In če izumete še kaj novega, pridite zopet.«

»Gospod minister,« je dejal izumitelj, »še nekaj za Vas. Nekaj bajnega, nekaj senzacionalnega.«
»Kaj pa?«

»Gospod minister, izumil sem top, ki z lahkoto in popolno preciznostjo pogodi moj zrakoplov v poletu, tako da pade letalo takoj na tla.«

»Čujta,« je dejal minister, »ta je pa huda. Tako krasen zrakoplov ste izumili, zdaj pa pridete nenadoma s tem topom proti zrakoplovu na dan!«

»Gospod minister, moj zrakoplov je čudo tehnike, a treba je vendar ustvariti kak lek zoper strup.«

»Gotovo! A bilo bi mi ljubše, ko bi bil kdo drug izumil ta top.«

»Gospod minister, to je za Vas pač postranska stvar. Ako želite — grem ven, si obrijem brado, si nadenem drugačen plašč in pridem zopet k Vam kot popolnoma drug človek, ki ga niste še nikoli videli.«

Minister ni bil nikak neumnež in je dejal zato smehljaje: »Prav imate! Kaj si hočemo? Kupiti moramo tudi: Vaš top. Sicer pojedete v drugo državo in ji prodaste ta izum. Potem ne bi imelo zmisla, da sem kupil Vaš zrakoplov. Koliko stane pa top?«

»Eno milijardo!«

Minister je potepil izumitelja po ramenu in dejal: »Vi ste veleum! Da izumite tak top...«

J. Luzian:

Rešilni nahod

Vajenec Jakob Mali je dobil tak nahod, da so mu solze zastirale pogled, in ko je zvečer odpravljaj poslovna pisma, mu je vse migljalo pred očmi ter ni razbiral črk. Tako se je zgodilo, da je romalo krepko opominjevalno pismo v ovitek z naslovom najboljšega predstojnikovega prijatelja, bančnega ravnanja Simsona, dočim je prejel drugo pismo brezupni dolžnik Krah.

Simson je čital ves osupel: »Vaše blagorodje! Če v teku osmih dni ne prejmemo od Vas dolžnih 25.000 dinarjev, bomo prisiljeni, da ukrenemo proti Vam...«

Krah pa se je režal, ko je med jutranjo pošto čital tele prijazne vrstice:

»Ljubi prijatelj, prosim Te, priskoči mi do prvega na pomoč z Din 100.000...«

»Za takega me imajo!« sta si soglasno dejala oba, dasi sta bila nekaj sto kilometrov narazen.

Predstojnik Jakoba Malega pa je prejel naslednji dan dva posmehljiva odgovora. Posebno ga je razljutilo Krahovo pismo:

»Ljubi prijatelj!« — je pisal ta, »ne morem Ti sicer poslati Din 100.000, iskreno pa sprejemam bratsko tikanje in Ti ga vračam... Tvoje pismo mi je bilo v teh hudih časih v veliko tolažbo, kajti toliko kredita mi je davno ni nihče pripisal. Gotovo boš tako prijazen, da glede zapadlih Din 25.000 potrpiš do novega leta.«

V zvestem prijateljstvu
Tvoj stari dolžnik Krah.

»To je pa že...« je treščil predstojnik s pestjo po pisalniku in pozvonil zasebni tajnici. »Gospodična Nobel!« je zavpil in krepko kih-

nil, kajti val nahoda se ni ustavil niti pred vrati v njegovo zasebno pisarno. »Ali mi morete pojasniti tole pismo?« je izstokal.

Gospodična Nobel je sanjavo mečkala svoj čipkasti robček in si z njim brisala rdeče oči. »Nak,« je dejala nosljaje, »nak, tega tudi jaz ne pojnim.« In s frfatajočimi prsti je iskala prepis svojega pisma Krahu.

»In tukaj!« je nadaljeval predstojnik, »tukaj — ta čudni Simsonov odgovor —?«

»Nepojmljivo!« je menila tudi gospodična Nobel. Odgovora sta se ujemala s prepisi pisem kakor sneg in dimnikar.

Potem je pa gospodična Nobel kričnila iz najglobljega spoznanja: »Mali!« In predstojnik je prikal, segel po domačem telefonu in zaklical: »Vajenec Mali — prosim, naj pride takoj k meni!« Treski — je priletelo slusalo na svoje mesto.

»Paglavci bo zleteli!« je ves zaripel od jeze hreščal predstojnik v svoj robec. Gospodična Nobel je pritajeno kihnila in izginila skozi oblazinjena vrata v mirnejše prostore.

Ves čas njegove učne dobe se Jakobu Malemu še ni bilo pripetilo — izvzemši tisti edini pot, ko je pred dvema letoma nastopil svoj ok — da bi predstojnik — ta daljni, veliki mož — polagal tako važnost na njegovo osebo kakor to jutro. »Mali! Mali!« se je oril klic od sobe do sobe. Jakobov nahod pa je bil ta dan že krekroščil kritično točko in čutil je olajšanje, kakor hitro se je oddaljil od parne kurjave na sveži zrak. Ali se je čuditi, da se je fant pod izgovorom, da poišče neka stara pisma, umeknil v podstrešne prostore in se oziral po svetu skozi strešno lino. Od tu je videl glasno in zadovoljno mladino neke sre nje šole med

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Jest sama na vem, kuku je tu, de hod moj mož zdej enčas iz soje kancelarije dam tku slabe vole in nekam putri. Kar skrbi me, kua u znim. Prou res se bujim, de b ta revež nazadne še u jetka na padu. Za nuben pugovor ni več. Kar zmeri neki grunta in premišluje, zraun se pa tku drži, kokr de b mu črvi iz nusa lezi.

Kene, učaseh sva se tkula use sorte pumenila med saba, ke je pršou zvečer iz kancelarije dam. Pu zim sva se pu večerji lepu h peč usedla, pa m je začel praut nvice iz kancelarije, pa tud druge rči, al je pa kej brau. Če je blu lepu uzduzi, sva ja pa ubrala preke šlak, ke du Kosouskega pula, pa nazaj. Ukul ta peruga sva ja pa spotama tud zavila u kašna štarija na ene pu litrčka.

Zdej en čas ja pa usega tega konc. Men je tku hedu, de na morm puvedat. Kene, jest am oeu dan sama duma, zvečer b pa tud rada mal pužlebedrala. Zdej morm pa taga mulca gledat zraun sebe. Men je res za znort.

Jest sam ga že večkrat preguvarjala, de b stopu h kašnu dohtari, h kašnu specialiste za puste ldi, de b saj vidu, kua mu prou za prou fali. Mu goče, de ma kej na jetreh, al pa de mu slepiš dobr na funkcunira. Pa use zastoi. Ta mrcina m še udgovara na da, ket de b biu mutast. Vi na verjamate — kuku je tu za ena ženska hedu, pusebn če ma zdrava pluča, pa jezek brez falarja. Kene, z enmu pametnem možam se ena ženska use lohka puguvari in kar naraunast puve, kar ji na src leži. Če pa tlela kašna bleknem, pa ni nič gvišnja kua u iz tistga vn pršu. Duma pr peč se m zdi še ta narbi gemitlih in brez usake navarnast. Pa še duma predn kašna zinem, iz metla za peč puhezam, de se prepičam, če je use tku kokr more bt. Sej šlouk okol na ve, pr kermu vogle u ps

ŠAH

Letos je minilo 25. februarja petindvajset let odkar je umrl eden največjih ruskih šahovskih mojstrov — Cigorin. Rodil se je l. 1850 v Petrogradu in umrl l. 1908. Najlepše uspehe je dosegel l. 1881 na turnirju v Berlinu, kjer je delil z Winawerjem tretje in četrto mesto, v New Yorku l. 1889, kjer je delil z Weißom prvo in drugo mesto in v Budimpešti pa je l. 1896 dosegel prvo mesto. Leta 1893 je igral match z dr. Tarraschom, ki je bil tedaj na višku svoje moči. Rezultat tega matcha je ostal neodločen. — V Parizu so 25. februarja v prostorih ruske gimnazije priredili v spomin velikega ruskega mojstra svečanost, pri kateri so govorili predsednik francoske šahovske zveze in ruski šahovski mojstri, ki prebivajo v Parizu. Ze Cigorin je sanjal o ruskem svetovnem prvenstvu v šahu, toda njemu se te sanje niso uresničile. Zapustil pa je dva vredna naslednika, Aljehina in Bogoljubova in enemu izmed teh dveh se je posrečilo doseči cilj, katerega Cigorin še ni mogel doseči. Aljehin nosi sedaj že šesto leto ponosni naslov svetovnega prvaka in ga bo vsaj kot beatus possidens še dolgo obdržal. — Ob priliki svojega bivanja v Ameriki se je Aljehin ustavil tudi v mestu zvezd in zvezdnikov — Hollywoodu, kjer je igral proti osmim izbranim šahistom simultanko na slepo. Aljehin je tudi v tej panogi šahovskega sporta svetovni prvak, zato si bomo z zanimanjem ogledali naslednjo partijo iz te produkcije:

Španska igra.

Beli: dr. A. Aljehin.

Črni: B...

1. e2—e4, e7—e5. 2. Sg1—f3, Sb8—c6. 3. Lf1—b5, a7—a6. 4. Lb5—a4, Sg8—f6. 5. 0—0, Sf8×e4. (To obrambo je vneto zagovarjal dr. Tarrasch. Moderna turnirska praksa pa je pokazala, da je za črnega riskantna). 6. d2—d4, b7—b5. 7. La4—b3, d7—d5. 8. Sf3×e5. (Aljehin hoče igrati manj poznano varianto. Mnogo boljše je na tem mestu 8. d4×e5). 8. ... Sc6×e5. 9. d4×e5, Lb8—e6. (Črni se je pustil zmešati. V varianti, ki jo je izbral Aljehin, spada ta lovec na b7). 10. a2—a4, Se4—c5. 11. Sb1—d2, Lf8—e7. 12. Dd1—e2, e7—c6. 13. c2—c3, Sc5×b3. 14. Sd2×b3, b5×a4. (To je

taca uzignu. Dondons ama že tku napredval, de znama kaline luvit na use sorte metode, ni treba de b mogli mt za tu glih limance, kokr soje čase.

Vite kok se šlouk zabeleštra, de sam na ve kdaj. Jest am vam tla puvedat kašn je ratu moj mož zadne čase, b vam pa hmal začela prpoudvat, kuku se kalini luvaja. Ja, sej praum, jest am že čist zmešana, tku de hmal na um vedla več, a sm mandlc, a sm babca. Tega je pa sam moj mož uržah, ke je tak, de mi za nkamer.

Zadnč, ke sm skučila h brajnu pu pu litra mleka za frustek — mlekarca m ga noče več na pu nost — sm pa srečala enga kulegata ud mojga muža, pa sm ga prašala, če je nemu kej znan, ke sta oeu dan skp, kua mojemu može fali, de je tku čudn ratu. »Kar mouči pa grunta,« am mu rekla.

»Kua mu če falit. Sej am zdej en čas jest glih ik. In naš kulegati nisa nič bulš. Sej se nam še delat več na lub.«

»Ja, kuku je pa tu? Sej moj mož je biu zmeri zgurnov. Zatu sm ga pa uzela, ke sm mislela tala šlouk ni napčen. Zmeri je dobre vole in tku lušn je z nim kramlat. Na, zdej je pa tku. Kar žou m je, de sm ga uzela.«

»Kua vam u žou. Tle ni nič za pumagat. Časi sa holt tak. Naš šef u kancelari je tud zmeri nataken, pa ma vnder usega zadost. En prauja, de ma hemaroido. Druh pa spet trdja, de ga ene sorte gliste tku matraja.«

»Pa ne, de b mou tud moj mož gliste. Men še ni nkol nič ud glist guvuru.«

»Za kua b pa mogu mt vaš mož gliste, al pa jest. Sej midva nimava nker nič za guvort. Ta nadlega se prjemle sam bi udične gospode, ke ma s še bi udična gospoda kašne zveze.«

»A tku, Tu pride pa mende ud predobre košte, al kal. Vite, ke sm bla jest še mejhna, sa tud mene gliste matrale. Pa me je enkat mama pelala h en šintarc. Ta je pa mam nasvetvala, de nej na cvirn nabere gor česen, de u ket kašn patanoštr vn vidl. Tist naj pa men ubes ukul uratu na gol žvot. Pa u pumagal. In res je pumagal. Dejte še vi vašmu šefe tu nasvetvat. Pa druh tak gospod, ke ja gliste matraja, tud. Ute vidl, de u dobr sturli.«

K. N.

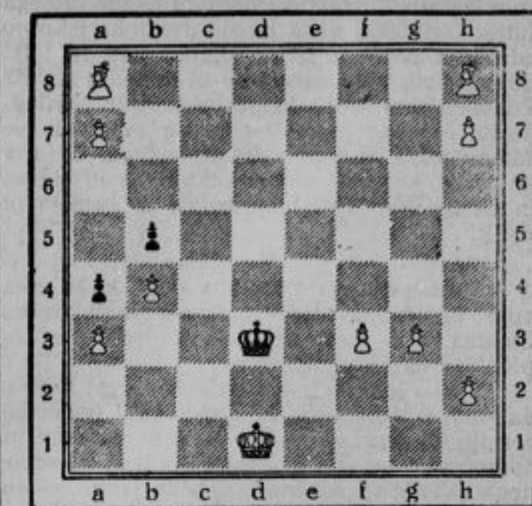
bilo nepotrebno, ker slabi svoje pešce in sili belo trdnjavo v igro). 15. Sb3—d4, Le6—d7. 16. e5—e6, f7×e6. 17. Ta1×a4, Dd8—c8. (Na 17... c6—c5 bi igral beli Sd4×e6!) 18. Tf1—e1, Ke8—f7. (Tukaj je bil še čas za rokado. Na 19. S×e6 bi igral L×e6. 20. D×e6+, Tf7). 19. Sd4—f5, Th8—e8. 20. De2—h5+, Kf7—g8. 21. Sh5×g7! (Odločilni udarec! Na K×g7 sledi Lh6+ s akorajšnjim natom). 21... Te8—f8. 22. Ta4—g4, Kg8—h8. 23. Te1—e3, e6—e5. 24. Sg7—e6! in črni se uda. Proti žrtvi bele dame na h7 in Th3+ ni leka. Lep zaključek!

Problem št. 11.

Dr. E. Zepler.

Beli: Kd1, La8, h8, P: a3, a7, b4, f3, g3, h2, h7 (10 figur).

Črni: Kd3, P: a4, b5 (3 figure).

Mat v štirih potezah.

Rešitev problema št. 10: 1. De1—e2! preti 2. Sa3—c4! 1... S×e2. 2. S×b5 in Sc7 mat. 1... Ld2. 2. De4+ in mat v naslednji potezi. Same zelo ostre variante!

odmorom. Moj Bog, si je mislil, kako blagor jim! Doma ima večina paglavcev zakurjeno sobo in marsikateri dobi od petičnega očeta po štiri, pet kovačev na teden za svoje posebne želje. In jaz? Od treh kovačev, ki jih dobim, bi jih moral dati doma vsaj pet. Če prinesejo ti dečki domov četvorko, je praznik v hiši, če pa dvojko ali cvek, potem je kriv učitelj. A jaz? Če naredim prav, se nihče ne zmeni, a-ampak!... če naredim kaj napak...!

V tem trenutku je zaorilo »Mali!« prav gori na podstrešje kakor klic SOS. Nosilec tega imena se je presrašil prav do konca las. Planil je po stopnicah nizdol, gnan po temnih slutnjah, in slišal mimogrede sočutne opazke: »No, lepa reč te čakala!« — »Nekaj vražjega si skuhal!« Ves zgrožen je dosegel do predstojnikovih vrat in trepetaje potrkal. In potem so se oblazinjena vrata neusmiljeno odprla... Šef je sopihajoč hodil po sobi semtertja.

Če je bil Jakob ob vstopu vendarle še fant šestnajstih let vsaj približno naravne velikosti, dolgih udov in prekratkih hlač in rokavov — je sedaj čutil, kako postaja od trenutka do trenutka manjši, pritlikavski. Skriti bi se bil mogel za gubo v preprogi. Vtakniti bi se mogel v svoj lastni hlačni žep. Predsednik pa je rasel in rasel v nadčloveške veličine in se izpremenil v ciklopa.

»Vi ste...!« je zagrmelo. Potem pa se je glas boril proti nastopajočemu kihanju. Tudi pred Jakobovimi očmi je vse nenadoma zaplavalo v solzah. Parna kurjava, prehod iz mrzlega na toplo, sta učinkovali: »Vi ste... he... he...!« Zopet ciklop ni prišel do kraja.

A Jakob je uslužno vnaprej zajecjal: »Da, da...«

»Vi ste...« je slišal Jakob v tretje in bil pripravljen da prizna vse, če le mine ta muka. In ko se je slednjič trdovratno predstojni-

kovo kihanje sprožilo, se je Jakob do mozga prestrašil, in najsi je že bila spodobna podložniška udanost ali pa zgolj nebogljene odseve: Jakob je kihnil za predstojnikom kakor plah, nedolžen, otroško-pobožen odmev. In se je obenem že tudi zgrozil, če s tem morda ni šel predalet.

Ciklop pa je po tisočih številk, ki so mu rojile po glavi noč in dan, po stotinah ogoljenih lis in in hladnih službenih zadevah — nenadoma ugledal pred seboj ne samo vajenca, marveč, ko sta se oba usekovala, tudi bledega, slabotnega fantiča z rdečimi očmi, ki so plašno strmele vanj. In spomnil se je, kako je moral pred nekako štiridesetimi leti prav tako nekako stati nekje on sam...

In dasi si je mogel sedaj dovoliti, da je šumno kihal, skihal vkup vso hišo, če ne mu je zdelo — ali je bil zaradi tega tudi v čisto človeških, rečeh tako silno vzvišen nad tem ubogim kupčkom nesreče?...!

Osiveli mož se je moral nasmehljati, in vdajajoč se milejšim čustvom, je stopil k dečku, mu položil roke očetovsko na rame in rekel:

»Vi ste — prav tako nahodni kakor jaz, kaj ne? Pojdite domov, in ko boste mogli zopet prav gledati, pridite zopet...«

A v tem, ko je visoki predstojnik docela osuplega Jakoba Malega potisnil skozi vrata, si vendarle ni mogel kaj, da ne bi ga dobrohotno pocukal za ušesa in dodal: »Potem, upam, ne boste vtikali pisem v napačne ovitke, zapomnite si!«

Pridobivajte novih naročnikov!

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Mlada prodajalka
želi kakršnokoli službo. Ponudbe prosim na upr. »Slov.« pod »Vedno hvalna« št. 2839. (a)

Službo strojnika
kjer koli — iščem. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 2803. (a)

Starejša oseba
zanesljiva, vešča kuhe in vseh gospodinskih del ter vrtnega dela, želi službo za nekaj ur na dan ali pa celodnevno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2992. (a)

Žagar
ki se razume tudi na kmečki mlin, popolnoma vešč kolarskih in tesarskih del ter vseh popravil, išče službo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2953. (a)

Krojaški pomočnik
izurjen v boljšem delu išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zanesljiv« 143-2884. (a)

Kuharica
čista, varčna, ki ima veselje do vrta, išče mesta v župnišču. Naslov na upr. »Slovenca« 2885. (a)

Klobasar-
prekajevalec, vešč v izdelavi vseh finih klobas, mesa itd., z dolgoletnimi spricvali in dobrih priporočili, išče nameščenje. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 2998. (a)

Na Bledu
išče zaposlitve ženska moč, ljubiteljica otrok in vajena kuhanja. Vešča tudi občevarstva s strankami, računstva in korespondence. Stanuje blizu tam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Marljiva« št. 2997. (a)

Krojaška pomočnica
išče mesto. Najraje s hrano in stanovanjem v hiši. Poseduje tudi svoj stroj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2994. (a)

Mesto prodajalke
v pekarni, mlekarni, trgovini, trafiki ali slično — iščem. Vzamem tudi na račun ali v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kavcije zmožna« št. 3045. (a)

Vzgojiteljica
zmožna več jezikov, glasovirja, išče mesto. Cenj. ponudbe pod »Vzgojiteljica« št. 3040 na upravo »Slovenca«. (a)

Organist-cerkvenik
zelo dober igralec, z dobrimi spricvali, išče službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Nastop laško takoj« št. 3047. (a)

Mala papiga
modra, je ušla. Najditelj naj jo odda proti nagradi Poljanska 18, prtlj., desno. (e)

Podobarski pomočnik
išče službo. Naslov v upr. »Slov.« pod zn. »Trezen« št. 3091. (a)

Vajenci

Vajenca
sprejemam za sedlarsko obrt, s hrano in stanovanjem v hiši, več po dogovoru. Franc Persin, sedlarstvo, St. Vid n. Ljubljano. (v)

Čevljarski vajenec
se sprejme. Nastop takoj, drugo po dogovoru. Naslov: Valentin Novak, Bričič št. 16. p. Kranj. (v)

Deček
priden in pošten, ki je dovršil 2 razreda gimnazije s prav dobrim uspehom, in je brez sredstev, želi mesta kot vajenec v kakršnokoli trgovini ali boljšem obrtu. Če je mogoče s hrano in stanovanjem v hiši. Cenj. ponudbe je poslati na upr. »Slov.« pod »Poštenie« št. 3102. (a)

Vajenca

s primerno začetno plačo sprejemam. Jos. Velkavrh, mizarstvo, Krakovska ul. št. 7, Ljubljana. (v)

Službodobe

Papirnica išče
spodobne in vešč vodje z daljšo prakso h kalandrom. Ponudbe na Zagrebško dioničko tvornico papira, Zagreb. (b)

Zastopnike
sprejemam v vseh večjih krajih za nakup in prodajo najboljšega artikla. Dobra plača in provizija. Ponudbe z referencami na Josip Grom, Vrhnika. (b)

Krajevne zastopnike
za prodajo našega izdelka peronospora škropilnice »Vinogradar« model 1933 s patentirano napravo na cevi za škropljenje iščem za Dravsko banovino. »Vodolin«, Zagreb, Ljubljanska 15. (a)

Dekle
ki je krščansko vzgojena, najraje kmetstvo, ki zna opravljati navadna gospodinska dela, sprejme za služkinjo dobra hiša v bližini Ljubljane. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobro vzgojena« 2835. (a)

Gozdnega čuvaja
ali lovca sprejemam za vlastništvo pri Zagrebu. Ponudbe z navedbo o dosedanjem službovanju in plačilnih pogojih je poslati vlastništvu b. Frölich, Zagreb, Zrinjskega trg 17. (b)

Kmečko dekle
ki ni bila še v službi, pridna in poštena, vajena težkih del, iščem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Okolica Ljubljane« št. 3024. (b)

Strojvodje
in prvi pomočniki, ki so bili zaposleni v papirnicah pri strojih za papir in so popolnoma vešč samostojne izdelave vsake vrste papirja, naši državljanji, se iščejo za takoj. Ponudbe na Zagrebško dioničko tvornico papira, Zagreb. (b)

Iščemo zastopnike
v vseh krajih, za vsaki hiši potrebne, doslej še nepoznane proizvode. Nudi se dober zaslužek. Ponudbe na Commercial Bureau, Ljubljana, poštni predal 322. (b)

Hotelskega slugo
izvežbanega — veščega nemščine, sprejme takoj Hotel Štrukelj. (b)

Rajonski zastopniki
za vsa mesta in kraje Dravske banovine — se sprejmejo. — Dopise pod »Uveden« št. 3085 na upravo »Slovenca«. (b)

Orodni kovač
ki zna dobro variti, dobi takoj službo pri Kajetan Ahačič, Tržič, Gorenj. (b)

Dele
v teh težkih časih se more se najlaže dobiti z ustavitvijo domače letarne. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo »demači« za plenjenje, dobavimo prejo in izplačamo zaslužek za pletenje kar dokazuje mnogo zahvalnic. V slučaju, da hočete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na trdnico Domača Pletarska Industrija Josip Tomžič, Maribor, Trubarjeva ul. 2, odd. 7. (b)

Maserka
dobro izvežbana se priporoča. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3014. (a)

Zasluzek
dobro izvežbana se priporoča. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3014. (a)

Maserka
dobro izvežbana se priporoča. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3014. (a)

Maserka
dobro izvežbana se priporoča. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3014. (a)

Pouk

Šoferska šola E. Čeh
(bivša Camerikova šoferska šola) Ljubljana, Dolenjska c. 36
Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in pogoji jasna zastoj in franko.

Za industrijo
Krasna dvorana v novi stavbi, dolžina 18 m, širina 9 m, pripravna za katerikoli večji obrat, v sredini mesta se odda takoj. Naslov v upr. »Slov.« pod »Industrija« 2979. (n)

Denar

Vložne knjižice
kupite ali prodaste najbolje pri Komand družbi M. JANKOLE Ljubljana, Selenburgova ulica 6 II. Telefon 30-52. (d)

Hranilne knjižice
Ljubljanske kreditne banke kupim pod najugodnejšimi pogoji. Slokar, Domžale. (d)

Posojilo

brezobrestno, dolgoročno, neopovedljivo — proti vknjižbi zajamči vsakemu članu Stavbna hranilnica in posojilnica »Moj dom«, Ljubljana, Tyrševa 31/L d

Kapital

Vloge Ljudske posojilnice v Celju sprejemam v zameno za prva hipotek na hiši v Ljubljani (centr.) za okrog 200.000 Din ali manj. — Dopisi na poštni predal 219 Ljubljana 1.

70.000 Din gotovine
iščem za dograditev hiše. Vknjižba na prvo mesto. Kritje štirikratno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kratkoročno« št. 3016. (d)

Posojilo Vam preskrbim
na hranilne knjižice Mestne hranilnice Ljubljanske, Ljubljanske kreditne banke in Pradedione — hitro, vestno in točno. Zato ne prodajate knjižic, preden se ne oglašite pri meni — Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Brezobrestna posojila
daje: »Zadruga«, Mojstrana. Sprejme tudi zastopnike. (d)

Ženitbe

Zaradi pomanjkanja
znanja se želim spoznati z g. obrtnikom ali državnim nastavljenecem za takojšnjo ženitev. Starost 40 do 45 let. Imam lastno stanovanje ter nekaj prihranka. Dopise pod »Štefica« št. 3042 na upravo »Slovenca«. (z)

Trgovec
star 40 let, visoke postavbe, prijetne zunanosti, lastnik dobro uvedene specialne trgovine, želi poznanstva radi ženitve s pramočnejšo, simpatično damo. Pisma, po možnosti sliko, ki bo vrnjena, pod častno besedo tajnosti, naj se izvoli nasloviti na upravo »Slovenca« pod »Diskrecija« št. 3052. (z)

Citajte in širite
»Slovenca«!

Prireditve

Samo od 3 do 6
popolne pridite poizkusit brezplačno najfinjša vina iz lastnega vinograda. — Prodaja od 10 l dalje po 6.75 Din — Florijanska ulica 37. (b)

Čokoladni dan
Domačinom iz Vižmarji in št. Vida — posebno pa šmarnogorskim izletnikom — se nudi v nedeljo, dne 26. marca izredna prilika do brezplačne table mlečne čokolade, ako ta obiščete gostilno pri taču v Vižmarjih. (b)

Objave

Preklic
Podpisani F. B. v Skofji Loki preklicujem s tem vse obdobje, ki sem jih govoril o L. P. in izjavljam, da ni resnica. Njegovemu očetu J. P. se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. V Skofji Loki, 11. marca 1933. F. B. (o)

Preklic
Podpisana obžalujem, da sem o gospodini Mariji Kekec lažljivo govorila, in se ji zahvaljujem, da ne postopa sodnijskim potom proti meni. Katarina Batistič, Grajska u. 12.

Preklic
Podpisani preklicem besede, s katerimi sem žalil g. Andreja Mlakarja, železnikarja, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Fric Zagar. (o)

Izjava
Podpisani Lazar Josip st., posestnik, Javornik 62, preklicujem in obžalujem žalitve, ki sem jih izrekel 2. febr. 1933. na Javorniku z okna, g. Vilfanu Maksu, posestniku Knappe pri Selcah nad Skofjo Loko, in izjavljam, ker je g. Vilfan Maks s prisego dokazal, da ni res, da bi bil on stanovanje v moji hiši pomazal. Josip Lazar s. r. (o)

Preklic
Podpisani F. B. v Skofji Loki preklicujem s tem vse obdobje, ki sem jih govoril o L. P. in izjavljam, da ni resnica. Njegovemu očetu J. P. se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. V Skofji Loki, 11. marca 1933. F. B. (o)

V podružnici
»Slovenčeve« uprave na Miklošičevi cesti, naj se dvignejo nasled. ponudbe: Doka postranska stvar. št. 2251.

Nemka, št. 2098.
Vino, št. 2426.
Črkoslikar.
April, št. 1713.
Napredek, št. 2115.
Mir, št. 2089.
V dobro hišo, št. 1377.
Visoka provizija, št. 2090.
Marljiv, št. 1987.
Rogatec, št. 2611.

Razno

Abonenti
se sprejemajo na dobro domačo hrano blizu Jugoslovanske tiskarne. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3013. (r)

Dva otroka
sprejme inteligentna gospodična v popolno ali samo dnevno oskrbo. Vrt in nemška konverzacija. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3087. (r)

Stanovanja

ISČEJO:
Dvosobno stanovanje
išče mirna družina za maj najraje v centru. Ponudbe s ceno na upr. »Slovenca« pod »Vesten plačnik«. (c)

Stanovanje
v Ljubljani, obstoječe iz treh večjih sob in prostorne predsebo s pritliklami, iščem s 1. aprilom. Ponudbe z navedbo mesečne najemnine naj se stavijo na upr. »Slov.« v Ljubljani pod zn. »Stanovanje« št. 2908. (c)

Stanovanje
moderno, 3 sobno, z vsemi pritliklami in vrtom, iščem za 1. maj. Ponudbe telefonično na št. 31-42.

ODDAJO:
Stanovanje
soba in kuhinja oddam. Dravljje 135, Rakova pot.

Enosobno stanovanje
se odda s 1. aprilom. — Izanska cesta 96. (c)

Stanovanje
Soba, kabinet, shramba in kuhinja se odda z majem. Rožna dol. XIII-5. (c)

Trisobno stanovanje
suho, solčno, s kopalnico, se odda za april ali maj. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 2995. (c)

Enosobno stanovanje
oddam mirni stranki. Kodljevo, Zadruga 11. (c)

Dvosobno stanovanje
z vrtom in pritliklami se takoj odda na Šmartinski cesti 21. Poizve se Dvorkova ul. št. 3, dvorišče, pisarna. (c)

Stanovanje
dve sobi s pritliklami, vrt — se odda z majem. Šiška, Verovškova 73. (c)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico in pritliklami oddam maja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3023. (c)

Stanovanje
soba, kuhinjo in drvarnico oddam. Zelena jama, Korosčeva 5. (c)

Dve sobi in kuhinjo
za 400 Din dam v najem onemu, ki mi posodi 5000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3038. (c)

Stanovanje
v I. nadstropju, soba, kabinet (parket), kuhinja in ostale pritlikline, oddam s 1. aprilom. — Vodovodna št. 48. (c)

Stanovanje
soba in kuhinja se odda. Kodljevo št. 110 ob Ljubljani. (c)

Stanovanje
enosobno in dvosobno, s predsebo in pritliklami, takoj oddam mirni stranki. Ponudbe pod »Solčno in suho« št. 3029 na upravo »Slovenca«. (c)

Lepa soba
mesečna, opremljena, se odda s 1. aprilom v novi vili. Solčna lega. Tomažič, Mirje, Verovškova št. 7. (s)

Lepo sobo
opremljeno, se takoj odda eni ali dvema bolj, osobama, poleg sodnije. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2970. (s)

Soba
lepo, solčno, zelo mirno, parket, (elektrika) blizu banske palače takoj oddam. Naslov v upravi Slovenca pod št. 2967 (s)

Gospodično
sprejemam na stanovanje. Poljanska cesta št. 10. (s)

Soba
mehlovano, kletno, suho oddam z aprilom. Friskovec št. 6. (s)

Lepo zračno sobo
s posebnim vzhodom oddam solidnemu gospodu na Rimski cesti šte. 12, prtiličje, levo. (s)

Sobico
s posebnim vzhodom, parketirano, se odda takoj ali s 1. aprilom v bližini kolodvora in Tabora. Friskovec 4. (s)

Soba
s pritliklami se z aprilom odda. Vič 152, Cesta na Brdo. (s)

Lepa mesečna soba
novo opremljena, se odda. Holzapflov 19. (s)

Enosobno stanovanje
se odda mirni stranki — istotam sobo s štedilnikom eni osebi na Podmilščakovi 38, za Bežigradom. (c)

Vnajem

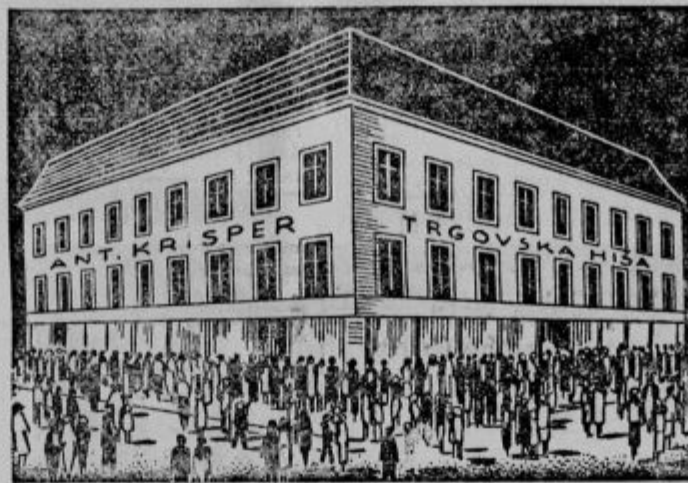
ISČEJO:
V najem vzamem
takoj dobrodocho gostilno ali trgovino. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Takoj« št. 2914. (m)

Iščem manjši lokal
v bližini živilskega trga, Sv. Petra ceste ali Marjinega trga. Reflektiram tudi na praktične dvoriščne lokale. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »V bližini trga« št. 2629. (m)

Kmečki mlin
iščem v najem ali na polovino. Ponudbe pod šifro »Mlinar« 3043 na upravo »Slovenca«. (m)

ODDAJO:
Pozor!
Poštenima zakoncema oddam na račun od litra gostilno in kuhinjo na zelo prometnem kraju. Kavcija 14.000 Din. Ponudbe pod šifro »Ugodna prilika« št. 3007 na upravo »Slovenca«. (n)

Gospodinjiski dnevi!

Steklo:

kozarci Din 1-75
krožniki in skodelice Din 3-75
vaze Din 8.—
velika skleda za kompot Din 17.—
brušena garnitura za kompot 10 komadov Din 36.—

Potrebščine za dom:

milo Din 2.—
ribarice Din 2.—
škarje Din 3.—
krtače za obleko Dni 5.—
krtače za lase Din 10.50
zrcala Din 2.—
krema v tubah za čevlje Din 3.—
Thermos steklenice Din 19.—

Notavice:

ženske par Din 3.—, 6.50, 7.50, 9.—, 10.—, 13.—, 15.—
moške par Din 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 9.—
otroške par od Din 4.— dalje

Konfekcija:

krila Din 58.—
obleke Din 98.—
plašči Din 150.—
jumperji otroški Din 65.—
jumperji ženski, kratki rokavi na nov način pleteni Din 70.—
jumperji ženski, dolgi rokavi na nov način pleteni Din 85.—

Božata založba otroških vozičkov!
V trgovini dobite brezplačno na poskušn!o priznato najboljšo Slamičeve hrenovke!

ANT. KRISPER
LJUBLJANA

Stritarjeva
ul. 1-3

Mestni trg
26

Dva lokala

za brivnico, pisarno ali trgovino odda takoj D. Rovšek, Kolodvorska 35. Cena 800 in 900 Din. (n)

Pisarniške prostore

sredi Ljubljane oddam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2736. (n)

Večji vrt

s stanovanjem oddam v najem vrtnarju. Svetina, Kranj 10, Kokriško predmestje. (n)

Lokal

z lepim inventarjem za delikateso in specerijo, se odda. Inventar se tudi prodaja. Ponudbe pod »Prometna točka Ljubljane« št. 3012. (n)

Prostor

za postavitev pekarske peči odda Ivan Per, Menges 9. (n)

Lokal

se odda. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3096. (n)

Garažo

mesečno 200 Din oddam. Vprašati vratarja hotel Slon. (n)

Posestva

Prodajam parcelo 728 m², vogalno, 4 minute od Trnove cerkve. Pojasniti pri Parovolu, Devinska ul. 9. (p)

Enodružinsko hišo

prodajam. (Štiri sobe, kuhinja in zraven spadajo pritlikline, vodovod, elektrika, majhen vrt. Naslov pove upr. »Sl.« pod št. 2841. (p)

Lepo posestvo

na Štajerskem, 10 minut od kolodvora, obstoječe iz stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja, vrta, njeve in 30 ha gozda, se prodaja za 190.000 Din. V plačilo se sprejme tudi knjižica Zadr. gosp. banke. Ponudbe na upr. »Slov.« pod zn. »Srečen dom 100/2874«. (p)

Hišo

blizu ribnaté vode kupim, ali vsemam v našem lepem stanovanju. Natančne ponudbe podružnice »Slovenca« v Mariboru pod značko »Ribič« št. 2848. (p)

Hišo

enodružinsko, sadni vrt prodajam. Cena 12500 Din. Naslov v upravi »Slovenca«, Maribor. 341.

Hišo

primerno za trgovino ali parcelo, gorenjska stran, nedaleč od postaje, kupim. Plačam v gotovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2980. (p)

Stavbišče

946 m² vogalno pod Rožnikom, za visokoprtilčno ali enonadstropno stavbo prodajam. Zirovnik, Tavčarjeva 6. (p)

Enonadstropna hiša

blizu Ljubljane, naprodaj za Din 100.000. Polovico se lahko plača s hranil. knjižico. Drugo polovico v gotovini. Naslov pove uprava »Slov.« 2937. (p)

Parcele

ca 8000 m² naprodaj blizu Sv. Križa. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2911. (p)

Posestva ali hiše

od 35.000 Din — gostilne, trgovine — prodaja Posredovalnica Maribor — Františkanska ul. 21. (p)

Stavbne parcele

naprodaj ob Dunajski cesti v bližini pošte Jezica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3031. (p)

Stavbne parcele

od šentvitskega hriba do »Savce« pri Tacnu naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« št. 2604. (p)

Enodružinska hiša

naprodaj v Jaršah. št. 33. Sv. Križ pri Ljubljani. (p)

Tristanovanska hiša

nova, moderno izdelana, z vrtom, spadajoča pod mesto, naprodaj. — Cena 275.000 Din. — Potrebno 50.000 Din gotovine, preostalo na hipoteko, ostalo na hranilni knjižici. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3017. (n)

Del hiše

ali trisobno stanovanje — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 3026. p

Večstanovanska hiša

z delavnico in vrtom se odda za več let v najem v Domžalah. Vpraša se pismeno na A. V. Slomškova ul. 18, Ljubljana. p

Lepo stavbno parcelo

prodajam na Opekarski cesti. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2022. (p)

Parcela

vogalna, na Kodeljevem, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3041. p

Štiristanovanska hiša

komfortno, rentabilno, 10 minut od pošte, prodajam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3020. (p)

Hišno posestvo

s gostilno, v neposredni bližini Ljubljane, naprodaj. Nastop takoj. Pojasniti daje notar dr. Krevl Josip v Ljubljani, Dalmatinova ulica 3. (p)

Tristanovanska hiša

v Ljubljani, centrum, priprava za obrtnika, naprodaj. Ponudbe pod št. 165 tisoč št. 3053 na upravo »Slovenca«. (p)

Štiristanovanska vila

nova, blizu sv. Jožefa — naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« 3081. (p)

Proda se

v Čirčah pri Kranju hiša z vrtom, hlevom in svinjakom, za refo dveh goved in dveh prašičev. Vse v dobrem stanju. Cena 30.000 Din. Plačilo možno deloma v hranilni knjižici. Proda se vsled preselitve. Poizve se pri N. Jarc, vulgo Tine v Čirčah pri Kranju. (p)

Stavbne parcele

lepe, na Linhartovi ulici in v Kolesiji naprodaj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3100. (p)

Hišo

enonadstropno, trgovsko izdelano na prometnem kraju, prodajam radi selitve. Rožna dolina c. V/33. (p)

Vila

dvoroje stanovanj po 3 sobe s kopalnico se odda v najem (ali separatno). Vprašati: Tofika Nebotičnik. (p)

Enonadstropno hišo

z vrtom, 10 sobami, v lepem kraju Gorenjske blizu šole, cerkve in žel. postaje prodajam. Poizve se v upr. »Slov.« pod št. 3093. (p)

Pohišstvo

Kje kupite

najbolje in najceneje pohištvo? Edino pri Gospodarski zadruzi mizarskih mojstrov v Ljubljani, Večova 6. Tam imate največjo izbiro trdega in mehkega pohištva in modernih kuhinj. (8)

Glasba

Klavirje,

pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi najceneje tudi na obroke — Muzika, Ljubljana, Sv. Petra c. 40. (g)

Gramofon

nove vrste zamenjam za kolo. — Klopčič Marija, Moravce 32. (g)

Kratek klavir

se izvanredno poceni prodaja. Ljubljana-Glince, cesta VII. št. 21. (g)

Harmonij

prvovrsten s krasnim glasom, priporočljiv za male cerkve se ugodno prodaja. Mulej, Pilštajn. (g)

Glasovir

kratek, prav dobro ohranjen, po zelo nizki ceni naprodaj. Mulej, Pilštajn. (g)

Prvovrsten gramofon

His Masters (omara), za dvorano, prodajam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gramofon« 3003. (g)

Kratek klavir

(Stutzflügel) renomirane tovarnice, dobro ohranjen, takoj prodajam za 8000 Din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3099. (g)

Radio

Štiricevni radio

z novimi žarnicami prodajam, tudi na obroke z zadostno garancijo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Radio« št. 3006. (i)

Auto-motor

5 sedežna limuzina

v zelo dobrem stanju se prodaja na hranilni knjižici odnosno po dogovoru. Poizve se v trgovini Borštnikov trg 1. (i)

Motorno kolo

novo, športno s prikolico, prodajam radi bolezni. Za plačilo vzamem tudi hranilno knjižico. Vprašati Tyrševa 4, mesarija Zevnik. (i)

Priložnostni nakup

Austro-Daimler

A. D. M. II. 50 KS

odprt, generalno popravljen in na novo lakiran

Dr. Sadnik, Celje

Motorno kolo

s prikolico in električno razsvetljavo, brezhibno — ugodno naprodaj. Večje št. 10. (i)

»Ford« limuzina

z 21.000 km, v prav dobrem stanju, se radi opustitve trdke poceni prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3050. (i)

Autotaksi

s koncesijo, dobro ohranjen in vpeljan, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3089. (i)

Kupimo

Ročna brizgalna dobro ohranjena se kupi. Ponudbe cene ter opis brizgalne prejema gasilno društvo Veliki kamen, Rajhenburg. (k)

Cunje

tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje

ARBETTER

Sirni kotel

200—400 litrski — kupim. Anton Janša, Sv. Jurij ob Ščavnici. (k)

Kupim mlin in žago

na stalni vodni pogon. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 3066. (k)

Srebrne krone

stare zlate in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Bukovo oglje

kupi vsako množino Uran Franc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 24. (k)

Ia bukove hlode

svetle sečnje, franko nakladalna postaja, kupuje Ivan Ogorelec & Co. — Zalec. (k)

Semenski krompir

bel, en vagon, kupim. Ponudbe z navedbo cene je poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Semenski krompir« 3070. (k)

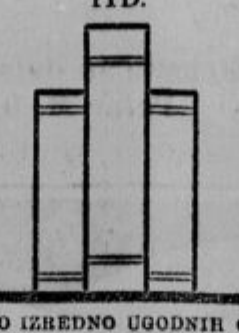
Ročno brizgalno

dvokolno, kupim. Ponudbe je poslati na: Andrej Supan, Ljubljana, Gospodarska 16. (k)

Kupim

150 m male tračnice, dva vagoneta za prevažanje zemlje na opekarni ter 20 sežnjav drv II. in III. vrste za opekarno. Ivan Pralim, Savski marof, kolodvor. (k)

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL. NADSTROPJE

Mladega psa

velike pasme, najraje moškega spola, za mesarijo, kupim takoj ali v spomlad. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko: »Dobro čuvaj za Gorenjsko« 2476. (k)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

Nogavice, rokavice,

robce, perilo, torbice, kravate

PETELINC-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Prst (humus)

za vrtove

pesek za posipanje

— Vam dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Tyrševa 38, Ljubljana, — Telefon št. 33-82.

Semena

za polje in vrt kupujte v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. (i)

Štedilnik

emajliran, in divan, poceni prodajam. Vrazov trg št. 4, vrata 2. (i)

Konfekcija — moda

najboljši nakup. — Anton Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (i)

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela, po najnižjih cenah pri trdki Ivan Rojnik, Slovenjgradec. Zahtevajte ponudbo in vzorec. (i)

Sadna drevesa

Radi izpraznitve drevesnice na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in prtilnih jablan in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zgledite pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Novi trg 3. (i)

Imam naprodaj

zdravo, suho seno, prešano v balah. L. Neusak, Bos. Dubica. (i)

Prodajam najboljšo restavracijo

v središču mesta Maribor. Vico, Gosposka 5.

Ia kvalitetno vino

lastnega pridelka (Framska kapljica) nudi v večji množini po najnižji ceni

August Zlatič

Maribor

Sir-trapist

12 Din kg zopet v zalogi v Mlekarni na Dunajski cesti 17, Medijatova hiša. (i)

Dolenjsko vino

prvovrstno, kupim v zameno za grozdni mlin trdke Weiss. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vino« 2971. (i)

Otroški voziček

se poceni prodaja. Sv. Petra cesta 52. (i)

Čebele

6 Znidaršičevih panjev, 3 kranjčev, 2 eksportna, vse s čebelami in 2 eksportna s satniki brez čebel, ter novo kositerno točilo prodajam skupno. Cena po dogovoru. Kupec dobi novrhu razno čebel. orodje. Azman Josip, nadučitelj v p. v Lesah pri Bledu. (i)

Otroški vozički

po zelo nizkih cenah. Trgovina M. Tomšič, Sv. Petra cesta 52. (i)

Semenski oves

ter vseh vrst semena prodaja

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

Čevlji

v veliki izbiri, ročno dele, pri

KROIS, Maribor

Koroška 18

Barometer

Nerazumljivo je, zakaj še nima vsak cenjeni čitatelj tega lista to zanesljivo vremekazno napravo! (pat. št. 9514). Pošljite še danes v znamkah Din 3.50 na naslov razpečevalca: Barometer, Ljubljana 1., poštni predal št. 18, da boste tudi tako zadovoljni kakor gospod Mikec Fr. trgovec, Šoštanj, ki piše: »Prosim pošljite še 6 komadov Vaših barometrov, sem res zadovoljen z njimi in jih tudi vsakemu priporočam«. Isto piše g. katehet Peter Sivjanovič iz Grubišnega polja. (i)

Seno

deteljo, otavo, prvovrstno prodaja, postavljeno v vagon na postajo. Vladimir Rubetič, Ivaničgrad. (i)

Vrtnice

visoke in nizke, v naj-novejših različnih barvah ima naprodaj Ivan Breclnik, Velika čolnarska ulica št. 21. (i)

Večjo množino

zgodnjega semensk. krompirja ter večjo množino dobrega sena prodaja Strukelj Ivan, Pržanč 2, pošta št. Vid nad Ljubljano. (i)

Kovaško orodje

kompletno — prodajam. Urbančič, Ljubljana, Dolenska 6. (i)

Semenski krompir

zgodnji in pozni, se dobi v Klečah 6, Jezica. (i)

Krompir

lep, zgodnji, ima naprodaj Mihael Strukelj, Zapuže 4, št. Vid nad Ljubljano. (i)

Šivalni stroj »Pfaff«

ugodno prodajam. Železnikarjeva 6, Sp. Šiška (pri šoli). (i)

Antik lesteneč

lep, velik, primeren za cerkev ali dvorano, prodajam. Hotel Slon, Ljubljana. (i)

Krmilno peso

lepo, po 30 para, sladko seno po 1 Din naprodaj: Hotel Slon, Ljubljana. (i)

Skoraj nov voz

za prevoz paketov ali kruha — poceni prodajam. Voz je popolnoma zaprt in obit s pločevino. Na ogled v gostilni »Trpince« v Kamniku. (i)

**Modni kangarni,
sportni ševiji,
ZA FINE OBLEKE.**
Velika izbira,
ugodne cene.
R. MIKLAUC - Pri Škofu
Ljubljana

UGODNA NALOŽBA HRANILNIH KNJIŽIC!
Takoj prodamo veliko stanovanjsko hišo s skladišnim poslopjem, garažo itd. v Spodnji Šiški. Z malo adaptacijami 16 stanovanj. Kompleks primeren tudi za tovarniški obrat ali veletrgovino. Rentabilnost podana. Sprejememo hranilne knjižice prvovrstnih zavodov. Resne ponudbe pod »Sp. Šiška« 2983 na upravo Slovenca.

Kleparska delavnica ANTON FUCHS

Gospodsvetska cesta št. 16 „pri Levu“

Vam izvrši vsa kleparska dela kakor tudi raznovrstne ravne strehe in strelovode, prav po Vaši želji najsolidnejše in po zmernih cenah.

Drugega mojstra v pripravljalnici tlačnice

sprejememo čimprej. V poštev pridejo jugoslovanski državljani, vojašine prosti reflektanti, ki so že enako ali podobno službo v tej stroki opravljali. Znanje nemščine je zaželeno. Samo pismene ponudbe reflektantov z neomadeževano preteklostjo s pričevali je poslati na tekstilno tovarno Beer, Hribernik & Comp., št. Vid nad Ljubljano.

NAZNANILO!

S prošnjo, da ohranite mojega soproga Antona v častnem spominu, naznanjam, da bom pod trdko

Anton Kašman želez-Škofja Loka

neizpremenjeno poslovala dalje na svoje odgovornost in svoj račun.

Priporočam Vam svojo zalogo najfinjšega trboveljskega Portland cementa, umetnih gnojil, traver, železa, gospodarskega orodja, kompletnih štedilnikov, emajl pečnic za štedilnike in peči, emajl posode, porcelana, stekla, suhih in oljnatih barv, lakov itd.

Uverjena sem, da boste kakor mojemu pokojnemu soprogu tudi meni izkazovali svojo naklonjenost, zlasti še, ker bom skušala še nadalje trgovino v vsakem oziru izpopolniti in svoje p. n. odjemalce kolikor mogoče vsestransko zadovoljiti.

Marija Kašman.

Originalna dvokolesa

Waffenrad STEYR

in specialna dvokolesa KOSMOS.

Zaloga in zastopstvo:

„TRIBUNA“ F. Batjel, LJUBLJANA

Karlovska cesta št. 4

Mednarodni velesejem v Pragi

19.—26. marca 1933

SVETOVNI VELESEJEM na katerem so zastopani narodi in države

Znižana

vožnja

za brzovlake in navadne vlake:

Jugoslavija 25%

Čehoslovaška 33%

Avstrija 25%

Madjarska 25%

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Aleksandrova cesta 2

ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT

PUTNIK, Gajeva ulica za nebotičnikom

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

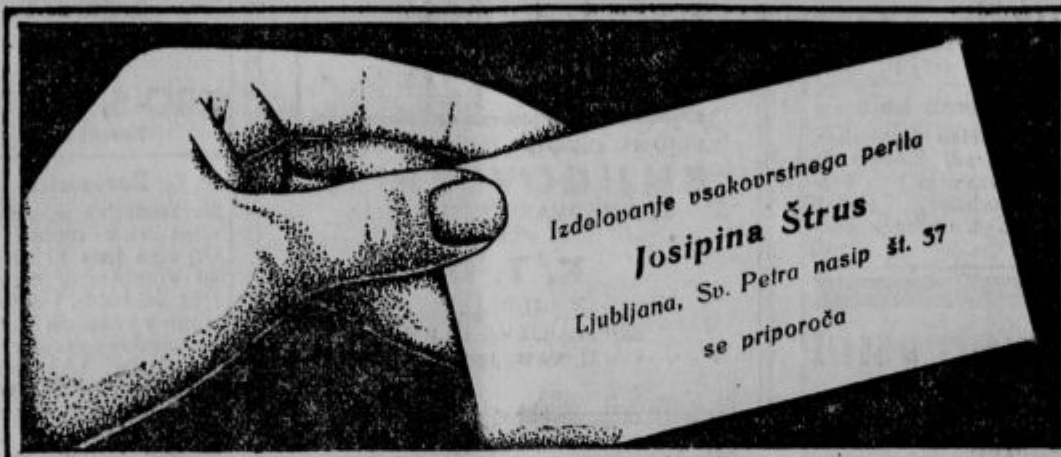

Pohitite z Vašim naročilom,
sicer boste zgubili
Vaše odjemalce.

Maja

Mehanična delavnica opank in obutve
Petar M. Dumitrov, Pančevo.

O
P
A
N
K
A

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

14480

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna meka iz mina Fordacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

Oskrba: I. razr. 100 Din, II. razr. 80 Din
Zdravnik: Dr. Fr. Derganc, šef-primarij v p.

Pomlad
prihaja!

Oglejte si
raonokar
došle no-
vosti

Pri nakupu
anglieškega in
češkega sukna,
modnega blaga
in svile jemlje-
mo v račun (do
preklica) tudi
hranilne
knjižice
prvovrstnih ljub-
ljanskih denarnih
zavodov.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevzanih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira — Najnižje cene — Ceniki franco

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 191

Za malo denarja — lepa svetilka!

Zahtevajte cenik s slikami. — Preprodajalci popust.

»BEKO« Ljubljana, Miklošičeva c. 13

Specijalni entel oblek, ažuriranje, predtisk najhitrejša postrežba — najfinejša delo pri
Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrkelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj, entlanje, izdelovanje gumbic. Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del. Vseled najmodernejša ureditve podjetja — najnižje cene.

CRIKVENICA

Največje kopališče na Jadranu, 4 1/2 ure vožnje od Zagreba via Plase. 30 hotelov in pensionov. Letos velike slovesnosti in znatno znižane cene. Informacije in prospekte pošilja Zdraviliško oskrbnitvo in sami hoteli.

Pens. - Rest. VILA RUŽICA 35 sob. Vis-a-vis obala. Prospekte in pojasnila pošlje na zahtevo uprava. Cena 75 — 90 Din.

Pens.-Rest. TRIGLAV. Popolna oskrba od 60 — 75 Din

Komfort. Snaznost. Solidnost. Hotel-Pension »LIBURNIA«. Vis-a-vis kopališča in v bližini kopališkega parka. Moderno opremljene sobe. Popolna oskrba 65 — 85 Din

Pens.-Rest. MORAVA. Dobra in mirna meščanska hiša. Popolna oskrba 60 — 70 Din

Pens.-Rest. ZELENGAJ. Tik ob morju blizu obale. Popolna oskrba 60 — 65 Din

Restavracija VINODOL. Izborna domača in dunajska kuhinja. Vsak dan sveže morske ribe. Izvrstna domača in dalmatinska vina. Shajališče gurmanov. Penzija 40 Din

U. F. je najmodernejša
matirano svilo, dobi se v
vseh boljših trgovinah!

Pazite na znamko U. F. in zavračate ničvredne imitacije!

GRAZER ORPHEUM

GRAZ, JAKOBIGASSE 8

TELEFON 03-15

16.—26. marca — Samo enajst dni

B-L-A-C-A-M-A-N

največji indijski fakir s svojimi levi, kačami, krokodili in živce dražčimi

FAKIRSKIMI EKSPERIMENTI

Svetovna senzacija, kakršne še ni videl Gradec

Dnevno 2 predstavi: ob 5. in 8. uri — Ob nedeljah 3 predstave: 1/2, 5. in 8. uri

Prodaj dobro ohranjeno

hišo z gospodarskim poslopjem

z vrtom in sadonosnikom v Spodnjem Radvanju št. 4. Leži ob glavni cesti in je solneno. Kupi se lahko tudi s hranilnimi knjigami Spodnještajerske hranilnice, Mestne posojilnice, Maribor (Narodni dom). Lastnik: Kolnik Maks, Studenci, Aleksandrova 5.

Za vsa zavarovanja pride v poštev le

Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

ZAVARUJE: 1. požar, 2. vliom, nezgode, jamstvo, kasko steklo, zvonove, 3. življenjska zavarovanja v vseh modernih kombinacijah, posmrtninsko zavarovanje »Karitas«

Zavarujte sebe in svoje imetje edino pri domači slovenski zavarovalnici.

Trgovci!

izročite v popravilo Vaše dragocene tehtnice sistema

BERKEL, Florenz, Schember

ter sploh vse nagibne tehtnice v strokovni delavnici

ROZMAN LOVRO Pred Prutami 5 — Telefon 2997

Opozorjamo na „Mali oglašnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!